

Sääntökirja

Punainen Risti

**Näillä periaatteilla
toimimme**

**inhimillisuus
tasapuolisuus
puolueettomuus
riippumattomuus
vapaaehtoisuus
yleismaailmallisuus
ykyseys**

SISÄLTÖ

4	Esipuhe
6	Kansallisten yhdistysten tunnustamisen ehdot
9	Laki Suomen Punaisesta Rististä (238/2000)
12	Tasavallan presidentin asetus Suomen Punaisesta Rististä (827/2017)
47	Suomen Punaisen Ristin työjärjestys
59	Suomen Punaisen Ristin piirien johtosääntö
69	Suomen Punaisen Ristin osastojen johtosääntö
80	Suomen Punaisen Ristin taloussääntö
95	Laki eräiden kansainvälisesti suojattujen tunnusten käytöstä (947/1979 ja 838/2008)
99	Veripalvelulaki (197/2005 muutoksineen)
110	Otteita yhdistyslaista

Hyvä lukija.

Käsissasi on Suomen Punaisen Ristin uudistetut säännöt. Järjestön yleiskokous hyväksyi kesäkuussa 2017 Helsingissä uudet säännöt, jotka tulivat voimaan tasavallan presidentin antamalla asetuksella tammikuussa 2018. Marraskuussa 2017 Suomen Punaisen Ristin valtuusto hyväksyi järjestölle uuden työjärjestyksen, taloussäännön sekä osastojen ja piirien johtosäännöt. Mukana ovat myös Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen konferenssin vuonna 2006 hyväksymät kansallisen yhdistyksen tunnustamisen ehdot, sekä keskeisimmät järjestön toimintaa koskevat lait; Veripalvelulaki sekä laki eräiden kansainvälisesti suojattujen tunnusten käytöstä (nk. merkkilaki).

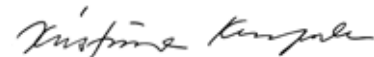
Uusien sääntöjen valmistelussa on kuultu runsaasti järjestön eri toimijoita, jotta ne toimisivat mahdollisimman hyvin käytännön tilanteissa ja samalla vastaisivat yhteiskunnan asettamiin vaatimuksiin toiminnan läpinäkyvyydestä, avoimuudesta ja vastuullisuudesta.

Sääntöjen keskeisenä tavoitteena on vahvistaa järjestön ykseyden periaatetta. Kuulumme kaikki samaan Suomen Punaiseen Ristiin maantieteellisestä sijainnista, toimintamuodosta tai asemasta riippumatta. Vapaaehtoisten roolia ja näkyvyyttä on lisätty erityisesti paikallisessa päätöksenteossa.

Lisäksi säännöillä vahvistetaan hyvän hallinnon periaatetta. Tavoitteena on parantaa sääntökokonaisuuden luettavuutta mm. poistamalla keskenään päällekkäisiä säännöksiä. Kantavana ajatuksena on pyritty sääntöjen luettavuuteen ja helppokäyttöisyyteen.

Tästä kirjasta löytyvien sääntöjen lisäksi Suomen Punaisen Ristin toimintaa ohjaavat myös lukuaiset muut lait ja asetukset esimerkiksi tietosuojan, tilintarkastuksen ja kirjanpidon osalta, sekä järjestön hallituksen hyväksymät sisäiset ohjeet. Ajantasaiset lait ja säädökset ovat luettavissa valtion säädös-tietopankissa Finlexissä www.finlex.fi.

Uusimmat järjestön hallituksen antamat säännöt ja ohjeet löytyvät sähköisestä osastotoimistosta rednet.punainenristi.fi/ osastotoimisto. Tarvittaessa apua sääntöjen tulkintaan tai ohjeiden löytymiseen saa ottamalla yhteyttä lähimpään piiri-toimistoon tai keskustoimistoon.

Kristiina Kumpula
pääsihteeri

KANSALLISTEN YHDISTYSTEN TUNNUSTAMISEN EHDOT

Kansainvälisen Punaisen Ristin
ja Punaisen Puolikuun liikkeen
säännöt ja menettelytapaohjeet

(Hyväksytty XXV Punaisen Ristin
kansainvälisessä konferenssissa
Genevessä lokakuussa 1986,
muutettu 1995 ja 2006)

Artikla 4 Kansallisten yhdistysten tunnustamisen ehdot

Tullakseen kansallisenä yhdistyksenä tunnustetuksi 5 artiklan 2b §:n mukaisesti yhdistyksen on täytettävä seuraavat ehdot:

1. Yhdistys toimii itsenäisessä valtiossa, jossa Geneven sopimus haavoittuneiden ja sairaiden sotilaiden auttamiseksi on voimassa.
2. Yhdistys on ainoa Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys ao. valtiossa. Sitä johtaa keskuhallinto, jolla on yksinomainen oikeus edustaa yhdistystä yhteistyössä kansainvälisen liikkeen muiden jäsenten kanssa (Kansainvälinen Komitea, Kansainvälinen Liitto, muut kansalliset yhdistykset).
3. Yhdistyksen tulee olla maan laillisen hallituksen Geneven sopimusten ja kansallisen lainsäädännön mukaan tunnustama vapaaehtoinen avustusjärjestö, joka toimii viranomaisten apuna humanitaarisissa kysymyksissä.
4. Yhdistyksellä tulee olla sellainen itsenäinen asema, että se pystyy toimimaan kansainvälisen liikkeen peruseräkkeiden mukaisesti.
5. Yhdistyksen tulee käyttää Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun nimeä ja tunnusmerkkiä Geneven sopimusten mukaisesti.
6. Yhdistyksen on kyettävä tehokkaasti toteuttamaan sille sääntöjensä mukaan kuuluvia tehtäviä. Sen on myös rauhan aikana ylläpidettävä valmiutta kriisitilanteen varalta.
7. Yhdistyksen toiminnan tulee ulottua koko valtakunnan alueelle.

8. Yhdistys ei jäseniään hyväksyessään ja henkilökuntaansa palkatessaan saa tehdä eroa rodun, sukupuolen, sosiaalisen aseman, uskonnon tai poliittisen mielipiteen perusteella.
9. Yhdistyksen on noudatettava näitä sääntöjä sekä toimitettava yhteenkuuluvaisuuden hengessä sekä yhteistyössä kansainvälisen liikkeen muiden jäsenten kanssa.
10. Yhdistyksen on kunnioitettava kansainvälisen liikkeen peruseriaatteita. Sen on työssään noudatettava kansainvälisen humanitaarisen oikeuden periaatteita.

**LAKI
SUOMEN PUNAISESTA RISTISTÄ
(238/2000)**

SISÄLTÖ

- 1 § Nimi ja asema
- 2 § Tunnus
- 3 § Järjestön suojelija ja ansiomerkit
- 4 § Yhdistyslain säännösten soveltaminen
- 5 § Järjestön säännöt
- 6 § Voimaantulo

1 § Nimi ja asema

Suomen Punainen Risti – Finlands Röda Kors, jäljempänä järjestö, on Suomen valtion tunnustama julkisoikeudellinen yhdistys, jonka toiminta perustuu maasotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden ja sairaiden aseman parantamisesta, merisotavoimiin kuuluvien haavoittuneiden, sairaiden ja haaksirikkoituneiden aseman parantamisesta, sotavankien kohtelusta sekä siviilihenkilöiden suojelemisesta sodan aikana Genevessä 12 päivänä elokuuta 1949 tehtyyn neljään Geneven yleissopimukseen (SopS 8/1955) sekä näiden yleissopimusten Genevessä 8 päivänä kesäkuuta 1977 tehtyyn kahteen lisäpöytäkirjaan, joista ensimmäinen koskee kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemista ja toinen kansainvälistä luonnetta vailla olevien aseellisten selkkausten uhrien suojelemista (SopS 82/1980).

Järjestö kuuluu ainoana kansallisena yhdistyksenä Suomessa kansainväliseen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeeseen. Järjestö noudattaa toiminnassaan Punaisen Ristin kansainvälisissä konferensseissa hyväksytyjä perusperiaatteita.

2 § Tunnus

Järjestön oikeudesta käyttää Punaisen Ristin nimeä ja tunnusmerkkiä on voimassa, mitä 1 §:n 1 momentissa mainituissa yleissopimuksissa ja niiden lisäpöytäkirjoissa määrätään ja mitä eräiden kansainvälisesti suojattujen tunnusten käytöstä annetussa laissa (947/1979) säädetään.

3 § Järjestön suojelija ja ansiomerkit

Tasavallan presidentti voi olla järjestön suojelijana suostumuksensa mukaisesti.

Tasavallan presidentti myöntää järjestön ansiomerkit. Tasavallan presidentti päättää järjestön ansiomerkkien myöntämisestä valtioneuvostossa ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta.

Järjestön ansiomerkeistä voidaan säätää tasavallan presidentin asetuksella.

4 § Yhdistyslain säännösten soveltaminen

Järjestön ja sen paikallisten tai alueellisten toimintayksiköiden kelpoisuudesta saada nimiinsä oikeuksia ja tehdä sitoumuksia sekä kantaa ja vastata on järjestön säännöt huomioon ottaen voimassa, mitä yhdistyslain (503/1989) 6 §:n 1 momentissa säädetään rekisteröidystä yhdistyksestä. Järjestön jäsenten henkilökohtaisesta vastuusta järjestön sekä sen paikallisten tai alueellisten toimintayksiköiden velvoitteista on vastaavasti voimassa, mitä yhdistyslain 6 §:n 2 momentissa säädetään rekisteröidyn yhdistyksen jäsenten vastuusta. Järjestöstä ja sen jäsenistä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä säädetään yhdistyslain 8 ja 9 §:ssä, 3 luvussa, 26 §:n 2 momentissa, 27–29 §:ssä, 35 §:n 1 ja 2 momentissa sekä 36–39 §:ssä.

5 § Järjestön säännöt

Järjestön yleiskokouksen hyväksymät säännöt annetaan tasavallan presidentin asetuksella.

6 § Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1. päivänä maaliskuuta 2000.

**TASAVALLAN PRESIDENTIN
ASETUS
SUOMEN PUNAISESTA RISTISTÄ
(827/2017)**

(Annettu Tasavallan presidentin
päätöksellä 1. joulukuuta 2017)

SISÄLTÖ

1 luku

YLEISET SÄÄNNÖKSET

- 1 § Kotipaikka
- 2 § Tarkoitus
- 3 § Toimintamuodot
- 4 § Toimielimet ja järjestöyksiköt
- 5 § Suojelija
- 6 § Tunnus
- 7 § Kielet
- 8 § Punaisen Ristin peruseriaatteet
- 9 § Syrjintäkielto

2 luku

JÄSENET

- 10 § Jäsenistö
- 11 § Henkilöjäsenet
- 12 § Kunniajäsenet
- 13 § Kannatusjäsenet
- 14 § Jäsenen eroaminen, erottaminen ja eronneeksi katsominen
- 15 § Jäsenluettelo
- 16 § Jäsenmaksut ja kannatusmaksut
- 17 § Aloiteoikeus

3 luku

**LUOTTAMUSHENKILÖT, NIMENKIRJOITTAMINEN
JA HAASTEEN TIEDOKSIANTAMINEN**

- 18 § Luottamushenkilöiden ehdolle asettaminen
- 19 § Periaatteet luottamushenkilöitä ehdolle asetettaessa
- 20 § Luottamushenkilöiden kelpoisuus ja toimikausi
- 21 § Nimenkirjoittajat
- 22 § Nimenkirjoittajaluettelo
- 23 § Haasteen tiedoksiantaminen

4 luku

OSASTOT JA PIIRIT

- 24 § Osaston perustaminen ja purkaminen
- 25 § Osaston erottaminen

- 26 § Osastojen yhdistyminen tai jakaantuminen
27 § Osaston kokoukset
28 § Osaston kokouksen koollekutsuminen
29 § Ääni-, puhe- ja läsnäolo-oikeus osaston kokouksessa
30 § Osaston hallitus ja rahastonhoitaja
31 § Osaston hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen

5 luku PIIRIT

- 32 § Piirin perustaminen ja lakkauttaminen
33 § Piirin kokoukset
34 § Piirin kokouksen koollekutsuminen
35 § Äänioikeus ja äänivallan käyttäminen piirin kokouksessa
36 § Läsnäolo- ja puheoikeus piirin kokouksessa
37 § Piirin hallitus
38 § Piirin hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen

6 luku YLEISKOKOUS

- 39 § Varsinainen ja ylimääräinen yleiskokous
40 § Äänioikeus ja äänivallan käyttäminen yleiskokouksessa
41 § Läsnäolo- ja puheoikeus yleiskokouksessa
42 § Yleiskokouksen koollekutsuminen sekä laillisuus ja päätösvaltaisuus
43 § Varsinaisen yleiskokouksen asiat
44 § Yleiskokouksen vaalitoimikunta

7 luku VALTUUSTO

- 45 § Valtuuston kokoonpano
46 § Valtuuston tehtävät
47 § Valtuuston kokoontuminen
48 § Päätösvaltaisuus sekä läsnäolo- ja puheoikeus valtuustossa
49 § Valtuuston kevätkokous
50 § Valtuuston syyskokous

8 luku JÄRJESTÖN HALLITUS, PUHEENJOHTAJA JA PÄÄSIHTEERI

- 51 § Järjestön hallitus
52 § Järjestön hallituksen tehtävät
53 § Järjestön hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen
54 § Järjestön puheenjohtaja
55 § Pääsihteeri

9 luku SOVITTELUAUTAKUNTA

- 56 § Sovittelulautakunnan kokoonpano
57 § Sovittelulautakunnan tehtävät

10 luku VERIPALVELU

- 58 § Veripalvelun tehtävät

11 luku HUOMIONOSOITUKSET

- 59 § Suomen Punaisen Ristin ansiomerkit
60 § Suomen Punaisen Ristin ansiomerkkien kuvaus
61 § Suomen Punaisen Ristin ansiomerkkien myöntäminen
62 § Muut huomionosoitukset

12 luku TALOUSHALLINTO JA SISÄINEN VALVONTA

- 63 § Toiminta- ja tilikausi
64 § Järjestön kokonaisuomaisuus
65 § Taloudenhoito, kirjanpito ja tilintarkastus
66 § Tilintarkastajan toimikaudet
67 § Sisäinen valvonta ja tarkastus
68 § Tarkastusvaliokunta
69 § Tarkastusvaliokunnan tehtävät

13 luku ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

- 70 § Päätöksenteko
71 § Vaalit
72 § Etäosallistuminen
73 § Esteellisyys

- 74 § **Vahingonkorvausvelvollisuus**
75 § **Asetuksen muuttaminen sekä varojen käyttö järjestön lakatessa**

14 luku VOIMAANTULO JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

- 76 § **Voimaantulo**
77 § **Siirtymäsäännökset**

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti säädetään Suomen Punaisesta Rististä annetun lain (238/2000) 5 §:n nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 § **Kotipaikka**

Järjestön Suomen Punainen Risti – Finlands Röda Kors kotipaikka on Helsinki.

2 § **Tarkoitus**

Järjestön tarkoituksena on Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen liikkeen peruseriaatteiden (Punaisen Ristin peruseriaatteet) mukaisesti:

- 1) kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä sekä puolustaa ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia;
- 2) edistää kansojen välistä yhteistyötä ja rauhaa;
- 3) pelastaa ihmishenkiä kotimaassa ja ulkomailla;
- 4) auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi;
- 5) tukea ja avustaa maan viranomaisia niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi;
- 6) edistää kansalaisten keskuudessa yhteisvastausta ja auttamismieltä;
- 7) edesauttaa vapaaehtoistoimintaa ihmisten auttamiseksi;
- 8) edistää auttamisvalmiutta; sekä
- 9) lisätä ymmärrystä Punaisen Ristin työtä ja yleisiin ihmisiä pyrkimyksiä kohtaan.

3 § **Toimintamuodot**

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestö:

- 1) ylläpitää ja vahvistaa auttamisvalmiutta ja harjoittaa humanitaarista avustustoimintaa;
- 2) ylläpitää auttamismieltä;
- 3) ylläpitää ja vahvistaa järjestön valmiutta;
- 4) hankkii jäseniä ja vapaaehtoisia;
- 5) harjoittaa ja kehittää osaltaan terveyden, hyvinvoinnin, turvallisuuden ja pelastustoimen vapaaehtoistoimintaa;
- 6) huolehtii henkilötiedustelutoiminnasta;
- 7) harjoittaa tarvittavaa sosiaali- ja terveyspalvelutoimintaa;
- 8) harjoittaa ensiaputoimintaa ja -koulutusta;
- 9) harjoittaa veripalvelutoimintaa veripalvelulain (197/2005) mukaisesti;
- 10) harjoittaa nuorisotyötä ja -toimintaa;
- 11) edistää yhdenvertaisuutta ja harjoittaa monikulttuurisuustyötä;
- 12) harjoittaa ihmisoikeus- ja kansainvälisyyskasvatusta;
- 13) kouluttaa jäseniä, vapaaehtoisia ja ammattihenkilöstöä sekä organisoii näiden työtä;
- 14) harjoittaa viestintä- ja julkaisu-toimintaa;
- 15) tekee tunnetuksi Suomen Punaisesta Rististä annetun lain (238/2000) 1 §:n 1 momentissa mainittuja valtiotopimuksia sekä muuta kansainvälistä humanitaarista oikeutta sekä omalta osaltaan edistää niiden täytäntöönpanoa ja noudattamista;
- 16) järjestää avustuseräyksiä ja kampanjoita;
- 17) harjoittaa toimintansa tukemiseksi järjestön tarkoitusta edistävää taloudellista toimintaa sekä muuta varainhankintaa;
- 18) toimii yhteistyössä kansainvälisen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen keskuselinten sekä muiden maiden kansallisten yhdistysten kanssa;
- 19) voi toimia yhteistyössä toisten oikeuskelpoisten yhteisöjen, säätiöiden ja laitosten kanssa;
- 20) ryhtyy tarvittaessa muihin järjestön tarkoitusta edistäviin tai tukeviin toimiin.

4 § **Toimielimet ja järjestöyksiköt**

Järjestön paikalliset toimielimet ovat osaston kokous ja osaston hallitus.

Järjestön alueelliset toimielimet ovat piirin kokous ja piirin hallitus.

Järjestön valtakunnalliset toimielimet ovat yleiskokous, valtuusto, järjestön hallitus ja pääsihteeri.

Järjestöyksiköitä ovat järjestön keskushallinto, piirit ja osastot. Järjestöyksiköt laitoksineen muodostavat Suomen Punaisen Ristin.

Keskushallinnolla tarkoitetaan järjestön hallitusta, pääsihteeriä, keskuistomistoa sekä järjestön hallituksen päätöksellä perustettuja keskushallinnon laitoksia.

5 § Suojelija

Järjestön hallitus päättää tasavallan presidentin kutsumisesta järjestön suojelijaksi, kuten Suomen Punaisesta Rististä annetun lain 3 §:n 1 momentissa säädetään.

6 § Tunnus

Punaisen ristin tunnuksen suojelu- ja ilmaisevasta käytöstä vastaa valtio eräiden kansainvälisesti suojattujen tunnusten käytöstä annetun lain (947/1979) sekä Suomen Punaisesta Rististä annetun lain 1 §:n 1 momentissa mainittujen valtiosopimusten mukaisesti.

Järjestöllä on Punaisen Ristin kansainvälisesti tunnustettuina kansallisena yhdistyksenä oikeus käyttää punaisen ristin tunnusta ilmaisemaan omaa toimintaansa.

Järjestön hallitus valtakunnallisesti sekä piirin hallitus alueellisesti ja osaston hallitus paikallisesti omalta osaltaan valvovat punaisen ristin tunnuksen sekä Punaisen Ristin, Punaisen Puoliukuun ja Punaisen Kristallin nimen käyttöä.

Järjestön hallitus voi vahvistaa punaisen ristin tunnuksen käytöstä graafiset ohjeet sekä antaa tarvittaessa muitakin ohjeita.

7 § Kielet

Järjestön kielet ovat suomi ja ruotsi. Saamelaisten kotiseutualueella järjestön toiminnassa turvataan saamelaisten kielelliset oikeudet noudattamalla soveltuvin osin saamen kieliä (1086/2003).

8 § Punaisen Ristin peruseriaatteen

Järjestön kaikkien jäsenten, toimielinten ja vapaaehtoisten on

noudatettava toiminnassaan Punaisen Ristin peruseriaatteita, joita ovat inhimillisuus, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, yleismaailmallisuus ja ykseys.

Punaisen Ristin peruseriaatteiden sekä Suomen Punaisesta Rististä annetun lain 1 §:n 1 momentissa mainittujen valtiosopimusten perusteella järjestöllä jäsenineen ja toimielimineen on sekä oikeudellisesti että toiminnallisesti riippumaton asema suhteessa valtion ja kuntien viranomaisiin sekä muun julkisen vallan käyttäjiin.

Valtion ja kuntien viranomaisten sekä muun julkisen vallan käyttäjien tulee kunnioittaa Punaisen Ristin peruseriaatteita.

9 § Syrjäntäkielto

Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella järjestön missään toiminnoissa, erityisesti jäsenyyteen liittyvissä asioissa. Tämän estämättä valtuustolla on mahdollisuus vahvistaa jollekin jäsenryhmälle alennettu henkilöjäsenmaksu.

2 luku Jäsenet

10 § Jäsenistö

Järjestön jäseniä ovat:

- 1) henkilöjäsenet;
- 2) kunniajäsenet; sekä
- 3) kannatusjäsenet.

11 § Henkilöjäsenet

Järjestön henkilöjäseneksi pääsee jokainen, joka noudattaa Punaisen Ristin peruseriaatteita ja edistää Punaisen Ristin tarkoituksen toteuttamista.

Sen joka tahtoo liittyä järjestön jäseneksi, tulee ilmoittaa aikomuksestaan järjestölle.

Järjestön hallitus hyväksyy henkilöjäsenen järjestön jäseneksi. Henkilöjäsen kirjataan siihen osastoon, johon hän

haluaa liittyä. Jollei jäsen ilmoita, mihin osastoon hän haluaa liittyä, henkilöjäsen kirjataan hänen ilmoittamansa osoitteen perusteella asuinpaikkaansa lähinnä olevaan osastoon.

12 § **Kunniajäsenyys**

Yleiskokous voi järjestön hallituksen esityksestä kutsua järjestön kunniajäseniksi niitä, jotka ovat erityisesti ansioituneet järjestön toiminnassa.

Piirin kokous voi piirin hallituksen esityksestä kutsua piirin kunniajäseniksi niitä, jotka ovat ansioituneet järjestön alueellisessa tai paikallisessa toiminnassa.

Osaston kokous voi osaston hallituksen esityksestä kutsua osaston kunniajäseniksi niitä, jotka ovat ansioituneet järjestön paikallisessa toiminnassa.

Kunniajäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus yleiskokouksessa sekä sen järjestöyksikön kokouksessa, joka on kutsunut hänet kunniajäsenekseen. Kunniajäsenellä ei ole muita henkilöjäsenen oikeuksia eikä velvollisuuksia.

13 § **Kannatusjäsenet**

Järjestö järjestön hallituksen päätöksellä, piirit piirin hallituksen päätöksellä ja osastot osaston hallituksen päätöksellä voivat ottaa itselleen kannatusjäseniä, joita voivat olla yksityis- ja julkisoikeudelliset oikeushenkilöt.

Kannatusjäsenellä on läsnäolo-oikeus yleiskokouksessa sekä sen piirin tai osaston kokouksessa, jonka kannatusjäsen se on. Kannatusjäsenen jäsenmaksuvelvollisuudesta säädetään 16 §:ssä.

Kannatusjäsenellä ei ole muita henkilöjäsenen oikeuksia eikä velvollisuuksia.

14 § **Jäsenen erottaminen ja eronneeksi katsominen**

Järjestön jäsenellä on oikeus milloin tahansa erota järjestöstä ilmoittamalla siitä järjestölle.

Järjestön hallitus voi omasta aloitteestaan tai piirin hallituksen tai osaston hallituksen esityksestä erottaa jäsenen, joka on menettellyllään vahingoittanut järjestöä, toiminnallaan järjestön jäsenenä loukannut Punaisen Ristin peruseriaatteita tai sääntöjä tai aiheuttanut merkittävästi taloudellista haittaa. Erotetulle jäsenelle ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Jäsenelle, jonka erottamista on esitetty, on varattava mah-

dollisuus tulla kuulluksi ennen asian käsittelyä.

Erotettu jäsen voi vaatia erottamisasiansa uudelleenkäsitteilyä valtuustossa. Kirjallinen vaatimus asiasta on tehtävä valtuustolle 30 päivän kuluessa erottamis päätöksen tiedoksisaannista.

Jäsenmaksuvelvollinen jäsen, joka on jättänyt suorittamatta jäsenmaksunsa, katsotaan eronneeksi järjestöstä toimintavuoden päättyessä.

15 § **Jäsenluettelo**

Järjestön hallitus pitää järjestön kaikista jäsenistä piiri- ja osastokohtaista luettelo, johon merkitään kukin jäsenen osalta nimi ja syntymäaika, jäsenyyden laji, riittävät osoitetiedot sekä 11 luvun mukaisesti annetut huomionosoitukset.

Jäsenluettelossa olevien tietojen tarkastamisesta ja luovuttamisesta säädetään henkilötietolaissa (523/1999).

Hallitus tai pääsihteeri hallituksen valtuuttamana päättää, ovatko tietojen luovuttamisen edellytykset olemassa.

Jäsenluettelo on pidettävä niin, että järjestön jäsen voi ilmoittaa kielekseen jonkin 7 §:ssä mainituista kielistä.

16 § **Jäsenmaksut ja kannatusmaksut**

Henkilöjäsenet suorittavat järjestölle vuotuisen jäsenmaksun, jonka suuruuden valtuusto vahvistaa kevätkokouksessaan seuraavaksi kalenterivuodeksi. Valtuusto voi vahvistaa henkilöjäsenille ainaisjäsenmaksun, jonka suuruus on vähintään kymmenen vuoden vuotuisen jäsenmaksu. Valtuusto voi vahvistaa jollekin jäsenryhmälle alennettun henkilöjäsenmaksun, kuitenkin enintään yhdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kannatusjäsenet suorittavat järjestölle vuotuisen kannatusmaksun, jonka vähimmäismäärän valtuusto vahvistaa kevätkokouksessaan seuraavaksi kalenterivuodeksi.

Kunniajäsenillä ei ole jäsenmaksuvelvollisuutta.

Järjestön hallitus järjestää jäsenmaksujen valtakunnallisen perinnän.

17 § **Aloiteoikeus**

Järjestön jokaisella jäsenellä ja toimielimellä on oikeus tehdä järjestön paikallista, alueellista tai valtakunnallista toimintaa koskevia aloitteita. Aloitteiden käsittelystä määrätään järjestön työjärjestyksessä.

3 luku

Luottamushenkilöt, nimenkirjoittaminen ja haasteen tiedoksi antaminen

18 § Luottamushenkilöiden ehdolle asettaminen

Järjestön henkilöjäsen voi esittää ehdokkaita luottamushenkilön vaalia varten siinä osastossa, johon hänet on kirjattu. Järjestön henkilöjäsen ja osaston hallitus voivat esittää ehdokkaita oman piirinsä luottamushenkilön vaalia varten.

Järjestön henkilöjäsen, osaston hallitus ja piirin hallitus voivat esittää ehdokkaita yleiskokouksen valitsemien luottamushenkilöiden ja tilintarkastajien vaaleja varten 44 §:ssä tarkoitetulle vaalitoimikunnalle viimeistään kuusi viikkoa ennen yleiskokousta kirjeitse tai sähköpostitse yleiskokouksen vaalitoimikunnan ilmoittamaan osoitteeseen.

19 § Periaatteet luottamushenkilöitä ehdolle asetettaessa

Luottamushenkilöitä ehdolle asetettaessa tulee ehdokkaita edellyttää sitoutumista Punaisen Ristin peruseriaatteisiin sekä halua edistää Punaisen Ristin tarkoituksen toteuttamista. Tämän lisäksi tulee ottaa mahdollisimman tarkoin huomioon toimielinten kokoonpanossa alueellinen ja kielellinen sekä eri sukupuolten ja eri ikäryhmien edustus.

20 § Luottamushenkilöiden kelpoisuus ja toimikausi

Järjestön luottamustoimeen voidaan tilintarkastajia, toiminnantarkastajia ja valtion viranomaisten valtuustoon nimeämiä edustajia lukuun ottamatta valita vain järjestön henkilöjäsen. Luottamustoimeen valittavan tulee olla kirjoilla kyseisessä osastossa tai, piirin ollessa kyseessä, piirin alueella toimivassa osastossa. Järjestön työntekijä ei voi toimia järjestön luottamustoimessa.

Järjestön luottamustoimeen valittavan on oltava 15 vuotta täyttänyt. Konkurssissa oleva, liiketoimintakieltoon määrätty tai se, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu, ei voi olla järjestön luottamustoimessa.

Järjestön luottamustoimeen valittavalla tulee olla tehtävän laajuus ja vastuut huomioon ottaen riittävä osaaminen ja kokemus.

Henkilöjäsentä ei saa valita samaksi toimikaudeksi sekä valtuustoon että järjestön hallitukseen.

Yleiskokouksen valitsemien luottamushenkilöiden toimikausi alkaa heti yleiskokouksen päättyttyä ja jatkuu seuraavan yleiskokouksen päättymiseen.

Piirin ja osaston luottamushenkilöiden toimikauden alkamisesta ja päättymisestä määrätään piirien ja osastojen johtosäännöissä.

21 § Nimenkirjoittajat

Järjestön nimen kirjoittavat järjestön puheenjohtaja tai varapuheenjohtajat, kukin erikseen yhdessä pääsihteerin tai yhden hallituksen keskuudestaan valtuuttaman jäsenen kanssa.

Piirin nimen kirjoittavat piirin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai kumpikin erikseen yhdessä piirin toiminnanjohtajan kanssa.

Osaston nimen kirjoittavat osaston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai kumpikin erikseen yhdessä yhden hallituksen keskuudestaan valtuuttaman jäsenen, osaston rahastonhoitajan tai osaston toiminnanjohtajan kanssa. Osaston hallitus voi valtuuttaa keskuudestaan enintään kaksi nimenkirjoittajaa kerrallaan.

Nimenkirjoittajan on oltava 18 vuotta täyttänyt. Konkurssissa oleva, liiketoimintakieltoon määrätty tai se, jonka toimikelpoisuutta on rajoitettu, ei voi toimia järjestön, piirin tai osaston nimenkirjoittajana.

22 § Nimenkirjoittajaluettelo

Järjestön hallitus pitää nimen kirjoittamiseen oikeutetuista järjestön, piirien ja osastojen nimenkirjoittajista luettelo, joka on esillä järjestön keskustoimistossa ja josta annetaan tietoja ja otteita niitä haluaville.

Nimenkirjoittajaluetteloon merkitään piirien ja osastojen nimi, kotipaikka, kieli ja alue. Lisäksi nimenkirjoittajaluetteloon merkitään piirin ja osaston ilmoittama osoite tai sähköpostiosoite.

Nimenkirjoittajaluettelo varten järjestöyksiköt ovat velvollisia toimittamaan heti henkilövalintojen jälkeen nimenkirjoittajatiedot sekä muut luetteloon merkittävät tiedot mahdollisimman pian pääsihteerille tämän määräämällä tavalla.

23 § Haasteen tiedoksiantaminen

Haaste tai muu tiedoksianto on katsottava annetuksi järjestölle taikka sen piirille tai osastolle, kun joku järjestöyksikön nimen kirjoittamiseen oikeutetuista on saanut siitä tiedon.

4 luku

Osastot

24 § Osaston perustaminen ja purkaminen

Osaston voi piirin hallituksen suostumuksella perustaa vähintään 20 järjestön henkilöjäsentä, jotka ilmaisevat halunsa liittyä perustettavaan osastoon. Piirin hallitus, jonka alueelle osasto halutaan perustaa, hyväksyy osaston järjestöön kuuluvaksi ja päättää osaston nimen, kotipaikan, kielen ja alueen.

Osaston alueesta päätettäessä on otettava huomioon, että osastojen aluejaon on katettava koko piirin alue. Samalla alueella voi toimia useampia osastoja. Kaksikieliselle alueelle voidaan perustaa suomenkielisiä, ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä osastoja. Niillä voi olla kokonaan tai osittain samat alueet, ja ne voivat kuulua eri piireihin.

Päätös osaston purkamisesta on tehtävä osaston kokouksessa vähintään kolmen neljäsosan ääntenemmistöllä annetuista äänistä. Tällöin piirin hallitus määrää, miten osaston omaisuus ja sitoumukset jaetaan. Purkautuvaan osastoon kirjattu jäsen siirretään siihen osastoon, johon purkautuvan osaston alue liitetään tai muuhun piirin hallituksen määräämään osastoon, jollei jäsen ilmoita, mihin osastoon hän haluaa siirtyä.

25 § Osaston erottaminen

Osasto, joka rikkoo järjestöön kuulumisesta johtuvia velvoitteita tai tarkoituksellisesti toimii järjestön perusperiaatteiden vastaisesti, voidaan järjestön hallituksen päätöksellä erottaa järjestöstä.

Erotettu osasto voi vaatia erottamisasiansa uudelleenkäsittelyä valtuustossa. Kirjallinen vaatimus asiasta on tehtävä valtuustolle 30 päivän kuluessa erottamispäätöksen tiedoksisaanista.

Erotettu osasto menettää oikeutensa käyttää Punaisen Ristin nimeä ja tunnusta. Osaston omaisuus siirtyy piirin hallituksen hoidettavaksi. Omaisuus on käytettävä järjestön tarkoitus toteuttavaan toimintaan osaston alueella.

Erotettuun osastoon kirjattu jäsen siirretään siihen osastoon, johon erotetun osaston alue liitetään tai muuhun piirin hallituksen määräämään osastoon, jollei jäsen ilmoita, mihin osastoon hän haluaa siirtyä.

26 § Osastojen yhdistyminen tai jakaantuminen

Kaksi tai useampi osasto voi yhdistyä joko perustamalla uuden osaston tai liittymällä yhteen olemassa olevaan osastoon. Osasto voi jakautua kahteen tai useampaan osastoon.

Osastot päättävät yhdistymisestä tai jakautumisesta kunkin osaston kokouksessa vähintään kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä.

Lopullisen päätöksen osastojen yhdistymisestä tai jakautumisesta tekee piirin hallitus sen jälkeen, kun osastot ovat päättäneet yhdistymisestä tai jakautumisesta omissa kokouksissaan. Piirin hallitus päättää yhdistymisen tuloksena syntyneen osaston tai jakautumisen tuloksena syntyneiden osastojen nimestä ja rajoista, sekä yhdistyvien tai jakautuvien osastojen omaisuuden ja sitoumusten siirtymisestä.

Yhdistyvien osastojen luottamushenkilöiden vaalista määrätään osastojen johtosäännössä.

Jakautuvaan osastoon kirjattu jäsen siirretään ilmoittamansa osoitteen perusteella asuinpaikkaansa lähinnä olevaan osastoon, jollei hän ilmoita, mihin osastoon hän haluaa siirtyä.

Yhdistyvään osastoon kirjattu jäsen siirretään syntyvään uuteen osastoon, jollei hän ilmoita haluavansa siirtyä johonkin toiseen osastoon.

27 § Osaston kokoukset

Osaston kokouksia ovat varsinaiset kokoukset, joita ovat vuosittain viimeistään maaliskuussa pidettävä kevätkokous ja viimeistään marraskuussa pidettävä syyskokous, sekä ylimääräinen kokous.

Ylimääräinen osaston kokous pidetään, kun osaston kokous niin päättää, osaston hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai kun vähintään yksi kymmenesosa osaston jäsenistä taikka

kun yksikin osaston tilintarkastajista tai toiminnantarkastajia sitä vaatii. Ylimääräisessä osaston kokouksessa käsitellään asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka osaston hallitus on kokoukselle esittänyt.

Osaston kokous on pidettävä 1 momentissa säädettyinä aikana. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella osastoon kirjatulla jäsenellä oikeus vaatia osaston kokouksen pitämistä.

Vaatimus osaston kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti osaston hallitukselle. Osaston hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava osaston kokous koolle. Jollei osaston kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää osaston hallitukselle, piirin hallituksen tulee vähintään kahden kokouksen pitämistä vaatineen osastoon kirjatun jäsenen hakemuksesta velvoittaa piirin toiminnanjohtaja kutsumaan koolle osaston kokous osaston kustannuksella.

Osaston kokous on laillinen, jos se on kutsuttu koolle 28 §:n mukaisesti, ja päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä vähintään kolme osastoon kirjattua henkilöjäsentä.

Osaston kokouksen toimihenkilöksi sihteerinä lukuun ottamatta voidaan valita vain osastoon kirjattuja henkilöjäseniä.

28 § Osaston kokouksen koollekutsuminen

Osaston hallitus kutsuu osaston kokouksen koolle. Kokouskutsu on toimitettava osaston jäsenille joko henkilökohtaisena viestinä, joka voi olla kirje tai sähköinen viesti, tai julkaisemalla kutsu osaston alueella levitävässä sanomalehdessä viimeistään viikko ennen kokousta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kokouskutsu voidaan toimittaa sähköisesti jokaiselle osastoon kirjatulle jäsenelle, joka on osaston hallitukselle ilmoittanut haluavansa kutsut osaston kokouksiin toimitettavan tällä tavalla.

Kokouskutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat. Päätöstä osaston kokouksessa ei saa tehdä seuraavista asioista, jos asiaa ei ole mainittu kokouskutsussa:

- 1) osaston kiinteän omaisuuden myyminen, muu luovuttaminen tai kiinnittäminen taikka osaston toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden luovuttaminen;
- 2) osaston hallituksen tai osaston hallituksen jäsenen taikka tilintarkastajan valitseminen tai erottaminen;

- 3) osaston purkaminen, yhdistyminen yhden tai useamman osaston kanssa tai jakaantuminen useampaan osastoon;
- 4) osaston tilinpäätöksen vahvistaminen sekä vastuuvapauden myöntäminen osaston hallitukselle ja muille tilivelvollisille; sekä
- 5) osaston nimen, kotipaikan, kielen tai alueen muuttaminen.

29 § Ääni-, puhe- ja läsnäolo-oikeus osaston kokouksessa

Henkilöjäsenellä on läsnäolo-, puhe- ja äänioikeus sen osaston kokouksessa, johon hänet on kirjattu. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus osaston kokouksessa on osaston kunniajäsenellä, osaston toimintaan säännöllisesti osallistuvilla vapaaehtoisilla, osaston tilin- ja toiminnantarkastajilla sekä niillä, joille osaston kokous on myöntänyt puheoikeuden. Osaston kansantusjäsenellä on läsnäolo-oikeus osaston kokouksessa.

30 § Osaston hallitus ja rahastonhoitaja

Osaston hallitukseen kuuluvat osaston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään neljä ja enintään kymmenen muuta jäsentä sen mukaan kuin osaston kokous on päättänyt. Muista jäsenistä vähintään kaksi ja enintään viisi on vuosittain erovuorossa.

Osaston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut osaston hallituksen jäsenet valitsee osaston kokous kahden kalenterivuoden pituiseksi toimikaudeksi. Osaston rahastonhoitajan valitsee osaston hallitus.

Osaston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja rahastonhoitajan on oltava eri henkilöitä.

Jos piirin hallitus perustellusta syystä katsoo, että osaston luottamustoimeen valittu henkilö ei täytä 8 ja 20 §:ssä jäsenelle ja luottamushenkilölle asetettuja edellytyksiä, sen tulee viipymättä velvoittaa piirin toiminnanjohtaja kutsumaan koolle uusi osaston kokous osaston kustannuksella.

Sama henkilö voidaan valita osaston hallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi enintään kolmeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi.

Osaston hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet sen jäsenistä osaston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna.

31 § Osaston hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen

Osaston hallituksen jäsen voi erota tehtävästä ennen toimikauden päättymistä. Ennenaikaisesta eroamisesta on ilmoitettava kyseisen osaston hallitukselle.

Osaston kokous voi erottaa osaston hallituksen jäsenen kesken toimikauden, jos hallituksen jäsen:

- 1) on pysyvästi esteellinen;
- 2) on toiminut järjestön sääntöjen vastaisesti; tai
- 3) on toiminut Punaisen Ristin peruseriaatteita tai muuten olennaisesti järjestön tarkoitusta vastaan.

Jos osaston hallituksen jäsenyys tulee kesken toimikautta avoimeksi tai jos osaston hallituksen jäsen menettää kelpoisuutensa tehtävään, osaston hallituksen on huolehdittava siitä, että uusi hallituksen jäsen valitaan osaston kokouksessa jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Erotetulle osaston hallituksen jäsenelle ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti. Erotettu osaston hallituksen jäsen voi vaatia tässä pykälässä tarkoitetun erottamisasiansa uudelleenkäsitellyä järjestön hallituksessa tekemällä siitä kirjallisen vaatimuksen järjestön hallitukselle 30 päivän kuluessa erottamispäätöksen tiedoksisaanastina.

5 luku Piirit

32 § Piirin perustaminen ja lakkauttaminen

Alueellista toimintaa varten maa jaetaan piireihin. Valtuusto määrää piirien lukumäärän, kotipaikat, kielet, rajat ja nimet. Kaksikieliselle alueelle voidaan perustaa suomenkielisiä, ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä piirejä. Suomen- ja ruotsinkielisillä piireillä voi olla kokonaan tai osittain samat alueet.

Jos piirin aluetta laajennetaan tai supistetaan taikka jos muodostetaan uusi piiri jakamalla tai yhdistämällä piirejä tai piirien osia taikka jos piiri lakkautetaan, järjestön hallitus määrää, miten piirien omaisuus ja sitoumukset jaetaan. Omaisuuden ja muiden oikeuksien sekä sitoumusten jakamisessa otetaan huomioon piirien tai piirien osien jäsenluku, pinta-ala, asukasluku tai muu kohtuullinen peruste, sekä

muut periaatteet siten kuin piirien johtosäännössä määrätään.

33 § Piirin kokoukset

Piirin kokouksia ovat varsinainen kokous sekä ylimääräinen kokous. Varsinainen kokous on piirin vuosikokous, joka on pidettävä vuosittain huhtikuussa.

Ylimääräinen piirin kokous pidetään, kun piirin hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai kun vähintään yksi kymmenesosa piirin osastoista taikka kun yksikin piirin tilintarkastajista sitä vaatii. Ylimääräisessä piirin kokouksessa käsitellään ne asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka piirin hallitus on kokoukselle esittänyt.

Piirin varsinainen kokous on pidettävä 1 momentissa säädettyinä aikana. Jos sitä ei ole kutsuttu koolle, on jokaisella osastolla oikeus vaatia piirin kokouksen pitämistä.

Vaatimus piirin kokouksen pitämisestä on esitettävä kirjallisesti piirin hallitukselle. Piirin hallituksen on viipymättä vaatimuksen saatuaan kutsuttava piirin kokous koolle. Jollei piirin kokousta ole kutsuttu koolle tai vaatimusta ole voitu esittää piirin hallitukselle, järjestön hallituksen tulee vähintään kahden kokouksen pitämistä vaatineen osaston hakemuksesta velvoittaa pääsihteeri kutsumaan koolle piirin kokous piirin kustannuksella.

Piirin kokous on laillinen, jos se on kutsuttu koolle 34 §:n mukaisesti, ja päätösvaltainen, jos kokouksessa on edustetuna vähintään yksi viidesosa piirin osastoista.

Piirin kokouksen toimihenkilöt yhtä tai useampaa sihteeriä lukuun ottamatta voidaan valita vain osastojen äänivaltaisista edustajista.

34 § Piirin kokouksen koollekutsuminen

Piirin hallitus kutsuu piirin kokouksen koolle. Kokouskutsu on toimitettava piirin osastoille osastokohtaisena viestinä, joka voi olla kirje tai sähköinen viesti, viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta osaston ilmoittamaan osoitteeseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kokouskutsu voidaan toimittaa sähköisesti jokaiselle osastolle, joka on piirin hallitukselle ilmoittanut haluavansa kutsut piirin kokouksiin toimitettavan tällä tavalla.

Kokouskutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat. Päätöstä piirin kokouksessa ei saa tehdä seuraavista

asioista, jos asiaa ei ole mainittu kokouksutsussa:

- 1) piirin toiminnan kannalta huomattavan omaisuuden luovuttaminen;
- 2) piirin hallituksen tai piirin hallituksen jäsenen taikka tilintarkastajan valitseminen tai erottaminen;
- 3) piirin lakkauttaminen, yhdistyminen toiseen piiriin tai piirin jakaantuminen; sekä
- 4) piirin nimen, kotipaikan, kielen tai alueen muuttaminen.

35 § Äänioikeus ja äänivallan käyttäminen piirin kokouksessa

Piirin kokouksessa osastolla on yksi äänivaltainen edustaja kutakin alkavaa 100 jäsentään kohden. Äänivaltaisten edustajien määrän perusteena on edellisen vuoden jäsenmaksunsa suorittaneiden osaston henkilöjäsenten määrä. Osaston edustajat piirin kokoukseen valitsee osaston hallitus osastossa kirjoilla olevista jäsenistä.

36 § Läsnäolo- ja puheoikeus piirin kokouksessa

Henkilöjäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus sen piirin kokouksessa, johon hänen osastonsa kuuluu. Äänivaltaisten edustajien lisäksi puheoikeus piirin kokouksessa on piirin hallituksen jäsenillä, piirin kunniajäsenellä, tilintarkastajilla sekä niillä, joille piirin kokous on myöntänyt puheoikeuden. Piirin kannatusjäsenellä on läsnäolo-oikeus piirin kokouksessa.

37 § Piirin hallitus

Piirin hallitukseen kuuluvat piirin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään kuusi ja enintään kuusitoista muuta jäsentä sen mukaan kuin piirin kokous on päättänyt. Muista jäsenistä vähintään kolme ja enintään kahdeksan on vuosittain erovuorossa.

Piirin puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut piirin hallituksen jäsenet valitsee piirin kokous kahden vuoden pituiseksi toimikaudeksi.

Jos järjestön hallitus perustellusta syystä katsoo, että piirin luottamustoimeen valittu henkilö ei täytä 8 ja 20 §:ssä jäsennelle ja luottamushenkilölle asetettuja edellytyksiä, sen tulee velvoittaa pääsihteeri kutsumaan koolle uusi piirin kokous piirin kustannuksella.

Sama henkilö voidaan valita piirin hallituksen jäseneksi

samaan tehtävään enintään kolmesi peräkkäiseksi toimikaudeksi.

Piirin hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet sen jäsenistä piirin puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna.

Piirin hallitus ottaa ja erottaa toiminnanjohtajan, jonka tehtävänä on valmistella piirin hallituksessa käsiteltävät asiat ja panna täytäntöön piirin hallituksen päätökset.

38 § Piirin hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen

Piirin hallituksen jäsen voi erota tehtävästä ennen toimikauden päättymistä. Ennenaikaisesta eroamisesta on ilmoitettava kyseisen piirin hallitukselle.

Piirin kokous voi erottaa piirin hallituksen jäsenen kesken toimikauden, jos hallituksen jäsen:

- 1) on pysyvästi esteellinen;
- 2) on toiminut järjestön sääntöjen vastaisesti; tai
- 3) on toiminut Punaisen Ristin peruseriaaiteita tai muuten olennaisesti järjestön tarkoitusta vastaan.

Jos piirin hallituksen jäsenyys tulee kesken toimikautta avoimeksi tai jos piirin hallituksen jäsen menettää kelpoisuutensa tehtävään, piirin hallituksen on huolehdittava siitä, että uusi hallituksen jäsen valitaan piirin kokouksessa jäljellä olevaksi toimikaudeksi

Erotetulle piirin hallituksen jäsenelle ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti. Erotettu piirin hallituksen jäsen voi vaatia tässä pykälässä tarkoitettua erottamisasiansa uudelleenkäsitelyä järjestön hallituksessa tekemällä siitä kirjallisen vaatimuksen järjestön hallitukselle 30 päivän kuluessa erottamispäätöksen tiedoksisaannista.

6 luku Yleiskokous

39 § Varsinainen ja ylimääräinen yleiskokous

Järjestön varsinainen yleiskokous pidetään joka kolmas vuosi kesäkuun 20. päivään mennessä.

Ylimääräinen yleiskokous pidetään, kun hallitus katsoo sen

tarpeelliseksi tai kun valtuusto tai vähintään yksi kymmenesosa osastoista sitä vaatii. Ylimääräisessä yleiskokouksessa käsitellään asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka hallitus on kokoukselle esittänyt.

40 § Äänioikeus ja äänivallan käyttäminen yleiskokouksessa

Järjestön yleiskokouksessa osastolla on yksi äänivaltainen edustaja kutakin alkavaa 200 jäsentä kohden. Äänivaltaisten edustajien määrän perusteena on edellisen vuoden jäsenmaksunsa suorittaneiden osastoon kirjattujen henkilöjäsenten määrä. Osaston edustajat yleiskokoukseen valitsee osaston hallitus. Osaston edustajien tulee olla kirjoilla edustamassaan osastossa.

Yleiskokouksessa jokaisella piirillä on yksi piirin hallituksen valitsema äänivaltainen edustaja.

Yleiskokouksen toimihenkilöt sihteereitä lukuun ottamatta voidaan valita vain äänivaltaisista edustajista.

41 § Läsnäolo- ja puheoikeus yleiskokouksessa

Yleiskokouksessa on läsnäolo-oikeus järjestön kaikilla jäsenillä sekä kaikilla niillä, joilla on puheoikeus.

Äänivaltaisten edustajien lisäksi puheoikeus yleiskokouksessa on tilintarkastajilla, valtuuston jäsenillä, järjestön hallituksen jäsenillä, tarkastusvaliokunnan ja sovittelulautakunnan jäsenillä, pääsihteerillä sekä niillä, jolle yleiskokous on päätöksellään myöntänyt puheoikeuden.

42 § Yleiskokouksen koollekutsuminen sekä laillisuus ja päätösvaltaisuus

Järjestön hallituksen on ilmoitettava varsinaisen yleiskokouksen ajankohta ja paikka viimeistään neljä kuukautta ennen kokousta.

Kokouskutsu, jonka hallitus antaa, on lähetettävä osastoille ja piireille kirjeitse viimeistään neljä viikkoa ennen kokousta. Kutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu kokouskutsu voidaan toimittaa sähköisesti, jos osaston tai piirin hallitus on ilmoittanut haluavansa kutsut yleiskokoukseen toimitettavan tällä tavalla.

43 § Varsinaisen yleiskokouksen asiat

Järjestön varsinaisessa yleiskokouksessa:

- 1) kokouksen avaa järjestön puheenjohtaja tai joku varapuheenjohtajista tai heidän estyneinä ollessaan iltaään vanhin läsnä oleva järjestön hallituksen jäsen;
- 2) valitaan kokouksen puheenjohtaja ja kolme varapuheenjohtajaa sekä tarvittava määrä sihteereitä;
- 3) kokouksen pöytäkirjaa tarkastamaan valitaan vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa;
- 4) valitaan kokoukselle ääntenlaskijoiden vanhin ja vähintään kuusi muuta ääntenlaskijaa;
- 5) todetaan kokouksen osanottajat ja vahvistetaan heidän valtuutensa;
- 6) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- 7) päätetään kokouksen työjärjestyksestä;
- 8) käsitellään valtuuston ja järjestön hallituksen kertomukset kolmelta edellisestä vuodelta;
- 9) hyväksytään järjestön toimintalinjaus, joka sisältää toiminnan ja talouden suuntaviivat, seuraavaksi kolmeksi kalenterivuodeksi sekä päätetään käsitellyn yhteydessä tehtyjen ponsiehdotusten hyväksymisestä toimintalinjasta tukeviksi suosituksiksi;
- 10) valitaan järjestön puheenjohtaja sekä kolme varapuheenjohtajaa seuraavaksi kolmeksi vuodeksi;
- 11) valitaan järjestön hallituksen kuusi muuta jäsentä seuraavaksi kolmeksi vuodeksi;
- 12) valitaan tilintarkastaja tilintarkastuslain (1141/2015) mukaisesti tarkastamaan järjestön tilejä kolmelta seuraavalta tilikaudelta;
- 13) valitaan valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 23 jäsentä ja varajäsentä seuraavaksi kolmeksi vuodeksi;
- 14) käsitellään muut järjestön hallituksen esittämät asiat ja ne asiat, jotka yleiskokous kolmen neljäsosan ääntenenemmistöllä annetuista äänistä päättää ottaa käsiteltäväkseen;
- 15) käsitellään yleiskokoukselle tehdyt aloitteet, jotka on

toimitettava järjestön hallitukselle vähintään kaksi kuukautta ennen kokousta;
16) päätetään kokous.

44 § Yleiskokouksen vaalitoimikunta

Yleiskokouksessa suoritettavia vaaleja valmistelee järjestön hallituksen asettama vaalitoimikunta, jonka jäseninä toimivat 40 §:n 2 momentin mukaisesti valitut piirien edustajat. Järjestön hallitus kutsuu vaalitoimikunnan koolle järjestäytymiskokoukseen yleiskokousvuotena helmikuun viimeiseen päivään mennessä.

Vaalitoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä tarvittaessa ottaa itselleen sihteerin.

Vaalitoimikunta ei saa ehdottaa jäseniään yleiskokouksessa täytettäviin luottamustoimiin.

Vaalitoimikunnan tehtävänä on todeta ne luottamushenkilöt, joiden vaali tulee toimitettavaksi yleiskokouksessa, sekä esittää perusteltu ehdotuksensa valittavista henkilöistä yleiskokoukselle.

7 luku Valtuusto

45 § Valtuuston kokoonpano

Valtuustossa on puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi 23 muuta yleiskokouksen valitsemaa jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Jokaisen piirin tulee olla edustettuna valtuustossa.

Sama henkilö voidaan valita valtuuston varsinaiseksi jäseneksi enintään kahdeksi peräkkäiseksi kaudeksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen jäsenten lisäksi valtuustossa on seitsemän valtion viranomaisten nimeämä jäsentä henkilökohtaisine varajäsenineen. Näistä yksi edustaa ulkoasiainministeriötä, yksi sisäministeriötä, yksi puolustusministeriötä, yksi oikeusministeriötä, yksi opetus- ja kulttuuriministeriötä, yksi sosiaali- ja terveysministeriötä ja yksi työ- ja elinkeinoministeriötä.

46 § Valtuuston tehtävät

Valtuuston tehtävänä on:

- 1) valvoa yleiskokouksen hyväksymän toimintalinjauksen ja muiden päätösten toteutumista;
- 2) valvoa järjestön toimintaa, taloutta ja hallintoa valtakunnallisesti;
- 3) hyväksyä järjestön työjärjestys, taloussääntö sekä johtosääntö piireille ja osastoille;
- 4) vahvistaa järjestön toimintakertomus ja keskushallinnon tilinpäätös sekä päättää vastuuvapauden myöntämisestä järjestön hallituksen jäsenille, pääsihteerille ja muille keskushallinnon tilivelvollisille
- 5) vahvistaa järjestön hallituksen esityksestä järjestön jäsenmaksut;
- 6) erottaa järjestön hallituksen jäsen siten kun tässä asetuksessa säädetään;
- 7) valita uusi järjestön hallituksen jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi, jos järjestön hallituksen jäsenyys tulee kesken toimikautta avoimeksi;
- 8) ottaa kantaa ajankohtaisiin humanitaarisiin kysymyksiin;
- 9) keskustella järjestön toiminta- ja talouspoliittisista periaatekysymyksistä sekä käsitellä järjestön tulevaisuuden kannalta keskeisiä kysymyksiä;
- 10) osallistua Punaisen Ristin yhteiskuntasuhteiden ylläpitämiseen;
- 11) kehittää järjestön toimintaa muilla vastaavilla tavoilla; sekä
- 12) huolehtia muualla tässä asetuksessa säädettyistä tehtävistä.

47 § Valtuuston kokoontuminen

Valtuusto kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kaksi kertaa vuodessa. Kevätkokous on pidettävä maaliskuun 1 päivän ja toukokuun 31 päivän välisenä aikana ja syyskokous on pidettävä lokakuun 1 päivän ja joulukuun 15 päivän välisenä aikana. Valtuuston ylimääräinen kokous pidetään, kun valtuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai kun vähintään yksi kolmasosa valtuuston jäsenistä sitä vaatii. Ylimääräisessä kokouksessa käsitellään asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka järjestön hallitus on kokoukselle esittänyt.

Valtuuston puheenjohtaja kutsuu valtuuston kokoukset

koolle. Kutsu valtuuston kokouksiin lähetetään jäsenille ja tarvittaessa varajäsenille kirjeitse viimeistään neljä viikkoa ennen kokousta. Kutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat, jotka järjestön hallitus valmistelee.

Kokouskutsu voidaan toimittaa edellä 2 momentissa säädetyn tavan sijaan sähköisesti, jos valtuuston jäsen on ilmoittanut haluavansa valtuuston kutsut sähköisesti.

48 § Päätösvaltaisuus sekä läsnäolo- ja puheoikeus valtuustossa

Valtuusto on päätösvaltainen, kun läsnä on kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään 15 muuta jäsentä.

Valtuuston kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus järjestön hallituksen jäsenillä, pääsihteerillä, tarkastusvaliokunnan jäsenillä, tilintarkastajilla sekä niillä, joille valtuusto on myöntänyt puheoikeuden.

49 § Valtuuston kevätkokous

Valtuuston kevätkokouksessa:

- 1) käsitellään järjestön hallituksen toimintakertomus ja keskushallinnon tilinpäätös edelliseltä tilikaudelta;
- 2) esitetään yhteenveto piirien ja laitosten tilinpäätöksistä edelliseltä tilikaudelta;
- 3) esitetään järjestön tilintarkastuskertomus;
- 4) vahvistetaan keskushallinnon tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä järjestön hallituksen jäsenille, pääsihteerille ja muille keskushallinnon tilivollisille;
- 5) vahvistetaan järjestön hallituksen esityksestä järjestön jäsenmaksun suuruus ja kannatusjäsenmaksun vähimmäismäärä sekä niiden käyttö seuraavaksi kalenterivuodeksi; sekä
- 6) kuullaan pääsihteerin katsaus järjestön toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta.

50 § Valtuuston syyskokous

Valtuuston syyskokouksessa käsitellään valtuuston toimivaltaan kuuluvat asiat 46 §:n 8–11 kohtien mukaisesti sekä kuullaan pääsihteerin katsaus järjestön toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta.

8 luku

Järjestön hallitus, puheenjohtaja ja pääsihteeri

51 § Järjestön hallitus

Järjestön hallitukseen kuuluvat yleiskokouksen valitsemat järjestön puheenjohtaja, kolme varapuheenjohtajaa sekä kuusi muuta jäsentä.

Sama henkilö voidaan valita järjestön hallituksen jäseneksi enintään kahdeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi.

Järjestön hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään puolet järjestön hallituksen jäsenistä järjestön hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna.

Valtuuston puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksessa.

52 § Järjestön hallituksen tehtävät

Järjestön hallituksen tehtävänä on:

- 1) ottaa ja erottaa järjestön henkilöjäseneet, sekä pitää jäsenluetteloa;
- 2) kutsua koolle ja valmistella yleiskokous sekä valmistella valtuuston kokous;
- 3) valvoa yleiskokouksen, valtuuston ja järjestön hallituksen päätösten täytäntöönpanoa;
- 4) valmistella ja hyväksyä järjestön vuotuinen toimintasuunnitelma, keskushallinnon ja piirien yhteinen taloussuunnitelma ja keskushallinnon talousarvio sekä valvoa niiden toteutumista;
- 5) huolehtia siitä, että järjestön toiminta on järjestetty asianmukaisella tavalla ja antaa siitä tarvittaessa ohjeita;
- 6) huolehtia järjestön kokonaistaloudesta ja omaisuudesta ja siitä, että järjestön kirjanpito on lainmukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty;
- 7) päättää koko järjestöä koskevista merkittävistä ja laajakantoisista asioista yleiskokouksen ja valtuuston päätösten puitteissa;
- 8) huolehtia siitä, että riskienhallinta, sisäinen valvonta ja tarkastus on asianmukaisesti järjestetty koko järjestössä;
- 9) vahvistaa järjestön henkilöstöpoliittinen yleislinja sekä periaatteet henkilöstön edustuksesta hallinnossa;

- 10) päättää keskushallinnon kiinteän omaisuuden hankinnasta ja luovuttamisesta;
- 11) ottaa ja erottaa järjestön pääsihteeri, keskushallinnon johtavassa asemassa olevat henkilöt ja laitosten johtajat, sekä päättää näiden palkkauksen perusteista ja palkitsemisesta;
- 12) päättää järjestön toimintamuotojen järjestämisestä tarkoituksenmukaisessa oikeudellisessa muodossa;
- 13) päättää järjestön omistuksessa olevien yritysten omistajaohjauksesta;
- 14) asettaa tarvittaessa alaistensa laitosten johtokunnat ja määrätää tällöin niiden toiminnasta johtosäännöin;
- 15) valvoa osaltaan, että Punaisen Ristin, Punaisen Puoli-kuun ja Punaisen Kristallin nimeä ja tunnusta ei käytetä säännösten vastaisesti;
- 16) päättää sovittelulautakunnan sille käsiteltäväksi antamista asioista järjestön sääntöjen mukaisesti;
- 17) vahvistaa osastojen äänivaltaisten edustajien määrä yleiskokouksessa;
- 18) huolehtia muualla tässä asetuksessa säädettyistä tehtävistä; sekä
- 19) käsitellä muut pääsihteerin esittelemät asiat.

Hallitus voi asettaa määräämäänsä tehtävää varten valio- tai toimikuntia taikka työryhmiä, joissa jäsenyys on määräaikainen.

Johtokunnat vastaavat laitostensa toiminnasta järjestön hallituksen hyväksymän toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaisesti niiden johtosäännöissä ja järjestön työjärjestyksessä määrättyllä tavalla.

Järjestön hallitus voi siirtää toimivaltaansa kuuluvien asioiden ratkaisemisen valio-, toimi- tai johtokunnalle, pääsihteerille tai toimihenkilölle siten kuin järjestön työjärjestyksessä määrätään.

53 § Järjestön hallituksen jäsenen eroaminen ja erottaminen

Järjestön hallituksen jäsen voi erota tehtävästä ennen toimikauden päättymistä. Ennenaikaisesta eroamisesta on ilmoitettava järjestön hallitukselle.

Valtuusto voi erottaa järjestön hallituksen jäsenen kesken toimikauden, jos hallituksen jäsen:

- 1) on pysyvästi esteellinen;
- 2) on toiminut järjestön sääntöjen vastaisesti; tai
- 3) on toiminut Punaisen Ristin peruseriaatteita tai muuten olennaisesti järjestön tarkoitusta vastaan.

Jos järjestön hallituksen jäsenyys tulee kesken toimikautta avoimeksi tai jos järjestön hallituksen jäsen menettää kelpoisuutensa tehtävään, valtuuston on valittava uusi hallituksen jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Erotetulle hallituksen jäsenelle ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti. Erotettu hallituksen jäsen voi vaatia tässä pykälässä tarkoitettua erottamisasiansa uudelleenkäsitelyä valtuustossa tekemällä siitä kirjallisen vaatimuksen valtuustolle 30 päivän kuluessa erottamispäätöksen tiedoksisaannista.

54 § Järjestön puheenjohtaja

Järjestön puheenjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa järjestön hallituksen työskentelyä;
- 2) toimia pääsihteerin esimiehenä ja yhdessä muun hallituksen kanssa valvoa tämän toimintaa; sekä
- 3) vastata muualla tässä asetuksessa säädettyistä tai työjärjestyksessä ja taloussäännössä hänelle määrättyistä tehtävistä.

55 § Pääsihteeri

Pääsihteerin tehtävänä on:

- 1) johtaa ja kehittää koko järjestön työtä sekä vastata toiminnan tarkoituksenmukaisuudesta ja tehokkuudesta;
- 2) raportoida järjestön toiminnasta järjestön hallitukselle ja valtuustolle;
- 3) vastata järjestön hallituksessa käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta ja esittelystä;
- 4) vastata yleiskokouksen, valtuuston ja järjestön hallituksen päätösten täytäntöönpanosta;
- 5) ohjata ja valvoa järjestön henkilöstön toimintaa;
- 6) ohjata järjestön taloudenpitoa ja seurata, että järjestön omaisuutta ja varoja hoidetaan ja käytetään tarkoituksenmukaisesti; sekä
- 7) vastata toiminnan edellyttämästä tiedonvälityksestä yhteiskunnan, kansainvälisen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen ja järjestön jäsenten ja vapaaehtoisten välillä.

Pääsihteeri voi siirtää toimivaltaansa kuuluvien yksittäisten asioiden käsittelyn ja ratkaisemisen toimihenkilöille siten kuin järjestön työjärjestyksessä määrätään.

Pääsihteeri voi ottaa ratkaistavakseen tai esiteltäväkseen keskushallinnon toimihenkilölle kuuluvan asian tai siirtää jonkin asian järjestön hallituksen ratkaistavaksi.

9 luku Sovittelulautakunta

56 § Sovittelulautakunnan kokoonpano

Yleiskokousvuotena valtuusto asettaa syyskokouksessaan kolmen seuraavan kalenterivuoden toimikaudeksi sovittelulautakunnan, johon kuuluvat puheenjohtajana järjestön puheenjohtaja sekä pääsihteeri ja valtuuston valitsemat vähintään kolme ja enintään seitsemän muuta jäsentä.

Sovittelulautakunnan jäsenillä on oltava lautakunnan tehtäväalueen edellyttämä pätevyys.

Lautakunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan ja ottaa tarvittaessa itselleen sihteerin.

57 § Sovittelulautakunnan tehtävät

Sovittelulautakunnan tehtävänä on:

- 1) selvittää ja ratkaista sellaisia järjestön sisäisiä erimielisyyksiä ja muita riitakysymyksiä, joita ei ole voitu sopia, ratkaista tai selvittää järjestön sääntömääräisessä hallinnossa;
- 2) käsitellä sellaisia tapauksia, joissa on esitetty, että järjestön jäsen, toimitin, osasto tai vapaaehtoinen on toiminut järjestön periaatteiden, sääntöjen, työjärjestyksen tai johtosääntöjen vastaisesti;
- 3) esittää järjestön hallitukselle suosituksia toimenpiteistä 1 ja 2 kohdissa mainituissa asioissa; ja
- 4) selvittää ja ratkaista sääntöjen tulkinnasta aiheutuneet erimielisyydet.

Lautakunta päättää itse, ottaako se jonkin asian käsiteltäväkseen.

Asian lautakunnassa käsitelyyn ottamiseen oikeutetuista tahoista sekä menettelystä sovittelulautakunnassa määrätään työjärjestyksessä.

10 luku Veripalvelu

58 § Veripalvelun tehtävät

Suomen Punaisen Ristin Veripalvelun (Veripalvelu) tehtävänä on vastata veripalvelutoiminnasta Suomessa normaali- ja poikkeusoloissa. Se harjoittaa myös osaamiseensa liittyvää palvelu-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa ja osallistuu kansainväliseen kehitystyöhön.

11 luku Huomionosoitukset

59 § Suomen Punaisen Ristin ansiomerkit

Järjestön ansiomerkkejä ovat Suomen Punaisen Ristin ansioristi, Suomen Punaisen Ristin kultainen ansiomitali, Suomen Punaisen Ristin hopeinen ansiomitali ja Suomen Punaisen Ristin pronssinen ansiomitali.

Ansiomerkki voidaan antaa sekä Suomen kansalaiselle että ulkomaalaiselle ansiokkaasta ja epäitsekästä työstä järjestön ja sen tarkoituksen hyväksi.

60 § Suomen Punaisen Ristin ansiomerkkien kuvaus

Suomen Punaisen Ristin ansioristi on punainen emaloitu risti, jonka keskellä on vihreän tammenoksaeppeleen reunustama ympyrä ja sen sisäpuolella valkoisella pohjalla Punaista Ristiä kuvaava tunnus. Sekä itse ristissä että ympyrän sisällä olevassa Punaista Ristiä kuvaavassa tunnuksesta on kullanvärinen reunus. Ansioristin takasivulla on lyhennyksenä järjestön nimestä kirjaimet SPR ja niiden alla kirjaimet FRK.

Suomen Punaisen Ristin ansiomitalin etusivulla on tammenoksaeppeleen kehystämä Punaista Ristiä kuvaava tunnus ja sanat Inter arma caritas sekä takasivulla järjestön nimi.

Suomen Punaisen Ristin ansiomitaliin kuuluu punainen valkoraitainen nauha, jonka leveys on 30 millimetriä.

61 § Suomen Punaisen Ristin ansiomerkin myöntäminen

Tasavallan presidentti päättää Suomen Punaisen Ristin ansiomerkin myöntämisestä siten kuin Suomen Punaisesta Rististä annetussa laissa säädetään. Järjestön hallitus tekee esityksen ansiomerkin myöntämisestä sisäministeriölle.

Ansiomerkkiä seuraa järjestön virallisesti allekirjoittama kunniakirja. Ansiomerkki ja kunniakirja annetaan maksutta.

62 § Muut huomionsoitukset

Järjestön hallitus voi päättää muidenkin huomionsoitusten kuin ansiomerkin käyttöönotosta sekä antaa niistä tarkempia ohjeita.

---

12 luku

Taloushallinto ja sisäinen valvonta

63 § Toiminta- ja tilikausi

Järjestön sekä piirien ja osastojen toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi.

64 § Järjestön kokonaisuus

Järjestön kokonaisuutta, joka jakautuu keskushallinnon, piirien ja osastojen hallinnassa ja omistuksessa olevaan omaisuuteen, on hoidettava huolellisesti ja suunnitelmallisesti siten, että se turvaa järjestön toimintaedellytykset järjestön tarkoituksen toteuttamiseksi 2 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Katastrofirahastoon tai järjestön piirissä käytettäväksi ei saa hyväksyä lahjoituksia, jotka ovat ristiriidassa Punaisen Ristin perusperiaatteiden kanssa tai jotka ovat muutoin järjestön tarkoituksen vastaisia.

Humanitaarista apua lukuun ottamatta järjestö toimielimien voi lahjoittaa varoja ja omaisuutta henkilölle tai yhteisölle ainoastaan järjestön hallituksen päätöksen mukaisesti.

Piirien tai osastojen toimintaan, josta voi aiheutua järjestölle merkittäviä taloudellisia vastuita tai joka voi olennaisesti vaikuttaa piirin tai osaston omaisuuden määrään ja asemaan järjestön kokonaisuusomaisuutena, on piirin etukäteen haettava lupa järjestön hallitukselta ja osaston piirin hallitukselta.

65 § Taloudenhoito, kirjanpito ja tilintarkastus

Järjestön taloudenhoidossa ja kirjanpidossa noudatetaan kirjanpitolakia (1336/1997) ja kirjanpitoasetusta (1339/1997) sekä tilintarkastuksessa tilintarkastuslakia. Järjestön keskushallinnolla, piireillä ja osastoilla on velvollisuus järjestää tilintarkastus tai toiminnantarkastus siten kuin yhdistyslaissa (503/1989) säädetään.

Tarkempia määräyksiä järjestön keskushallinnon, piirien ja osastojen taloudenhoidosta, kirjanpidosta, tilintarkastuksesta ja toiminnantarkastuksesta annetaan valtuuston hyväksymässä taloussäännössä.

66 § Tilintarkastajan toimikaudet

Järjestön, piirin tai osaston tilintarkastajaksi valitun tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toimikausien yhteenlaskettu kesto saa olla enintään yhdeksän vuotta.

67 § Sisäinen valvonta ja tarkastus

Kunkin järjestöyksikön hallituksen on yksikön toiminnan laadusta ja laajuudesta riippuen sekä valvonnan kustannukset huomioon ottaen järjestettävä sisäinen valvonta.

Pääsihteerillä, tarkastusvaliokunnalla sekä keskushallinnon sisäisellä tarkastajalla on velvollisuus ja oikeus toteuttaa sisäistä tarkastusta siten kuin valtuuston hyväksymässä taloussäännössä määrätään.

68 § Tarkastusvaliokunta

Järjestön hallitus asettaa yleiskokouskaudeksi tarkastusvaliokunnan, johon kuuluu puheenjohtajan lisäksi vähintään kolme ja enintään seitsemän muuta jäsentä. Valiokunta nimeää keskuudestaan varupuheenjohtajan.

Tarkastusvaliokunnan jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävälueen edellyttämä pätevyys ja vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla asiantuntemusta erityisesti laskentatoimen, kirjanpidon ja tarkastuksen alalla.

Valiokunta on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä mukaan lukien puheenjohtaja tai varupuheenjohtaja on läsnä.

69 § Tarkastusvaliokunnan tehtävät

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- 1) avustaa järjestön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän tarkoituksenmukaisuuden arvioimisessa;
- 2) avustaa tilinpäätösraportoinnin ja muun taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamisessa;
- 3) arvioida järjestön sisäisen valvonnan, riskienhallintajärjestelmien ja tarkastustoiminnan tehokkuutta;
- 4) käsitellä järjestön sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen tarkastussuunnitelmat ja käsitellä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen tarkastusraportit;
- 5) arvioida lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja seurata tilintarkastajan muiden palvelujen tarjoamista järjestölle;
- 6) valmistella tilintarkastajan valintaa koskeva päätösehdotus vaalitoimikunnalle;
- 7) arvioida lakien ja määräysten noudattamista järjestössä; sekä
- 8) varmistaa, että kirjanpitoa, sisäistä valvontaa tai sisäistä tarkastusta koskevien huomautusten tekeminen on mahdollista mukaan lukien nimettömät ja luottamukselliset huomautukset järjestön palveluksessa olevilta.

Tarkastusvaliokunnan toiminta koskee kaikkia keskushallinnon yksiköitä, piirejä ja osastoja laitoksineen. Tarkastusvaliokunnalla on oikeus saada tarpeelliset tiedot tehtäviensä toteuttamiseksi. Tarkastusvaliokunta raportoi käsittelemistään asioista sekä havainnoistaan järjestön hallitukselle.

13 luku

Erinäiset säännökset

70 § Päätöksenteko

Järjestön valtakunnallisissa, alueellisissa ja paikallisissa toimielimissä sekä muissa järjestöyksiköissä kullakin ennen vaalitaikää äänestyspäivää 12 vuotta täyttäneellä äänioikeutetulla on yksi ääni. Äänioikeutta ei voi valtakirjalla tai muutoin siirtää toiselle henkilölle.

Sekä asia- että menettelytapakysymyksissä päätökseksi tulee, 24, 26, 43 §:n 14 kohdassa ja 75 §:ssä säädettyin poikkeuksin se mielipide, jota on kannattanut yli puolet annetuista äänistä. Jos äännetään tasan, päätökseksi tulee

se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut.

Järjestön toimielimissä ei saa tehdä päätöstä, joka aiheuttaa jäsenelle tai muulle henkilölle epäoikeutettua etua toisen jäsenen tai järjestön, piirin tai osaston kustannuksella.

Päätöksiä valmisteltaessa on mahdollisuuksien mukaan kuultava säännöllisesti järjestön toimintaan osallistuvia vapaaehtoisia.

Päätöksen moitteenvarauisuuden, mitättömyyden ja täytäntönpanokiellon osalta noudatetaan soveltuvin osin, mitä yhdistyslain 32–34 §:ssä säädetään.

71 § Vaalit

Järjestön toimielimissä kullakin äänioikeutetulla on yksi ääni.

Vaaleissa kukin äänioikeutettu saa äänestää enintään niin monta ehdokasta kuin on valittaviakin.

Vaaleissa tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet. Jos valittavia on vain yksi, valituksi tulemiseen tarvitaan kuitenkin yli puolet annetuista äänistä. Jos äännetään tasan, vaaleissa ratkaisee arpa.

Vaalit toimitetaan suljettuna lippuäänestyksenä taikka tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käytetessä vastaavalla teknisellä menetelmällä.

72 § Etäosallistuminen

Yleiskokous, valtuusto, piirin kokous ja osaston kokous voi päättää, että kyseiseen kokoukseen voi osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Tällaisesta osallistumismahdollisuudesta on mainittava kokouskutsussa.

73 § Esteellisyys

Järjestön luottamustoimeen valitun tulee järjestöön liittyvissä kysymyksissä toimia järjestön edun mukaisesti.

Kukaan ei saa osallistua sellaisen asian käsittelyyn, jossa hänen yksityinen etunsa saattaa olla ristiriidassa järjestön edun kanssa yhdistyslain 26 tai 37 §:ssä tarkoitettua tavalla.

74 § Vahingonkorvausvelvollisuus

Vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään yhdistyslaissa.

75 § Asetuksen muuttaminen sekä varojen käyttö järjestön lakatessa

Muutoksista tähän asetukseen sisältyviin järjestön sääntöihin säädetään tasavallan presidentin asetuksella sen jälkeen, kun asiasta on päätetty vähintään kolmen neljäsosan äänen enemmistöllä annetuista äänistä järjestön yleiskokouksessa.

Yleiskokouksen päätös järjestön toiminnan lopettamisesta tehdään 1 momentissa säädetystä järjestyksestä.

Järjestön lakatessa sen varat on käytettävä 2 §:ssä mainitun tarkoituksen toteuttamiseen ottaen lisäksi huomioon lahjakirjoihin ja testamentteihin sisältyvät erityismääräykset.

14 luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

76 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Tällä asetuksella kumotaan Suomen Punaisesta Rististä annettu tasavallan presidentin asetus (811/2005).

77 § Siirtymäsäännökset

Valtuuston tällä asetuksella kumottavan asetuksen nojalla antamat työjärjestys ja taloussääntö sekä osastojen ja piirien johtosäännöt voidaan muuttaa valtuuston kokouksessa tämän asetuksen mukaisiksi jo ennen tämän asetuksen voimaantuloa, kuitenkin siten, että ne voivat tulla voimaan aikaisintaan 1 päivänä tammikuuta 2018. Siihen asti kumottavan asetuksen nojalla annetut järjestön työjärjestys ja taloussääntö sekä piirien ja osastojen johtosäännöt jäävät edelleen voimaan.

Järjestön hallituksen tulee pyytää oikeusministeriötä nimeämään edustajansa valtuuston jäseneksi ja varajäseneksi ja antamaan tästä tieto järjestön hallitukselle viimeistään 15. päivänä joulukuuta 2017.

Laskettaessa tämän asetuksen mukaisia peräkkäisiä toimikausia otetaan ensimmäisenä toimikautena huomioon se toimikausi, joka alkaa tai on kulumassa 1 päivänä tammikuuta 2018.

SUOMEN PUNAISEN RISTIN TYÖJÄRJESTYS

(Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin
valtuuston kokouksessa
15. päivänä toukokuuta 2020)

SISÄLTÖ

1 luku

PÄÄTÖKSENTEKO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

- 1 § Työjärjestyksen tavoite
- 2 § Päätöksenteon periaatteet
- 3 § Esittelymenettely
- 4 § Päätösten täytäntöönpano
- 5 § Järjestön hallituksen toimivallan siirtäminen
- 6 § Pääsihteerin toimivallan siirtäminen
- 7 § Kielet
- 8 § Järjestön hallituksen kokoontuminen

2 luku

ALOITTEET

- 9 § Aloitteiden käsittely
- 10 § Paikallista toimintaa koskeva aloite
- 11 § Alueellista toimintaa koskeva aloite
- 12 § Valtakunnallista toimintaa koskeva aloite

3 luku

YLEISKOKOUKSEN VAALITOIMIKUNTA

- 13 § Yleiskokouksen vaalitoimikunnan menettelytavat
- 14 § Vaalitoimikunnan ehdotus yleiskokoukselle

4 luku

TOIMINNAN JA TALOUDEN SUUNNITTELU JA SEURANTA

- 15 § Järjestön toimintalinjauksen valmistelu
- 16 § Toimintasuunnitelmien valmistelu
- 17 § Toiminnan ja talouden seuranta

5 luku

PÄÄSIHTEERI SEKÄ JÄRJESTÖN JOHTAVAT TOIMIHENKILÖT JA MUU HENKILÖSTÖ

- 18 § Pääsihteerin ottaminen
- 19 § Keskushallinnon johtavien toimihenkilöiden ottaminen ja erottaminen
- 20 § Henkilöstö
- 21 § Suhteet työmarkkinoihin
- 22 § Eläkehakemusten käsittely

6 luku

JÄRJESTÖN TIETOHALLINTO JA ASIAKIRJAT

- 23 § Pöytäkirjan pitäminen
- 24 § Pöytäkirjan tiedoksisaamisoikeus
- 25 § Arkistointivelvollisuus
- 26 § Sääntöluettelo

7 luku

SOVITTELUAUTAKUNTA

- 27 § Sovittelulautakunnan käsittelyn esittämiseen oikeutetut tahot
- 28 § Menettely sovittelulautakunnassa

8 luku

JÄSENLUETTELO, TIETOSUOJA JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

- 29 § Jäsenluettelo
- 30 § Tietosuoja
- 31 § Tietoturvaloukkaukset

9 luku

VOIMAANTULO

- 32 § Voimaantulo

Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin valtuuston kokouksessa 15. päivänä toukokuuta 2020:

1 luku

Päätöksenteko ja täytäntöönpano

1 § Työjärjestyksen tavoite

Tämän työjärjestyksen tavoitteena on:

- 1) edistää ykseyden periaatteen mukaisesti järjestön voimavarojen tehokasta käyttöä, päätöksenteon sujuvuutta ja toiminnan suunnitelmallisuutta;
- 2) vahvistaa yhteisvastuuta järjestön eri toimielinten ja toimihenkilöiden kesken;
- 3) edistää jäsenten aktiivista osallistumista Punaisen Ristin toimintaan ja sitä koskevaan päätöksentekoon; ja

- 4) hyvää hallintotapaa edistään yhdenmukaistaa järjestön sisällä hallinnollisia ja taloudenpitoon liittyviä menettelytapoja sekä toimivaltuuksien siirtoa ja käyttöä.

2 § Päätöksenteon periaatteet

Järjestön toiminta ja päätöksenteko on suunniteltava ja järjestettävä siten, että siihen kuuluvat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti. Järjestön päätöksenteossa noudatetaan hyvän hallintotavan ja avoimuuden periaatteita.

Päätöksentekoon osallistuneella, joka on tehnyt vastahetkellisen tai äänestänyt päätöstä vastaan, on oikeus ilmoittaa päätöksestä erivä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Päätöstä vastaan äänestänyt tai erivän mielipiteen ilmoittanut ei ole vastuussa päätöksestä.

Jos pääsihteeri, piirin toiminnanjohtaja tai laitoksen johtaja katsoo, että toimituksen päätös ei ole syntynyt voimassa olevien säädösten ja määräysten mukaisessa järjestyksessä, hänen on ilmoitettava siitä kirjallisesti päätöksen tehneelle toimielimelle.

3 § Esittelymenettely

Järjestön hallitus, piirin hallitus tai laitoksen johtokunta ratkaisee asiat pääsihteerin, piirin toiminnanjohtajan tai kyseisen laitoksen johtajan tai muun tähän valtuutetun esittelijän esittelystä.

Osaston hallituksessa asian esittelee osaston toiminnanjohtaja tai se hallituksen jäsen, jonka vastuulle asian valmistelu on hallituksessa annettu.

Asian esittelijällä, jos päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, on oikeus ilmoittaa päätöksestä erivä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Esittelijä on vastuussa hänen esittelystään tehdystä päätöksestä, jollei hän ole ilmoittanut erivä mielipidettä.

4 § Päätösten täytäntöönpano

Pääsihteerin, piirin toiminnanjohtajan sekä laitoksen johtajan on huolehdittava siitä, että järjestön luottamuselinten ja

laitosten johtokuntien päätökset pannaan asianmukaisesti ja viivytyksettä täytäntöön.

Pääsihteerin, piirin toiminnanjohtajan sekä laitoksen johtajan on huolehdittava siitä, että hänen johtamansa järjestöyksikkö tai laitos pysyy ajan tasalla niin, että päätösten täytäntöönpano on tehokasta ja taloudellista, sekä tehtävä siinä tarkoituksessa tarpeelliset muutosehdotukset järjestön hallitukselle, piiriin hallitukselle tai laitoksen johtokunnalle.

5 § Järjestön hallituksen toimivallan siirtäminen

Järjestön hallituksen siirtäessä toimivaltaansa kuuluvan asian käsittelemisen ja ratkaisemisen SPR-asetuksen 52§:n mukaisesti, päätös siirrosta on tehtävä kirjallisesti, ellei asia ole vähäinen. Päätös on kirjattava pöytäkirjaan niin, että siitä käy selville delegoinnin toiminnallisten ja taloudellisten vastuiden rajat sekä raportointivelvollisuus ja muut mahdollisesti annetut ohjeet.

6 § Pääsihteerin toimivallan siirtäminen

Pääsihteerin siirtäessä toimivaltaansa kuuluvan asian käsittelemisen ja ratkaisemisen alaiselle toimihenkilölle SPR-asetuksen 55§:n mukaisesti päätös siirrosta on tehtävä kirjallisesti, ellei asia ole vähäinen. Päätöksestä on käytävä selville delegoinnin toiminnallisten ja taloudellisten vastuiden rajat sekä raportointivelvollisuus ja muut mahdollisesti annetut ohjeet.

7 § Kielet

Valtakunnallisten toimielinten asiakirjat on laadittava suomeksi ja käännettävä tarvittaessa ruotsiksi.

Alueellisten ja paikallisten toimielinten kielistä määrätään piirien ja osastojen johtosäännöissä.

8 § Järjestön hallituksen kokoontuminen

Järjestön hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä yhden varapuheenjohtajan kutsusta. Jos järjestön hallitus ei ole toisin sopinut, kokouksesta on ilmoitettava hallituksen jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Järjestön hallitus voi sopia sähköisestä kokouksesta sekä siitä, että sen kokoukseen voi osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Järjestön hallituksen kokous pidetään, kun järjestön hallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Järjestön hallituksen ylimääräinen kokous pidetään, jos vähintään kolme järjestön hallituksen jäsenistä tai kolme piiriä piirin hallituksen päätöksellä sitä järjestön puheenjohtajalta tai tämän ollessa estyneenä yhdeltä kolmesta varapuheenjohtajasta vaatii. Järjestön hallituksen ylimääräisessä kokouksessa käsitellään ne asiat, joita varten se on kutsuttu koolle sekä ne asiat jotka järjestön hallitus päättää ottaa käsiteltäväkseen.

---

2 luku

Aloitteet

9 § Aloitteiden käsittely

Järjestön paikallista, alueellista tai valtakunnallista toimintaa koskevat aloitteet käsitellään tämän luvun määräysten mukaisesti.

Jos aloite on tehty toimituslautakunnalle, jonka käsiteltäväksi se ei kuulu, aloite on siirrettävä viipymättä toimivaltaiselle elimelle.

Aloitteiden johdosta tehdyt päätökset tai muut kannanotot on annettava tiedoksi aloitteiden tekijöille viipymättä.

10 § Paikallista toimintaa koskeva aloite

Paikallista toimintaa koskeva aloite on tehtävä asianomaisen osaston hallitukselle.

Osaston kokoukselle tehdyt aloitteet on toimitettava osaston hallitukselle viimeistään kuukausi ennen osaston kokousta.

Osaston hallituksen on käsiteltävä paikallista toimintaa koskeva aloite kolmessa kuukaudessa.

11 § Alueellista toimintaa koskeva aloite

Alueellista toimintaa koskeva aloite voidaan tehdä osaston hallitukselle tai asianomaisen piirin hallitukselle. Osaston on lähetettävä aloite piirin hallituksen käsiteltäväksi.

Piirin kokoukselle tehdyt aloitteet on toimitettava piirin hallitukselle viimeistään kuukausi ennen piirin kokousta.

Piirin hallituksen on käsiteltävä alueellista toimintaa koskeva aloite kolmessa kuukaudessa.

12 § Valtakunnallista toimintaa koskeva aloite

Valtakunnallista toimintaa koskeva aloite voidaan tehdä osaston hallitukselle, piirin hallitukselle tai järjestön hallitukselle. Osaston hallitukselle tai piirin hallitukselle annetut aloitteet on toimitettava järjestön hallitukselle.

Järjestön hallituksen on käsiteltävä valtakunnallista toimintaa koskeva aloite kuudessa kuukaudessa, missä ajassa järjestön hallituksen on myös käsiteltävä yleiskokouksen hyväksymät ponnnet.

Yleiskokoukselle tehdyt aloitteet on toimitettava järjestön hallitukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen yleiskokousta.

---

3 luku

Yleiskokouksen vaalitoimikunta

13 § Yleiskokouksen vaalitoimikunnan menettelytavat

SPR-asetuksen 44§:ssä tarkoitetun yleiskokouksen vaalitoimikunnan on toiminnassaan noudatettava seuraavia menettelytapoja:

- 1) ehdokasasettelussa otetaan huomioon esitetyistä ehdokkaista vain ne ehdokkaat, jotka todistettavalla tavalla ovat antaneet ehdokkuudelleen suostumuksensa;
- 2) varmistetaan kaikkien yleiskokouksen vaalitoimikunnan eri luottamuselimiin valittaviksi ehdottamien henkilöiden täyttävän ne osaamiseen, kokemukseen, edustavuuteen ja kielitaitoon liittyvät vaatimukset, joista säädetään SPR-asetuksen 19 ja 20 §:ssä.

14 § Vaalitoimikunnan ehdotus yleiskokoukselle

Yleiskokouksen vaalitoimikunta tekee ehdotuksensa perusteluineen yleiskokouksessa SPR-asetuksen 43§:n 10–13 kohdassa tarkoitettuja vaaleja varten viimeistään neljä viikkoa ennen yleiskokousta.

Yleiskokouksen vaalitoimikunnan ehdotus toimitetaan osastoille ja piireille yleiskokouksen kokouskutsun yhteydessä.

4 luku

Toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta

15 § Järjestön toimintalinjauksen valmistelu

Yleiskokouksen käsiteltäväksi annettavaa toimintalinjausta ja taloutta koskevia suuntaviivoja valmisteltaessa osastot ja piirit antavat ehdotuksensa järjestön painopistealueista ja yhteisistä tavoitteista yleiskokousvuoden maaliskuun loppuun mennessä järjestön hallituksen osoittamalla tavalla.

Järjestön hallitus laatii osastojen ja piirien ehdotusten pohjalta ehdotuksensa toimintalinjaukseksi yleiskokousta varten.

16 § Järjestön toimintasuunnitelmien valmistelu

Yleiskokousvuotena järjestön hallitus hyväksyy järjestön kolmivuotisen toimintasuunnitelman marraskuun loppuun mennessä yleiskokouksen hyväksymän toimintalinjauksen pohjalta. Järjestön hallitus tarkentaa toimintasuunnitelmaa seuraavalle toimintavuodelle vuosittain marraskuun loppuun mennessä.

17 § Toiminnan ja talouden seuranta

Järjestön hallituksen on järjestettävä järjestön toiminnan ja talouden seuranta siten, että järjestöyksiköt ja laitokset voivat seurata koko järjestön toiminnan ja talouden, mukaan lukien keskushallinnon ja piirien yhteisen taloussuunnitelman, toteutumista ja kehitystä.

Järjestöyksikön hallituksen tulee huolellisesti käsitellä ja seurata olennaisia poikkeamia toimintasuunnitelmasta ja vuosittaisesta talousarviosta sekä päättää niiden mahdollisesti edellyttämistä toimenpiteistä.

Piirit ja osastot sekä laitokset ovat velvollisia antamaan toiminnastaan ja taloudestaan sellaiset tiedot, jotka järjestön hallitus tai pääsihteeri katsoo tarpeelliseksi.

5 luku

Pääsihteeri sekä järjestön johtavat toimihenkilöt ja muu henkilöstö

18 § Pääsihteerin ottaminen

Pääsihteerin toimen tullessa avoimeksi järjestön hallituksen on julistettava toimi haettavaksi julkisesti 30 päivän kuluessa.

Hallituksen on nimitettävä pääsihteeri niistä henkilöistä, jotka ovat määräajassa hakeneet tointa.

Jos pääsihteerin tointa määräajassa hakeneiden joukossa ei kuitenkaan ole henkilöä, joka voidaan nimittää tehtävään, hallituksella on oikeus kutsua pääsihteeriksi harkintansa mukaan tehtävään sopivaksi katsomansa henkilö.

19 § Keskushallinnon johtavien toimihenkilöiden ottaminen ja erottaminen

Otettaessa tai erotettaessa SPR-asetuksen 52§:n 1 momentin 11-kohdan mukaisesti keskushallinnon johtavassa asemassa olevia toimihenkilöitä on noudatettava samaa järjestystä kuin edellä 18§:ssä määrätään pääsihteerin osalta, ellei ole erityistä perustetta menetellä toisin.

20 § Henkilöstö

SPR-asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi järjestöllä on tarvittava henkilöstö palkattuina työntekijöinä.

Piirien ja osastojen palkattu henkilöstö tai osa siitä voi olla järjestön henkilöstöä vain, jos asiasta on erikseen sovittu järjestön hallituksen kanssa. Muussa tapauksessa piirit ja osastot toimivat omina työnantajinaan ja noudattavat järjestöä sitovia työehtosopimuksia.

21 § Suhteet työmarkkinoihin

Järjestön hallitus päättää järjestön kuulumisesta työnantaja-järjestöön ja työehtosopimusten solmimisesta koko järjestön puolesta.

Järjestön osalta voidaan solmia omat työehtosopimukset. Työehtosopimusneuvotteluja ja yleisen työmarkkinakehityksen seuraamista varten järjestön hallitus asettaa neuvottelijat.

22 § Eläkehakemusten käsittely

Järjestön henkilöstön oikeudesta eläkkeeseen ja eläkkeiden määrästä määrätään valtuuston vahvistamalla eläkesäännöllä. Järjestön työntekijöiden lisäeläkehakemukset käsittelee ja niistä päättää pääsihteeri.

Eläkkeenhakijalla on oikeus valittaa kirjallisesti päätöksestä järjestön hallitukselle 60 päivän kuluessa saatuaan eläkepäätöksestä tiedon.

6 luku Järjestön tietohallinto ja asiakirjat

23 § Pöytäkirjan pitäminen

Kokouksen puheenjohtajan on huolehdittava siitä, että järjestön valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten toimielinten kokouksissa tehdyistä päätöksistä laaditaan pöytäkirja. Muiden toimielinten päätöksistä laaditaan päätösasiakirja, jonka kyseinen päätöksentekijä vahvistaa allekirjoituksellaan.

Kokouksen puheenjohtajan sekä pöytäkirjan pitäjän on allekirjoitettava pöytäkirja. Pöytäkirja on hyväksyttävä ja tarkastettava joko samassa tai seuraavassa kokouksessa tai vähintään yhden kokouksessa valitun pöytäkirjan tarkastajan on tarkastettava pöytäkirja.

Päätöksentekoon osallistuneella, joka on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, sekä asian esitellessä henkilöllä, jos päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, on oikeus saada eriävä mielipiteensä merkityksi pöytäkirjaan.

24 § Pöytäkirjan tiedoksisaamisoikeus

Järjestön jäsenenä on oikeus pyynnöstä saada järjestön valtakunnallisten toimielinten sekä oman piirinsä ja oman osastonsa toimielinten tarkastetut kokouspöytäkirjat nähtäväkseen siltä osin, kuin se voi tapahtua tuomatta sivullisten tietoon kenenkään henkeä ja terveyttä tai muutoin yksityisyyden suojan piiriin kuuluvaa seikkaa, liikesalaisuutta taikka muuta seikkaa, joka lain mukaan on salassa pidettävä.

25 § Arkistointivelvollisuus

Järjestön hallituksen tehtävänä on valvoa, että järjestöyksiköt

ja laitokset noudattavat hyvää tietoturva- ja tietosuojalinjausta ja noudattavat voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Järjestöyksiköt laitoksineen ovat velvollisia huolehtimaan toimintakertomustensa ja tilinpäätöksensä sekä toimielintensä pöytäkirjojen ja päätösasiakirjojen arkistoinnista.

26 § Sääntöluettelo

Pääsihteeri pitää järjestön sisäisesti voimassaolevista säännöistä ja määräyksistä luetteloa, johon merkitään SPR-lain ja -asetuksen lisäksi voimassaolevat järjestön työjärjestys, taloussääntö, piirien johtosääntö ja osastojen johtosääntö sekä muut valtakunnallisten toimielinten hyväksymät määräykset ja ohjeet.

Sääntöluettelosta ja sen sisältämistä asiakirjoista annetaan tietoja järjestön työntekijöille, jäsenille ja vapaaehtoisille, luottamus- ja avainhenkilöille, sekä piireille ja osastoille.

7 luku Sovittelulautakunta

27 § Sovittelulautakunnan käsittelyn esittämiseen oikeutetut tahot

Asian voivat esittää SPR-asetuksen 56§:ssä tarkoitettun sovitteulautakunnan käsittelyyn otettavaksi antamalla asian tiedoksi lautakunnalle järjestön hallituksen määräämään osoitteeseen lähetetyllä viestillä;

- 1) jokainen järjestön henkilöjäsen;
- 2) jokainen järjestön valtakunnallinen, alueellinen tai paikallinen toimielin;
- 3) sisäistä valvontaa ja tarkastusta koskevissa sekä muita hyvää hallintotapaa koskevissa asioissa pääsihteerin valtuuttamana keskushallinnon sisäinen tarkastaja tai järjestön talous- ja hallintojohtaja sekä oman piirinsä tai oman piirinsä osastojen osalta piirin toiminnanjohtaja tai hänen valtuuttamansa piirin talousasioista vastaava henkilö; tai
- 4) jokaisen järjestöyksikön yksikin tilintarkastaja tai toiminnan tarkastaja.

28 § Menettely sovittelulautakunnassa

Sovittelulautakunta noudattaa toiminnassaan seuraavia menettelytapoja:

- 1) ennen päätöksensä antamista lautakunta kuulee kaikkia asianosaisia, mukaan lukien sitä alueellista tai paikallista toimielintä tai järjestöyksikköä, jota asia koskee;
- 2) lautakunta voi kuulla asiantuntijoita sekä hankkia osapuolten antaman selvityksen lisäksi muutakin asian selvittämisen kannalta tarpeellista aineistoa;
- 3) lautakunta voi kaikkia osapuolia kuultuaan tehdä suosituksia toimenpiteiksi järjestön hallituksen päätettäväksi. Lautakunta voi sopia myös muista menettelytavoista. Lautakunta soveltaa voimassaolevaa lainsäädäntöä, järjestön sääntöjä, työjärjestystä, taloussääntöä, ja piirien ja osastojen johtosääntöjä.

8 luku

Jäsenluettelo, tietosuoja ja henkilö-tietojen käsittely

29 § Jäsenluettelo

Tämä työjärjestys tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2018. Tällä työjärjestyksellä kumotaan valtuuston 12. päivänä toukokuuta 2006 hyväksymä Suomen Punaisen Ristin työjärjestys.

Järjestön jäsenistä on pidettävä luetteloa SPR-asetuksen 15 §:n mukaisesti. Järjestön jäsenelle on pyydettyessä varattava tilaisuus tutustua jäsenluettelon sisältämiin nimiin.

Järjestön jäsenluettelossa olevien tietojen luovuttamiseen ja henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä tietosuojalain (1050/2018) sekä muussa soveltuva lainsäädännössä säädetään.

30 § Tietosuoja

Järjestöllä on tietosuojavastaava, jonka aseman ja tehtävien perusteista säädetään tietosuojalain. Tarvittaessa järjestön hallitus voi täsmentää tietosuojavastaavan asemaa ja tehtäviä.

Järjestön hallituksen tulee huolehtia, että järjestöllä on tietosuojalinjaus, joka koskee kaikkea järjestössä ja sen lukuun tehtävää henkilötietojen käsittelyä, riippumatta tietojen alkuperästä, sisällöstä tai käyttötarkoituksesta. Tietosuojalinjauksessa määritellään järjestön, piirien ja osastojen velvollisuudet, roolit ja vastuut järjestön nimiin tehtävässä henkilötietojen käsittelyssä.

Tietosuojalinjausta voidaan täydentää järjestön hallituksen antamalla tarkemmillä ohjeilla koskien muun muassa henkilörekisterien ylläpitoa, rekisteröityjen oikeuksien toteuttamista ja tietoturvaloukkausten hallintaa.

31 § Tietoturvaloukkaukset

Mikäli tulee ilmi tai on syytä epäillä, että järjestössä on tapahtunut tietoturvaloukkaus, asiasta tulee viipymättä ilmoittaa pääsihteerille tai järjestön tietosuojavastaavalle, jonka tulee ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimiin sekä huolehtia siitä, että tietoturvaloukkauksen käsittely ja tarvittavat ilmoitukset rekisteröidyille ja tietosuojavaltuutetulle tehdään järjestön hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

9. luku Voimaantulo

32 § Voimaantulo

Tämä työjärjestys tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2021. Tällä työjärjestyksellä kumotaan valtuuston 17. päivänä marraskuuta 2017 hyväksymä Suomen Punaisen Ristin työjärjestys.

SUOMEN PUNAISEN RISTIN PIIRIEN JOHTOSÄÄNTÖ

(Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin
valtuuston kokouksessa
15. päivänä toukokuuta 2020)

SISÄLTÖ

1 luku

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

- 1 § Piirin tehtävät
- 2 § Piirien yhteistyö ja työnjako
- 3 § Piirin kielet

2 luku

PIIRIN KOKOUS

- 4 § Piirin vuosikokous
- 5 § Piirin vaalitoimikunta

3 luku

PIIRIN HALLITUS JA TOIMINNANJOHTAJA

- 6 § Piirin hallituksen tehtävät
- 7 § Piirin hallituksen kokoontuminen
- 8 § Piirin puheenjohtaja
- 9 § Piirin toiminnanjohtajan ottaminen ja erottaminen
- 10 § Piirin toiminnanjohtajan tehtävät
- 11 § Piirin hallituksen tai toiminnanjohtajan toimivallan siirtäminen

4 luku

PIIRIN HALLINTO

- 12 § Piirin toiminnan ja talouden suunnittelu
- 13 § Piirin toiminnan ja talouden seuranta
- 14 § Piirin omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisesta eräissä tapauksissa

5 luku

VOIMAANTULO

- 15 § Voimaantulo

Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin valtuuston kokouksessa 15. päivänä toukokuuta 2020:

1 luku

Yleisiä määräyksiä

1 § Piirin tehtävät

Piirin tehtävänä on SPR-asetuksen 2 ja 3 §:n säännöksiä sekä järjestön peruseriaatteita noudattaen:

- 1) edustaa osaltaan kansainvälistä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikettä alueellisesti;
- 2) koordinoida alueensa osastojen toimintaa;
- 3) tukea ja edistää alueensa osastojen jäsenten ja vapaaehtoisten toiminta- ja vaikuttamismahdollisuuksia;
- 4) kanavoida ja toteuttaa hätätilanteissa Punaisen Ristin kotimaan apua alueellaan;
- 5) ylläpitää järjestöllistä toimintavalmiutta ja vapaaehtoista auttamisvalmiutta; sekä
- 6) tuottaa tarvittaessa erityispalveluita alueellisista tarpeista lähtien.

Piirin tulee noudattaa toiminnassaan järjestön sääntöjä, työjärjestystä, taloussääntöä ja johtosääntöjä sekä järjestön valtakunnallisten toimielinten päätöksiä.

2 § Piirien yhteistyö ja työnjako

Piiri toimii sen omalla alueella. Samalla alueella toimivat piirit sopivat keskinäisestä yhteistyöstä ja työnjaosta. Jos piirit eivät ole sopineet työnjaosta, järjestön hallitus määrää tarvittaessa samalla alueella toimivien piirien tarkoituksenmukaisesta työnjaosta ja ratkaisee erimielisyydet kuultuaan asianomaisten piirien hallituksia.

Piirit voivat sopia yhteisistä toimintayksiköistä ja toimintamuodoista sekä asettaa tätä varten tarpeelliset yhteiset toimielimet.

3 § Piirin kielet

Yksikielisisissä piireissä asiakirjat on laadittava piirin kielellä. Kaksikielisisissä piireissä asiakirjat on laadittava jäsenistön enemmistön kielellä ja käännettävä tarvittaessa jäsenistön vähemmistökielelle.

Kokouskutsu kaksikielisen piirin kokoukseen on lähetettävä sekä suomen- että ruotsinkielisenä.

Kaksikielisessä piirissä piirin kokouksen esityslistat sekä toimintasuunnitelma, talousarvio, toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on pidettävä saatavilla kummallakin kielellä.

2 luku

Piirin kokous

4 §

Piirin vuosikokous

SPR-asetuksen 33§:ssä tarkoitetussa piirin varsinaisessa kokouksessa (vuosikokous):

- 1) kokouksen avaa piirin puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka heidän estyneinä ollessaan iältään vanhin läsnä oleva piirin hallituksen jäsen;
- 2) valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja tarvittaessa enintään kolme varapuheenjohtajaa sekä tarvittava määrä sihteereitä;
- 3) valitaan kokouksen pöytäkirjaa tarkastamaan vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa;
- 4) valitaan kokoukselle vähintään kaksi äänenlaskijaa;
- 5) todetaan kokouksessa osastojen äänivaltaiset edustajat ja vahvistetaan heidän valtuutensa;
- 6) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- 7) päätetään kokouksen esityslistasta ja tarvittaessa työjärjestyksestä;
- 8) merkitään tiedoksi mahdolliset huomionosoitukset ja ilmoitusasiat;
- 9) esitetään kokoukselle piirin hallituksen antama piirin edellisen toimintavuoden toimintakertomus, joka pitää sisällään katsauksen piirin ja sen osastojen toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta, ja edellisen tilikauden tilinpäätös sekä piirin tilintarkastajien antama tilintarkastuskertomus;
- 10) päätetään piirin tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä piirin hallitukselle, toiminnanjohtajalle ja muille tilivelvollisille;

- 11) vahvistetaan piirin hallituksen hyväksymät piirin toimitasuunnitelma ja talousarvio kuluvalle vuodelle ottaen huomioon yleiskokouksen ja järjestön hallituksen päätökset järjestön toiminnan painopisteistä sekä osastojen ehdotukset piirin toiminnan painopistealueiksi;
- 12) valitaan joka toinen vuosi piirin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kahden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa heti piirin vuosikokouksen päätettyä ja jatkuu kahden vuoden kuluttua pidettävän piirin vuosikokouksen päättymiseen asti;
- 13) päätetään SPR-asetuksen 37 §:n 1 momentin asettamisrajoissa piirin hallituksen muiden jäsenten lukumäärästä seuraavalle kahdelle vuodelle;
- 14) valitaan piirin hallitukseen erovuoroisten tilalle muut piirin hallituksen jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa heti piirin vuosikokouksen päätyttyä ja jatkuu kahden vuoden kuluttua pidettävän piirin vuosikokouksen päättymiseen asti;
- 15) valitaan tilintarkastuslain (1141/2015) mukaiset tilintarkastajat tarkastamaan piirin kuluvan tilikauden tilit;
- 16) asetetaan piirin seuraavassa vuosikokouksessa suoritettavia vaaleja valmisteleva vaalitoimikunta 5 §:n mukaisesti;
- 17) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista; ja
- 18) päätetään kokous.

5 § Piirin vaalitoimikunta

Piirin vuosikokouksessa suoritettavia vaaleja valmistele vaalitoimikunta, jonka jäseninä toimivat piirin edellisessä vuosikokouksessa valitut vaalitoimikunnan puheenjohtaja, vaalitoimikunnan varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä. Vaalitoimikunta ottaa tarvittaessa itselleen sihteerin.

Piirin hallituksen jäsentä ei saa valita vaalitoimikuntaan. Vaalitoimikunta ei saa ehdottaa jäseniään vuosikokouksessa täytettäviin luottamustoimiin.

Vaalitoimikunnan tehtävänä on todeta ne luottamushenkilöt, joiden vaali tulee toimitettavaksi piirin vuosikokouksessa, ja esittää perusteltu ehdotuksensa, joka toimitetaan osastoille viimeistään vuosikokouskutsun yhteydessä.

3 luku

Piirin hallitus ja toiminnanjohtaja

6 §

Piirin hallituksen tehtävät

Piirin hallituksen tehtävänä on:

- 1) kutsua koolle ja valmistella piirin kokous, ja valvoa kokouksen päätösten täytäntöönpanoa;
- 2) huolehtia siitä, että osastot saavat toimintaa ja taloudenhoitoa varten osaavan ja riittävän tuen;
- 3) hyväksyä piirin toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle kalenterivuodelle;
- 4) valvoa piirin omaisuuden ja talouden hoitoa ja huolehtia, että piirin varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty;
- 5) päättää piirin kiinteän omaisuuden hankinnasta ja muista huomattavista investoinneista;
- 6) järjestää henkilöstön edustus piirin hallituksessa sekä sen alaisissa piirin hallintoelimityksissä järjestön hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaan;
- 7) ottaa ja erottaa piirin toiminnanjohtaja sekä muu palkattu henkilöstö;
- 8) tarvittaessa määrätä samalla alueella toimivien osastojen tarkoituksenmukaisesta työnjaosta ja ratkaista mahdolliset erimielisyydet kuultuaan asianomaisten osastojen hallituksia;
- 9) määrätä osaston omaisuuden hoidosta SPR-asetuksen 24§:ssä säädettyissä tilanteissa;
- 10) valita piirin edustaja järjestön yleiskokoukseen;
- 11) vahvistaa osastojen äänivaltaisten edustajien määrä piirin kokouksissa;
- 12) huolehtia alueellaan Punaisen Ristin valmiussuunnittelun koordinoimisesta;
- 13) asettaa alaisiinsa laitoksiin johtokunnat ja päättää niiden toiminnasta;
- 14) valvoa osaltaan alueellisesti, että Punaisen Ristin, Punaisen Puolikuun ja Punaisen Kristallin nimeä ja tunnusta ei käytetä säännösten vastaisesti;
- 15) huolehtia muista niistä piirin hallituksen tehtävistä, joista säädetään SPR-asetuksessa ja määrätään työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtosäännöissä; sekä

16 päättää muista toiminnanjohtajan esittelemistä asioista. Piirin hallitus voi asettaa määräämänsä tehtävää varten määrääjäksi valio- tai toimikuntia.

7 § Piirin hallituksen kokoontuminen

Piirin hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta. Jos piirin hallitus ei ole toisin sopinut, kokouksesta on ilmoitettava piirin hallituksen jäsenille viimeistään viikko ennen kokousta.

Piirin hallitus voi sopia sähköisestä kokouksesta sekä siitä, että sen kokoukseen voi osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Piirin hallituksen kokous pidetään, kun piirin hallitus katsoo sen tarpeelliseksi. Piirin hallituksen ylimääräinen kokous pidetään, jos vähintään viisi piirin hallituksen jäsenistä tai vähintään viisi piiriin kuuluvaa osastoa sitä piirin puheenjohtajalta tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajalta vaatii. Piirin hallituksen ylimääräisessä kokouksessa käsitellään asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka piirin hallitus on kokoukselle esittänyt.

8 § Piirin puheenjohtaja

Piirin puheenjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa piirin hallituksen työskentelyä;
- 2) valvoa piirin hallituksen päätösten toimeenpanoa;
- 3) toimia toiminnanjohtajan esimiehenä ja valvoa tämän toimintaa; sekä
- 4) huolehtia muualla järjestön säännöissä, työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtosäännöissä määrättyistä tehtävistä.

9 § Piirin toiminnanjohtajan ottaminen ja erottaminen

Ennen päätöksentekoa piirin toiminnanjohtajan ottamisesta ja erottamisesta on kuultava pääsihteeriä.

Piirin toiminnanjohtajan toimen tullessa avoimeksi piirin hallituksen on julistettava toimi haettavaksi julkisesti 30 päivän kuluessa.

Piirin hallitus nimittää toiminnanjohtajan niistä henkilöistä, jotka ovat määrääjässä hakeneet tointa.

Jos toiminnanjohtajan tointa määrääjässä hakeneiden joukossa ei ole henkilöä, joka voidaan nimittää tehtävään, piirin hallituksen on julistettava toimi uudelleen haettavaksi tai kuultuaan pääsihteeriä kutsuttava toiminnanjohtajaksi harjintansa mukaan tehtävään sopivaksi katsomansa henkilö.

10 § Piirin toiminnanjohtajan tehtävät

Piirin toiminnanjohtajan tehtävänä on:

- 1) johtaa ja kehittää piirin työtä piirin hallituksen alaisuudessa piirin kokouksen hyväksymän toimintasuunnitelman ja järjestön yleiskokouksen hyväksymän toimintalinjauksen mukaisesti;
- 2) vastata piirin hallituksessa käsiteltäviksi tulevien asioiden valmistelusta ja esittelystä;
- 3) vastata piirin kokouksen ja piirin hallituksen päätösten täytäntöönpanosta;
- 4) ohjata ja valvoa piirin henkilöstön toimintaa;
- 5) ohjata piirin taloudenpitoa ja seurata, että piirin ja sen alueella toimivien osastojen hallinnassa ja omistuksessa olevaa järjestön kokonaisomaisuutta hoidetaan huolellisesti ja suunnitelmallisesti;
- 6) pitää yhteyttä pääsihteeriin; sekä
- 7) suorittaa muut piirin hallituksen hänelle antamat tehtävät.

11 § Piirin hallituksen tai toiminnanjohtajan toimivallan siirtäminen

Piirin hallitus voi siirtää toimivaltaansa kuuluvien asioiden ratkaisemisen valio-, toimi- tai johtokunnille, toiminnanjohtajalle tai piirin työntekijälle.

Toiminnanjohtaja voi siirtää toimivaltaansa kuuluvien yksittäisten asioiden käsittelyn ja ratkaisemisen piirin työntekijälle. Toiminnanjohtaja voi ottaa ratkaistavakseen tai esiteltäväkseen piirin työntekijälle kuuluvan asian tai siirtää jonkin asian piirin hallituksen ratkaistavaksi.

Siirrettäessä 1 ja 2 momentin mukaisesti toimivaltaan kuuluvien asioiden käsittely ja ratkaiseminen päätös siirrosta on tehtävä kirjallisesti, ellei asia ole vähäinen. Päätöksestä on käytävä selville delegoinnin toiminnallisten ja taloudellisten vastuiden rajat sekä raportointivelvollisuus ja muut mahdollisesti annetut ohjeet.

4 luku Piirin hallinto

12 § Piirin toiminnan ja talouden suunnittelu

Piirin hallituksen on huolehdittava, että piirille laaditaan vuotuinen toimintasuunnitelma ja talousarvio, huomioiden keskushallinnon ja piirien yhteinen taloussuunnitelma sekä järjestön toimintasuunnitelma. Piirin hallitus vahvistaa piirin toimintasuunnitelman ja talousarvion, jotka lähetetään pääsihteerille vuosittain joulukuun loppuun mennessä.

Piirin toimintasuunnitelmassa toteutetaan järjestön yleiskokouksen hyväksymää toimintalinjausta, järjestön vuotuisessa toimintasuunnitelmassa vahvistettuja painopistealueita sekä yhteisiä tavoitteita alueellisten tarpeiden pohjalta.

Piirin toiminnan ja talouden suunnittelussa otetaan lisäksi huomioon mitä siitä määrätään järjestön työjärjestyksessä sekä taloussäännön 2. luvussa.

13 § Piirin toiminnan ja talouden seuranta

Piirin hallituksen on järjestettävä piirin toiminnan ja talouden seuranta siten, että järjestön hallitus, piirin hallitus ja piirin alueella toimivat osastot voivat seurata piirin toiminnan ja talouden toteutumista ja kehitystä.

Piirit lähettävät piirinsä tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, osastojen taloustietoyhteenvedon, tilintarkastuskertomuksen ja -muiston pääsihteerille huhtikuun loppuun mennessä.

14 § Piirin omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisesta eräissä tapauksissa

SPR-asetuksen 32§:ssä säädettyissä tapauksissa omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisessa otetaan huomioon, että:

- 1) omaisuus jaetaan piirien tai piirien osien jäsenluvun, pinta-alan, asukasluvun tai muun kohtuullisen perusteen mukaan;
- 2) omaisuus tai muu oikeus, joka on tullut piirin omaksi lahjana tai testamentilla ja joka on määrätty käytettäväksi erityiseen tarkoitukseen, käytetään tuohon tarkoitukseen sopivalla tavalla;
- 3) kiinteä omaisuus, joka on aiottu yksinomaan tai pääasiallisesti erityisen laitoksen tai alueen hyödyksi, annetaan sille piirille, johon tuo laitos tai alue tulee kuulumaan; ja
- 4) muu omaisuus annetaan sille piirille, jolle se laatunsa puolesta tai muuten oikeuden ja kohtuuden mukaan katsotaan parhaiten kuuluvaksi.

Velkoja ja muita sitoumuksia jaettaessa otetaan huomioon, että:

- 1) velka, joka rasittaa omaisuutta taikka on sen hyväksi syntynyt, siirretään samalle piirille kuin omaisuuskin;
- 2) muu velka on jaettava piirien kesken sen mukaan kuin ne ovat omaisuuttakin saaneet;
- 3) velkaa ja muita sitoumuksia ei saa saamamiehen suostumuksetta siirtää tai jakaa; ja
- 4) jos velka tai muu sitoumus 3) kohdassa tarkoitettua syytä jää jakamatta, vastaavat siitä kaikki ne piirit, joiden alueeseen sisältyy osia siitä piiristä, jonka velasta tai muusta sitoumuksesta on kysymys.

5 luku Voimaantulo

15 § Voimaantulo

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2021. Tällä johtosäännöllä kumotaan valtuuston 17. päivänä marraskuuta 2017 vahvistama Suomen Punaisen Ristin piirien johtosääntö.

SUOMEN PUNAISEN RISTIN OSASTOJEN JOHTOSÄÄNTÖ

(Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin
valtuuston kokouksessa
15. päivänä toukokuuta 2020)

SISÄLTÖ

1 luku

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

- 1 § Osastojen tehtävät
- 2 § Osastojen yhteistyö ja työnjako
- 3 § Osaston kielet

2 luku

OSASTON KOKOUS

- 4 § Osaston kevätkokous
- 5 § Osaston syyskokous
- 6 § Osaston vaalitoimikunta

3 luku

OSASTON HALLITUS, LUOTTAMUSTOIMET JA TOIMINNANJOHTAJA

- 7 § Osaston hallituksen tehtävät
- 8 § Osaston hallituksen kokoontuminen
- 9 § Osaston puheenjohtaja
- 10 § Luottamushenkilöiden valinta ja toimikaudet osastojen yhdistyessä tai jakaantuessa
- 11 § Osaston toiminnanjohtaja
- 12 § Osaston toiminnanjohtajan ottaminen ja erottaminen
- 13 § Päätösten toimeenpano ja toimivallan siirtäminen

4 luku

OSASTON HALLINTO

- 14 § Osaston toiminnan ja talouden suunnittelu
- 15 § Osaston toiminnan ja talouden seuranta
- 16 § Tilintarkastajat ja toiminnantarkastus
- 17 § Osaston omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisesta eräissä tapauksissa

5 luku

VOIMAANTULO

- 18 § Voimaantulo

Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin valtuuston kokouksessa
15. päivänä toukokuuta 2020:

1 luku

Yleisiä määräyksiä

1 § Osastojen tehtävät

Osaston tehtävänä on SPR-asetuksen 2 ja 3 §:n säännöksiä sekä järjestön peruseriaatteita noudattaen:

- 1) edustaa osaltaan kansainvälistä Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikettä paikallisesti;
- 2) ottaa vastaan järjestön toiminnasta kiinnostuneet ja etsiä heille heidän taitojensa mukaisia tehtäviä järjestössä;
- 3) tarjota jäsenille ja vapaaehtoisille toiminta- ja vaikuttamismahdollisuuksia;
- 4) kanavoida ja toteuttaa hätätilanteissa Punaisen Ristin kotimaan apua alueellaan;
- 5) kehittää ja ylläpitää järjestöllistä toimintavalmiutta ja vapaaehtoista auttamisvalmiutta;
- 6) vastata äkillisiin avuntarpeisiin ajantasaisen valmiussuunnitelmansa mukaisesti; sekä
- 7) mahdollisuuksien mukaan tuottaa erityispalveluita paikallisista tarpeista lähtien.

Osaston tulee noudattaa toiminnassaan järjestön sääntöjä, työjärjestystä, taloussääntöä ja johtosääntöjä sekä järjestön valtakunnallisten ja alueellisten toimielinten päätöksiä.

2 § Osastojen yhteistyö ja työnjako

Auttamisvalmiuden ja vapaaehtoistoiminnan edistämiseksi osastojen tulee tarvittaessa sopia tehtäviensä hoitamisesta yhteistyössä, perustaa tätä varten yhteisiä toimintayksiköitä tai toimintaryhmiä sekä asettaa tätä varten tarpeelliset toimitielimet.

Samalla alueella toimivat osastot sopivat keskenään tarkoituksenmukaisesta työnjaosta. Jos osastot eivät ole työnjaosta sopineet, piirin hallitus ratkaisee erimielisyydet kuultuaan asianomaisten osastojen hallitusta.

3 § Osaston kielet

Yksikielisisä osastoissa asiakirjat on laadittava osaston kielellä. Kaksikielisisä osastoissa asiakirjat on laadittava osaston jäsenistön enemmistön kielellä ja käännettävä tarvittaessa jäsenistön vähemmistökielielellä.

Kokouskutsu kaksikielisen osaston kokoukseen on lähetettävä suomen- ja ruotsinkielisinä sekä saamenkielisisä osastoissa saamenkielellä.

Kaksikielisisä osastossa osaston kokouksen esityslistat sekä toimintasuunnitelma, talousarvio, toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on pidettävä saatavilla kummallakin kielellä.

2 luku

Osaston kokous

4 § Osaston kevätkokous

SPR-asetuksen 27§:ssä tarkoitetussa osaston kevätkokouksessa:

- 1) kokouksen avaa osaston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taikka heidän estyneinä ollessaan iältään vanhin läsnä oleva osaston hallituksen jäsen;
- 2) valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri;
- 3) valitaan kokouksen pöytäkirjaa tarkastamaan vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa;
- 4) valitaan kokoukselle vähintään kaksi äänenlaskijaa;
- 5) todetaan kokouksen osanottajat ja vahvistetaan heidän äänioikeutensa;
- 6) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- 7) päätetään kokouksen esityslistasta ja tarvittaessa työjärjestyksestä;
- 8) merkitään tiedoksi mahdolliset huomionosoitukset ja ilmoitusasiat;
- 9) päätetään SPR-asetuksen 30 §:n 1 momentin asettamissa rajoissa osaston hallituksen muiden jäsenten lukumäärästä;
- 10) asetetaan tarvittaessa osaston syyskokouksessa suoritettavia vaaleja valmisteleva vaalitoimikunta;
- 11) esitellään kokoukselle osaston hallituksen antama osaston edellisen toimintavuoden toimintakertomus, ja edellisen tilikauden tilinpäätös sekä osaston toiminnantarkastajan tai tilintarkastajan antama toiminnantarkastus- tai tilintarkastuskertomus, sekä annetaan osaston hallituksen katsaus osaston toiminnallisesta ja taloudellisesta tilasta;

- 12) päätetään osaston tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä vastuuvapauden myöntämisestä osaston hallitukselle ja muille tilivelvollisille;
- 13) käsitellään osaston ehdotukset piirin toiminnan painopistealueiksi sekä yleiskokousvuosina järjestön yleiskokouksessa hyväksyttävän järjestön toimintalinjauksen tavoitteiksi;
- 14) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista; ja
- 15) päätetään kokous.

5 § Osaston syyskokous

SPR- asetuksen 27§:ssä tarkoitettussa osaston syyskokouksessa:

- 1) kokouksen avaa osaston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja taiikka heidän estyneinä ollessaan äitään vanhin läsnä oleva osaston hallituksen jäsen;
- 2) valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri;
- 3) valitaan kokouksen pöytäkirjaa tarkastamaan vähintään kaksi pöytäkirjantarkastajaa;
- 4) valitaan kokoukselle vähintään kaksi äänenlaskijaa;
- 5) todetaan kokouksen osanottajat ja vahvistetaan heidän äänioikeutensa;
- 6) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus;
- 7) päätetään kokouksen esityslistasta ja tarvittaessa työjärjestyksestä;
- 8) merkitään tiedoksi mahdolliset huomionosoitukset ja ilmoitusasiat;
- 9) hyväksytään osaston toimintasuunnitelma ja vahvistetaan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi ja kuullaan osaston hallituksen katsaus osaston toiminnallisuudesta ja taloudellisesta tilasta;
- 10) valitaan joka toinen vuosi osaston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja seuraavaksi kahdeksi kalenterivuodeksi;
- 11) valitaan osaston hallitukseen erovuoroisten tilalle muut osaston hallituksen jäsenet seuraavaksi kahdeksi kalenterivuodeksi;
- 12) valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja, tai niissä osastoissa, joilla on tilintarkastuslain (1141/2015) mukainen velvollisuus valita tilintarkastaja, valitaan tilintarkastuslain mukaiset tilintarkastajat;

- 13) käsitellään osaston ehdotukset piirin toiminnan seuraavan toimintavuoden painopistealueiksi sekä yleiskokousvuotta edeltävässä kevätkokouksessa järjestön yleiskokouksessa hyväksyttävän järjestön toimintalinjauksen tavoitteiksi;
- 14) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista; ja
- 15) päätetään kokous.

Osaston on annettava 1 momentin 10)-, 11) ja 12)-kohdassa valitut henkilöt tiedoksi pääsihteerille oman piiritomiston kautta pääsihteerin vahvistamalla tavalla joulukuun loppuun mennessä.

6 § Osaston vaalitoimikunta

Osaston syyskokouksessa suoritettavien vaalien valmistelua varten voidaan osaston kevätkokouksessa asettaa vaalitoimikunta. Tällöin noudatetaan soveltuvin osin piirin vaalitoimikuntaa koskevia piirien johtosäännön määräyksiä.

3 luku

Osaston hallitus, luottamustoimet ja toiminnanjohtaja

7 § Osaston hallituksen tehtävät

Osaston hallituksen tehtävänä on:

- 1) kutsua koolle ja valmistella osaston kokous ja päättää kokouksen päätösten täytäntöönpanosta;
- 2) kehittää ja ohjata osaston toimintaa;
- 3) huolehtia osaston omaisuuden ja talouden hoidosta ja siitä, että osaston varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty;
- 4) huolehtia jäsenhankinnasta omalla alueellaan sekä pitää säännöllisesti yhteyttä jäseniin;
- 5) ottaa ja erottaa osaston työntekijät ja määrätä heidän tehtävistään;
- 6) nimetä osaston sihteeri, tiedottaja, keräysjohtaja, osaston kotimaan avun yhteyshenkilö ja osaston tietosuojayhteyshenkilö sekä osaston muut yhteys- ja avainhenkilöt ja huolehtia heidän perehdyttämisestään;
- 7) valita osaston rahastonhoitaja;

- 8) valita osaston edustajat järjestön yleiskokoukseen sekä piirin kokoukseen;
- 9) päättää osaston toimintayksiköiden perustamisesta ja muista niistä koskevista asioista;
- 10) vastata alueellaan Punaisen Ristin valmiussuunnittelusta;
- 11) asettaa tarvittaessa keskuudestaan tai muista henkilöistä alaisiinsa laitoksiin johtokunnat ja määrätä niiden toiminnoista;
- 12) valvoa osaltaan paikallisesti, että Punaisen Ristin, Punaisen Puolikuun ja Punaisen Kristallin nimeä ja tunnusta ei käytetä säännösten vastaisesti;
- 13) huolehtia muista niistä osaston hallituksen tehtävistä, joista säädetään SPR-asetuksessa ja määrätään työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtosäännöissä; sekä
- 14) käsitellä muita vastaavanlaisia asioita.

Osaston hallitus voi asettaa keskuudestaan tai muista henkilöistä määräämänsä tehtävää varten valio- tai toimikuntia taikka työryhmiä, joissa jäsenyys on määräaikainen.

Osaston on annettava 1 momentin 6)- ja 7)-kohdassa valitut henkilöt tiedoksi pääsihteerille oman piiritoimiston kautta pääsihteerin vahvistamalla tavalla tammikuun loppuun mennessä. Samalla tavalla samassa yhteydessä on annettava tiedoksi SPR-asetuksen 21 §:n 3 momentissa tarkoitetut osaston hallituksen keskuudestaan valitsevat nimenkirjoittajat.

8 § Osaston hallituksen kokoontuminen

Osaston hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajan kutsusta. Jos osaston hallitus ei ole toisin sopinut, kokouksesta on ilmoitettava hallituksen jäsenille viimeistään kolme päivää ennen kokousta.

Osaston hallitus voi sopia sähköisestä kokouksesta sekä siitä, että sen kokoukseen voi osallistua myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla.

Osaston hallituksen ylimääräinen kokous pidetään, kun osaston hallitus katsoo sen tarpeelliseksi tai kun vähintään kolme osaston hallituksen jäsenistä sitä puheenjohtajalta tai tämän ollessa estyneenä varapuheenjohtajalta vaatii. Osaston hallituksen ylimääräisessä kokouksessa käsitellään asiat, joita varten se on kutsuttu koolle ja jotka osaston hallitus on kokoukselle esittänyt.

9 §

Osaston puheenjohtaja

Osaston puheenjohtajan tehtävänä on erityisesti:

- 1) johtaa osaston hallituksen työskentelyä;
- 2) valvoa osaston hallituksen päätösten toimeenpanoa;
- 3) toimia toiminnanjohtajan, mikäli sellainen on nimetty, ja muun palkatun henkilöstön esimiehenä ja valvoa näiden toimintaa; sekä
- 4) huolehtia muualla järjestön säännöissä säädetyistä sekä työjärjestyksessä, taloussäännössä ja johtosäännöissä määrättyistä tehtävistä.

10 §

Luottamushenkilöiden valinta ja toimikaudet osastojen yhdistyessä tai jakaantuessa

SPR-asetuksen 26§:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joissa osasto on yhdistynyt olemassa olevan osaston kanssa, sen osaston, johon toinen osasto on yhdistynyt, hallituksen jäsenet jatkavat toimikautensa loppuun saakka, ellei yhdistymisen jälkeen syntyneen osaston kokous toisin päättää.

SPR-asetuksen 26§:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joissa kaksi tai useampi osastoa on yhdistynyt perustamalla uuden osaston, uuden osaston on kuukauden kuluessa osaston perustamisesta kutsuttava koolle ylimääräinen osaston kokous, jossa valitaan osaston hallitus.

SPR-asetuksen 26§:ssä tarkoitetuissa tilanteissa, joissa osasto on jakaantunut useammaksi osastoksi, uusien osastojen on kuukauden kuluessa osaston perustamisesta kutsuttava koolle ylimääräinen osaston kokous, jossa valitaan osaston hallitus.

Osaston luottamushenkilöiden toimikausien määrää laskettaessa toimikausina otetaan huomioon jakautuneen tai yhdistyneen osaston luottamustoimessa toimitut kaudet.

11 §

Osaston toiminnanjohtaja

Osastolle voidaan ottaa toiminnanjohtaja. Osaston toiminnanjohtajan valinnan yhteydessä osaston hallitus määrittelee toiminnanjohtajan valtuudet ja vastuut. Toiminnanjohtaja toimii esittelijänä osaston hallituksen kokouksessa ja hänen vastuuensa sovelletaan Suomen Punaisen Ristin työjärjestyksen esittelijää koskevia määräyksiä.

12 § Osaston toiminnanjohtajan ottaminen ja erottaminen

Ennen päätöksentekoa osaston toiminnanjohtajan ottamisesta ja erottamisesta on kuultava piirin toiminnanjohtajaa.

Osaston toiminnanjohtajan toimen tullessa avoimeksi osaston hallituksen on julistettava toimi haettavaksi julkisesti 30 päivän kuluessa. Osaston hallituksen on nimitettävä toiminnanjohtaja niistä henkilöistä, jotka ovat määräajassa hakeneet tointa.

Jos toiminnanjohtajan tointa määräajassa hakeneiden joukossa ei ole henkilöä, joka voidaan nimittää tehtävään, osaston hallituksella on oikeus, kuultuaan piirin toiminnanjohtajaa, kutsua toiminnanjohtajaksi harkintansa mukaan tehtävään sopivaksi katsomansa henkilö.

13 § Päätösten toimeenpano ja toimivallan siirtäminen

Osaston hallituksen päätösten toimeenpanosta vastaa osaston hallitus tai osaston toiminnanjohtaja.

Osaston hallitus voi siirtää toimivaltaansa kuuluvan asian käsittelemisen, ratkaisemisen ja toimeenpanon alaiselleen toimintayksikölle, osaston työntekijälle tai muulle osaston toiminnassa mukana olevalle henkilölle.

Osaston hallituksen siirtäessä toimivaltaansa kuuluvan asian käsittelemisen ja ratkaisemisen on päätös siirrostä tehtävä kirjallisesti, ellei asia ole vähäinen. Päätöksestä on käytävä selville delegoinnin toiminnallisten ja taloudellisten vastuiden rajat sekä raportointivelvollisuus ja muut mahdollisesti annetut ohjeet.

4 luku

Osaston hallinto

14 § Osaston toiminnan ja talouden suunnittelu

Osaston hallituksen on huolehdittava, että osastolle laaditaan vuotuinen toimintasuunnitelma ja talousarvio, jotka osaston syyskokous hyväksyy. Osastot lähettävät osastonsa toimintasuunnitelman ja talousarvion sekä jäljennöksen

tarkastetusta syyskokouspöytäkirjastaan piirinsä toiminnanjohtajalle joulukuun loppuun mennessä.

Osaston toimintasuunnitelmassa toteutetaan järjestön yleiskokouksen hyväksymää toimintalinjausta, järjestön vuotuisessa toimintasuunnitelmassa vahvistettuja painopistealueita sekä yhteisiä tavoitteita alueellisten ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

Osaston toimintasuunnitelma ja talousarvio on laadittava järjestön hallituksen ohjeiden mukaisesti.

15 § Osaston toiminnan ja talouden seuranta

Osastot lähettävät osastonsa tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, toiminnantarkastuskertomuksen tai tilintarkastuskertomuksen sekä jäljennöksen tarkastetusta kevätkokouspöytäkirjastaan piirinsä toiminnanjohtajalle huhtikuun 15. päivään mennessä.

Osaston toiminnan ja talouden seurannassa noudatetaan lisäksi mitä siitä määrätään järjestön työjärjestyksessä.

16 § Tilintarkastajat ja toiminnantarkastus

Osastoilla, joilla ei ole tilintarkastuslain (1141/2015) mukaisista tilintarkastajaa, on oltava toiminnantarkastaja.

Toiminnantarkastajan ja toiminnantarkastuksen osalta muutoin noudatetaan soveltuvin osin yhdistyslain (503/1989) säännöksiä.

Järjestön hallitus voi antaa toiminnantarkastuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta ohjeita.

17 § Osaston omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisesta eräissä tapauksissa

SPR-asetuksen 24 ja 26 §:ssä säädetyissä tapauksissa omaisuuden ja muiden oikeuksien jakamisessa otetaan huomioon, että:

- 1) omaisuus jaetaan osastojen tai osastojen osien jäsenluvun, pinta-alan, asukasluvun tai muun kohtuullisen perusteen mukaan;
- 2) omaisuus tai muu oikeus, joka on tullut osaston omaksi lahjana tai testamentilla ja joka on määrätty käytettäväksi erityiseen tarkoitukseen, käytetään tuohon tarkoitukseen sopivalla tavalla;

- 3) kiinteä omaisuus, joka on aiottu yksinomaan tai pääasiallisesti erityisen laitoksen tai alueen hyödyksi, annetaan sille osastolle, johon tuo laitos tai alue tulee kuulumaan; ja
- 4) muu omaisuus annetaan sille osastolle, jolle se laatunsa puolesta tai muuten oikeuden ja kohtuuden mukaan katsotaan parhaiten kuuluvaksi.

Velkoja ja muita sitoumuksia jaettaessa otetaan huomioon, että:

- 1) velka, joka rasittaa omaisuutta taikka on sen hyväksi syntynyt, siirretään samalle osastolle kuin omaisuuskin;
- 2) muu velka on jaettava osastojen kesken sen mukaan kuin ne ovat omaisuuttakin saaneet;
- 3) velkaa ja muita sitoumuksia ei saa saamamiehen suostumuksetta siirtää tai jakaa; ja
- 4) jos velka tai muu sitoumus 3) kohdassa tarkoitettua syytä jää jakamatta, vastaavat siitä kaikki ne osastot, joiden alueeseen sisältyy osia siitä osastosta, jonka velasta tai muusta sitoumuksesta on kysymys.

---

5 luku

Voimaantulo

18 § Voimaantulo

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2021. Tällä johtosäännöllä kumotaan valtuuston 17. päivänä marraskuuta 2017 vahvistama Suomen Punaisen Ristin osastojen johtosääntö muutoksineen.

SUOMEN PUNAISEN RISTIN TALOUSSÄÄNTÖ

(Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin
valtuuston kokouksessa
15. päivänä toukokuuta 2020:)

SISÄLTÖ

1 luku

HALLINNOLLISIA MÄÄRÄYKSIÄ

- 1 § Talouden ja varainhoidon johto ja valvonta
- 2 § Määritelmät
- 3 § Tarkastusvaliokunta
- 4 § Taloustapahtumien ja -päätösten kirjaaminen
- 5 § Huolellisuusvelvollisuus
- 6 § Ohjeiden vahvistaminen
- 7 § Kirjanpidon järjestäminen
- 8 § Tilinpäätös ja toimintakertomus
- 9 § Erillistuloslaskelma

2 luku

TALOUSSUUNNITTELU JA SEURANTA

- 10 § Vuosittaisen talousarvion laatiminen ja seuranta
- 11 § Keskushallinnon ja piirin yhteisen kolmivuotisen taloussuunnitelman valmistelu
- 12 § Laitosten vuosittainen talousarvio

3 luku

VAROJEN JA OMAISUUDEN HOITO

- 13 § Taloudenhoidon yleiset periaatteet
- 14 § Ilmoitusvelvollisuus rikostapauksissa
- 15 § Omaisuuden erillään pito
- 16 § Pankkitilit
- 17 § Palveluntarjoajat
- 18 § Vastuusitoumukset

4 luku

VARAINHANKINTA JA KERÄYKSET

- 19 § Varainhankinnassa noudatettavat määräykset

5 luku

MENOJEN SUORITTAMINEN, MENOTOSITTEET JA MENON HYVÄKSYMINEN SEKÄ KULUKORVAUSTEN PERUSTEET

- 20 § Suoritteiden vastaanottaminen ja menotositteiden tarkistaminen

- 21 § Menojen hyväksyminen
- 22 § Kulukorvausten perusteet
- 23 § Maksujen suorittaminen

6 luku

HANKINNAT

- 24 § Yleiset määräykset
- 25 § Tarjousten pyytäminen
- 26 § Tarjouksen käsittely ja päätöksenteko

7 luku

RAHASTOT

- 27 § Katastrofirahaston varojen käyttö
- 28 § Yhteistoimintarahasto
- 29 § Järjestöpankki
- 30 § Omakatteiset rahastot

8 luku

SISÄINEN VALVONTA JA TARKASTUS

- 31 § Sisäisen tarkastuksen järjestäminen
- 32 § Järjestön sisäisen tarkastuksen toteuttaminen
- 33 § Piirin ja osaston sisäinen tarkastus

9 luku

TILINTARKASTUS

- 34 § Tilintarkastajat ja toiminnantarkastajat
- 35 § Tarkastusaineisto
- 36 § Järjestöyksiköiden tilintarkastajien välinen yhteistyö

10 luku

VOIMAANTULO

- 37 § Voimaantulo

Hyväksytty Suomen Punaisen Ristin valtuuston kokouksessa
15. päivänä toukokuuta 2020:

1 luku

Hallinnollisia määräyksiä

1 § Talouden ja varainhoidon johto ja valvonta

Talouden ja varainhoidon johto ja valvonta kuuluu kunkin järjestöyksikön hallitukselle, laitoksen johtokunnalle sekä pääsihteerille yhdessä eri toimialojen, järjestöyksiköiden ja laitosten johtajien kanssa.

2 § Määritelmät

SPR-asetuksen 4§:ssä säädetyn mukaisesti tässä taloussäännössä tarkoitetaan:

- 1) *järjestöyksiköllä* järjestön keskushallintoa, piirejä ja osastoja. Järjestöyksiköt laitoksineen muodostavat Suomen Punaisen Ristin; ja
- 2) *keskushallinnolla* järjestön hallitusta, pääsihteerii, keskustoimistoa sekä järjestön hallituksen päätöksellä perustettuja keskushallinnon laitoksia.

Taloussääntöä sovellettaessa järjestöön katsotaan kuuluvaksi myös järjestön omistamat tytäryhtiöt ja omistusyhteyshyönteiset.

3 § Tarkastusvaliokunta

Järjestöllä on tarkastusvaliokunta, jonka asettamisesta ja tehtävistä säädetään SPR-asetuksen 68§ ja 69§:ssa.

4 § Taloustapahtumien ja -päätösten kirjaaminen

Kunkin järjestöyksikön hallituksen tai laitoksen johtokunnan pöytäkirjaan tulee merkitä:

- 1) huomattavimmat talouteen liittyvät tapahtumat ja päätökset;
- 2) huomattavat poikkeamat talousarviosta;
- 3) tilintarkastajien tai toiminnantarkastajien raportit;
- 4) organisaatiossa mahdollisesti tapahtuneet merkittävät muutokset; sekä
- 5) päätökset merkittävistä hankinnoista ja omaisuuserien luovutuksista.

5 § Huolellisuusvelvollisuus

Järjestön kaikkien toimielinten sekä valio-, johto- ja toimikuntien jäsenten sekä työntekijöiden tulee hoitaa tehtävänsä huolellisesti.

Järjestön työntekijät ovat velvollisia huolehtimaan, että heidän hoidossaan oleva järjestön omaisuus pidetään tarkoituksenmukaisesti kunnossa ja omaisuus on tarkoituksenmukaisella tavalla vakuutettu.

6 § Ohjeiden vahvistaminen

Järjestön hallitus voi erikseen vahvistaa eri järjestöyksiköissä käytettävät tilinpäätös- ja talousarviokaavat ja -mallit sekä tililuettelot ja kirjausohjeet.

7 § Kirjanpidon järjestäminen

Kirjanpito on järjestettävä voimassaolevan kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen vaatimusten mukaisesti sekä hyvää kirjanpitoa noudattaen niin, että se vastaa kyseisen järjestöyksikön tai laitoksen toiminnan laatua ja laajuutta.

Pääsihteerii voi erikseen antaa täsmentäviä ohjeita ja määräyksiä kirjanpidon järjestämisestä ja tilinpäätöksen laadinnasta.

8 § Tilinpäätös ja toimintakertomus

Kunkin järjestöyksikön on laadittava kultakin tilikaudelta kirjanpitolain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla hyvää kirjanpitoa noudattaen tilinpäätös.

Kaikkien piirien ja niiden osastojen, joita ei kirjanpitolain mukaan luokitella mikroyritykseksi, tulee laatia kirjanpitolain mukainen toimintakertomus ja liittää se tilinpäätökseen.

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa säädetään, toimintakertomuksessa tulee kuvata millä tavoin asianomainen järjestöyksikkö on toiminut järjestön tarkoituksen toteuttamiseksi tilikauden aikana.

9 § Erillistuloslaskelma

Laitosten osalta tulee esittää erillistuloslaskelma, josta käy ilmi niiden tuotot ja kulut.

2 luku

Taloussuunnittelu ja seuranta

10 § Vuosittaisen talousarvion laatiminen ja seuranta

Järjestön hallituksen vahvistama, järjestön yhteisen talouden suunnittelun kehysarvio kullekin vuodelle toimitetaan piirin hallituksille edellisen vuoden toukokuun loppuun mennessä. Tämän koko järjestön kehysarvion puitteissa piirin hallitus valmistelee piirin alustavan talousarvion ja lähettää sen pääsihteerille vuosittain syyskuun loppuun mennessä.

Keskushallinnon osalta pääsihteerin tulee laatia ehdotuksensa seuraavan toiminta- ja tilikauden talousarvioksi, joka sisältää valtakunnallisten laitosten talousarviot. Keskushallinnon vuosittaisen talousarvion hyväksyy järjestön hallitus marraskuun loppuun mennessä.

Järjestöyksikköjen ja laitosten talousarviot on laadittava järjestön hallituksen ohjeiden mukaisesti.

11 § Keskushallinnon ja piirin yhteisen kolmivuotisen taloussuunnitelman valmistelu

Järjestön hallitus vahvistaa vuosittain keskushallinnon ja piirin yhteisen taloussuunnitelman talousarviovuotta ja vähintään kahta sitä seuraavaa vuotta koskevaksi marraskuun loppuun mennessä. Tämän keskushallinnon ja piirin yhteisen kolmivuotisen taloussuunnitelman tulee sisältää myös erillisten oikeushenkilöiden talousvaikutukset yhteiseen taloussuunnitelmaan.

Keskushallinnon ja piirin laatimat vuosittaiset talousarviot tulee sovittaa järjestön keskushallinnon ja piirien yhteiseen taloussuunnitelmaan siten, että turvataan koko valtakunnan alueella tarvittavat voimavarat järjestön toimintalinjauksen toteuttamiseen ja järjestön perustehtävien suorittamiseen, ensisijassa osastojen työn tukemiseen ja ohjaamiseen.

12 § Laitosten vuosittainen talousarvio

Kunkin keskushallinnon alaisen laitoksen johtokunta laatii ehdotuksensa kyseisen laitoksen vuosittaiseksi talousarvioksi edellisen vuoden lokakuun loppuun mennessä, jotta se voidaan sisällyttää keskushallinnon seuraavan vuoden talousarvioon.

Piirien ja osastojen alaisten laitosten talousarviot sisällytetään vastaavasti niiden talousarvioihin.

3 luku

Varojen ja omaisuuden hoito

13 § Taloudenhoidon yleiset periaatteet

Järjestön kokonaisomaisuutta, johon sisältyvät myös kerätyt varat sekä saadut lahjoitukset ja maksut, on käytettävä järjestön paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten toimielinten päätösten mukaan niin, että noudatetaan voimassaolevaa lainsäädäntöä ja järjestön sisäisiä määräyksiä ja ohjeita omaisuuden ja rahavarojen hoidosta.

Määrätarkoituksiin lahjoitettujen varojen hoidosta päättää se toimielin, joka lahjoituksen ehdot on hyväksynyt. Ehdot eivät saa olla ristiriidassa Punaisen Ristin peruseriaatteiden kanssa.

Määrätarkoituksiin käytettävien tuottojen osalta hallitus voi vahvistaa erillisohjeet niille järjestöyksiköille, joita se koskee.

14 § Ilmoitusvelvollisuus rikostapauksissa

Jos työntekijä tai luottamushenkilö toimessaan saa tietää, että on syytä epäillä järjestön omaisuuden joutuneen rikoksen kohteeksi, tai että sellainen rikos on hankkeilla, hänen on ilmoitettava siitä järjestöyksikkönsä hallitukselle, toiminnanjohtajalle, järjestön keskushallinnon sisäiselle tarkastajalle tai muulle paikalliselle, alueelliselle tai valtakunnalliselle toimielimelle.

Pääsihteerin, toiminnanjohtajan, järjestöyksikön hallituksen puheenjohtajan tai keskushallinnon sisäinen tarkastaja on velvollinen selvittämään mahdollisuuksien mukaan ilmoituksen perusteet ja, jos siihen ilmenee syytä, tekemään asiasta tutkintapyyntöä esitutkintaviranomaiselle tiedotettuaan asiasta pääsihteeriltä. Sama velvollisuus koskee muuta tahoa, jolle ilmoitus on tehty.

15 § Omaisuuden erillään pito

Järjestöyksikön varallisuus on säilytettävä varmassa säilytyspaikassa erillään yksityisistä varoista. Arvopaperit voidaan antaa myös pankin tai muun rahalaitoksen hoidettavaksi.

16 § Pankkitilit

Pankkitilien avaamisesta ja sulkemisesta sekä niiden hoidosta päättää kyseisen järjestöyksikön hallitus, joka myös päättää, miten rahavaroja hoidetaan. Järjestöyksikön tilinpäätöksen tase-erittelyissä on lueltava jokainen voimassa oleva pankkitili, vaikka sillä ei olisi saldoa.

Kunkin järjestöyksikön hallituksen on vuosittain nimettävä ja merkittävä pöytäkirjaan henkilöt, joilla on pankkitilien käyttöoikeus.

17 § Palveluntarjoajat

Varojen ja omaisuuden hoito ja maksuliikenteeseen sekä varainhankintaan liittyvät toiminnot voidaan antaa erillisen palveluntarjoajan tai pankin hoidettavaksi, kun se perustuu asianomaisen järjestöyksikön hallituksen tai sen valtuuttaman toimielimen päätökseen.

18 § Vastuusitoumukset

Järjestöyksikölle otettavien lainojen sekä näiden puolesta annettavien vakuuksien, panttien ja muiden vastuusitoumusten tulee perustua kyseisen järjestöyksikön hallituksen tekemään päätökseen.

---

4 luku

Varainhankinta ja keräykset

19 § Varainhankinnassa noudatettavat määräykset

Arpajaisten, myyjäisten, keräysten sekä muun vastaavanlaisen varainhankinnan osalta tulee noudattaa niistä annettuja lakeja ja säädöksiä sekä viranomaisten niistä antamia määräyksiä ja ohjeita.

Järjestön varainhankinnan osalta on jokaisen järjestöyksikön noudatettava pääsihteerin antamia ohjeita ja määräyksiä.

Keräystoiminnassa tulee noudattaa järjestön keräys- ja tilitysohjetta, jonka hyväksyy järjestön hallitus.

---

5 luku

Menojen suorittaminen, menotositteet ja menon hyväksyminen sekä kulukorvausten perusteet

20 § Suoritteiden vastaanottaminen ja menotositteiden tarkistaminen

Suoritteen vastaanottajan on tarkastettava, että tavaraerien ja työsuoritusten laadut ja määrät ovat tilauksen tai sopimuksen mukaiset, oikeat ja riittävästi eritellyt.

Menotositteiden tarkistamisessa on noudatettava järjestön keskuustoimiston antamia ohjeita.

21 § Menojen hyväksyminen

Menotositteet ja ennakkomaksut hyväksyy aukottomasti se henkilö, joka järjestöyksikön hallituksen päätöksellä tai muutoin on siihen valtuutettu.

Menotositteiden hyväksymisessä on noudatettava keskuustoimiston laatimia ja pääsihteerin vahvistamia ohjeita.

Järjestöyksikön tai laitoksen johtajalle tai osaston puheenjohtajalle suoritettavat maksut ja laskut sekä hänen kulunsa hyväksyy kyseisen järjestöyksikön hallituksen tai laitoksen johtokunnan puheenjohtaja tai muu kyseisen järjestöyksikön hallituksen tai laitoksen johtokunnan määräämä henkilö.

22 § Kulukorvausten perusteet

Järjestö tai mikään sen järjestöyksikkö ei maksa järjestöyksikön hallituksen tai laitoksen johtokunnan jäsenille tai muille järjestön luottamus- ja vapaaehtoistehtävissä oleville kokouspalkkiota.

Järjestöyksikön työntekijöille maksettavien kulukorvausten tulee perustua valtion matkustussääntöön.

Järjestöyksikön hallituksen tai laitoksen johtokunnan jäsenille ja muille vapaaehtoisille maksettavien kulukorvausten tulee perustua hallituksen hyväksymään ohjeeseen vapaaehtoisille maksettavista kulukorvauksista.

23 § Maksujen suorittaminen

Maksut suorittaa henkilö, joka työtehtäviensä perusteella huolehtii maksuliikenteestä. Maksut on pyrittävä suorittamaan pankin välityksellä.

Jos maksu suoritetaan käteisenä, on kassatositteessa oltava maksun saajan tai hänen valtuuttamansa kuittaus päiväyksiineen.

6 luku Hankinnat

24 § Yleiset määräykset

Hankinnalla tarkoitetaan raaka- ja tarveaineiden, puolivalmisteiden sekä valmiiden ja tilauksesta valmistettavien tavaroiden sekä palveluiden ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa.

Hankinnat on suoritettava taloudellisesti, tarkoituksenmukaisesti ja eettisesti siten, että hankinta on elinkaareltaan kokonaistaloudellisesti mahdollisimman edullinen. Koko järjestöä koskevista yhteishankinnoista vastaa keskustuomio.

Markkinoiden kilpailuolosuhteita on käytettävä hyväksi kilpailuttamalla merkittävät hankinnat aina, kun se vaatimukset ja toiminta huomioiden on mahdollista. Tarjouksia ja tarjous-ten tekijöitä on kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi.

Tavaravarastot tulee pitää sen suuruisina kuin se järjestöyksikön häiriöttömän toiminnan tai järjestön auttamisvalmiuden kannalta on tarpeen.

Kukaan ei saa osallistua hankinnan käsittelyyn, jos hän on esteellinen yhdistyslain 26 tai 37 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Julkisin varoin tehtävissä hankinnoissa tai hankinnoissa, joita varten on saatu tukea julkisista varoista yli puolet hankinnan ennakoitusta arvosta, on laissa säädettyjen kynnyсарvojen ylittyessä noudatettava voimassa olevaa lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista. Hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa. Jos hankinta toteutetaan samanaikaisesti erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankintasopimuksen ennakoitua kokonaisarvoa laskettaessa.

25 § Tarjousten pyytäminen

Tarjouspyyntö on kilpailun aikaansaamiseksi lähetettävä mikäli mahdollista vähintään kolmelle toimittajalle tai sille määrälle mitä ulkopuolisen rahoittajan rahoitusehdoissa edellytetään.

Tarjoukset pyydetään kirjallisina. Jos hankinta on arvoltaan vähäinen, voidaan tarjoukset vastaanottaa suullisena.

Tarjouksia pyytämättä voidaan luotettavalta myyjältä ostaa arvoltaan vähäinen määrä tavaraa, kun hinta tiedetään aikaisempien ostojen, kiinteän hintaluettelon tai kyselyn perusteella edulliseksi.

26 § Tarjouksen käsittely ja päätöksenteko

Käyttöomaisuutta hankittaessa kuuluu päätösvalta hankinnan arvosta riippuen järjestöyksikön tai laitoksen johtajalle tai yksikön esimiehelle siitä riippuen, kenen vastuulla olevan yksikön käyttöön tavara tulee ja mikä on hankinnan euromääräinen suuruus. Tässä momentissa tarkoitettujen hankintavaltuuksien euromääräiset rajat päättää järjestöyksikön hallitus.

Avustustarvikkeiden hankinnasta järjestön logistiikkakeskukseen antaa pääsihteeri erityisohjeet ottaen huomioon Huoltovarmuuskeskuksen kanssa tehty huoltovarmuussopimus sekä varaston osittainen käyttö vapaavarastona.

Osaston merkittävistä hankinnoista on oltava osaston hallituksen päätös ja hankintavaltuutus.

7 luku Rahastot

27 § Katastrofirahaston varojen käyttö

Kotimaista ja kansainvälistä avustustoimintaa varten järjestöllä on katastrofirahasto ja -varasto. Katastrofirahaston pääoma on pidettävä erillään järjestön muusta pääomasta ja se on käytettävä humanitaariseen avustustoimintaan sekä kotimaassa että ulkomailla.

Järjestön hallitus päättää katastrofirahaston käytöstä. Hallitus voi vahvistamissaan katastrofirahaston säännöissä määrätä katastrofirahaston toimintaperiaatteista.

Järjestön hallitus voi joustavan ja nopean avustustoiminnan turvaamiseksi siirtää määräämillään ehdoilla varojen käyttöoikeuden pääsihteerille ja piirien toiminnanjohtajille sekä osastojen nimeämille kotimaan avun yhteyshenkilöille.

28 § Yhteistoimintarahasto

Järjestöllä voi olla yhteistoimintarahasto, jonka tarkoituksena on:

- 1) tukea keskushallinnon ja piirien yhteisen taloussuunnitelman toteuttamista;
- 2) varmistaa, että piireillä on tarvittavat voimavarat osastojen työn tukemiseen ja ohjaamiseen;
- 3) edistää järjestön perustehtävien hoitoa koko valtakunnan alueella; sekä
- 4) vakauttaa piirien taloutta lyhytaikaisten, yllättävien tilanteiden varalta.

Järjestön hallitus päättää yhteistoimintarahaston varojen käytöstä. Järjestön hallitus voi vahvistamissaan yhteistoimintarahaston säännöissä määrätä yhteistoimintarahaston toimintaperiaatteista.

29 § Järjestöpankki

Järjestöllä on sisäinen järjestöpankki, jonka tarkoituksena on: 1) vastaanottaa eri järjestöyksiköiden talletuksia; 2) myöntää järjestötoimintaa varten luottoja; sekä 3) sijoittaa järjestöpankkitalletuksia mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tuottavasti.

Järjestön hallitus päättää järjestöpankin varojen käytöstä. Järjestön hallitus voi vahvistamissaan järjestöpankin säännöissä määrätä järjestöpankin toiminnasta.

30 § Omakatteiset rahastot

Omakatteinen rahasto muodostetaan silloin, kun järjestöyksikön ulkopuolisella tahdonilmaisulla merkittävästi rajoitetaan järjestön saaman lahjoituksen, testamentin tms. käyttöä ja lisäksi edellytetään saatujen varojen erillään pitoa järjestöyksikön muista varoista.

Omakatteisten rahastojen kirjanpito tulee järjestää siten, että määrätarkoitukseen sidottujen rahastojen tuloja ja menoja sekä rahaston varojen, pääomien ja mahdollisten velkojen muutoksia voidaan kirjanpidon avulla seurata.

Erillään hoidettavat varat eli omakatteisten rahastojen omaisuus ja pääoma on erikseen ilmoitettava taseessa tai sen liitteessä.

Omakatteisen rahaston varat eritellään lajeittain. Omakatteisen rahaston varojen sijoittamisen on oltava suunnitelmallista.

8 luku

Sisäinen valvonta ja tarkastus

31 § Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Valvontatarkastus järjestöyksiköissä voidaan järjestää:

- 1) osana varsinaisten tilintarkastajien työtä siitä heidän kanssaan erikseen sopimalla;
- 2) nimittämällä järjestöyksikön hallituksen jäsen tai ulkopuolinen taho, joka raportoi järjestöyksikön hallitukselle, suorittamaan sisäistä tarkastusta ja raportoimaan siitä hallitukselle;
- 3) osana keskushallinnon sisäisen tarkastuksen työohjelmaa siitä erikseen pääsihteerin kanssa sopimalla; tai
- 4) ulkopuolisten tarkastajien toimesta järjestön tai järjestöyksikön hallituksen määräyksestä.

32 § Järjestön sisäisen tarkastuksen toteuttaminen

Pääsihteerillä ja hänen tai tarkastusvaliokunnan valtuuttamana keskushallinnon sisäisellä tarkastajalla tai keskushallinnon taloudesta vastaavan yksikön johtajalla on velvollisuus suorittaa sisäistä tarkastusta kaikissa järjestöyksiköissä, silloin kun on perusteltua aihetta epäillä tapahtuneen järjestön hyvän hallintotavan tai hyvän kirjanpitokäytännön vastaisia toimintoja tai laiminlyöntejä taikka kun on perusteltua aihetta epäillä järjestön kokonaisuomaisuutta hoidettavan SPR-asetuksen 64 §:n vastaisesti.

Pääsihteerillä, tarkastusvaliokunnalla ja näistä toisen valtuuttamana keskushallinnon sisäisellä tarkastajalla tai keskushallinnon taloudesta vastaavan yksikön johtajalla on oikeus suorittaa sisäistä tarkastusta kaikissa järjestöyksiköissä, silloin kun se on tarpeellista järjestön taloushallinnon, varainhankinnan tai toiminnan ja talouden kehittämiseksi.

Sisäisen tarkastuksen toimivalta on omalla toiminta-alueellaan rajoittamaton ja sillä on oikeus saada käyttöönsä kaikki tarkastustehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot ja muu aineisto.

33 § Piirin ja osaston sisäinen tarkastus

Piirin toiminnanjohtajalla tai hänen valtuuttamallaan piirin talousasioista vastaavalla henkilöllä on velvollisuus suorittaa sisäistä tarkastusta piirin omista toimipisteissä ja piirin alueella toimivissa osastoissa, silloin kun on perusteltua aihetta epäillä tapahtuneen järjestön hyvän hallintotavan tai hyvän kirjanpitoikäytännön vastaisia toimintoja tai laiminlyöntejä taikka kun on perusteltua aihetta epäillä järjestön kokonaisuomaisuutta hoidettavan SPR-asetuksen 64 §:n vastaisesti.

Piirin toiminnanjohtajalla tai hänen valtuuttamallaan piirin talousasioista vastaavalla henkilöllä on oikeus suorittaa sisäistä tarkastusta piirin omista toimipisteissä ja piirin alueella toimivissa osastoissa silloin kun se on tarpeellista järjestön taloushallinnon, varainhankinnan sekä toiminnan ja talouden kehittämiseksi.

9 luku Tilintarkastus

34 § Tilintarkastajat ja toiminnantarkastajat

Järjestöyksiköiden, joilla on tilintarkastuslain mukaan oltava tilintarkastaja ja joiden on toimitettava tilintarkastus, tulee mahdollisuuksien mukaan valita tilintarkastajakseen järjestön yleiskokouksen valitsema järjestön tilintarkastaja.

Järjestöyksiköiden, joiden ei ole tilintarkastuslain mukaan pakko valita tilintarkastajaa ja toimittaa tilintarkastusta, on valittava toiminnantarkastaja.

Koko järjestön tilintarkastaja valitaan yleiskokouksessa SPR-asetuksessa säädetyllä tavalla ja piirien osalta niiden varsinaisissa kokouksissa, kuten piirien johtosäännössä määrätään.

Osaston tilintarkastaja tai toiminnantarkastaja valitaan osaston syyskokouksessa osastojen johtosäännössä määrättyllä tavalla suorittamaan tarkastus seuraavan tilikauden osalta.

Toiminnantarkastajan ja toiminnantarkastuksen osalta noudatetaan voimassa olevia yhdistyslain säännöksiä ja järjestön omaa sisäistä toiminnantarkastuskäytäntöä.

Toiminnantarkastaja raportoi tarkastuksestaan osaston hallitukselle, piirin toiminnanjohtajalle ja järjestön sisäiselle tarkastajalle.

35 § Tarkastusaineisto

Tilintarkastajien ja toiminnantarkastajien käyttöön on kaikkien järjestöyksiköiden annettava kaikki olennainen tieto ja aineisto, jonka nämä katsovat tarvitsevansa tarkastuksessa oikean ja riittävän kuvan luomiseksi järjestön toiminnasta ja taloudellisesta asemasta sekä järjestön sisäisen valvonnan laadusta.

36 § Järjestöyksiköiden tilintarkastajien välinen yhteistyö

Yleiskokouksen valitsema järjestön tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksensa järjestön keskushallinnon osalta tuustolle saatuaan sitä ennen käyttöönsä myös yhteenvedon piirien sekä niiden laitosten, tytäryhtiöiden ja omistusyhteisyyten tilinpäätöksistä ja tilintarkastajien raportoinnista.

Yleiskokouksen valitsema tilintarkastaja voi antaa ohjeita muiden järjestöyksiköiden tilintarkastuksen suorituksesta ja raportoinnista.

10 luku Voimaantulo

37 § Voimaantulo

Tämä taloussääntö tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2021. Tällä taloussäännöllä kumotaan valtuuston 17. päivänä marraskuuta 2017 hyväksymä Suomen Punaisen Ristin taloussääntö.

**LAKI ERÄIDEN KANSAINVÄLISESTI
SUOJATTUJEN TUNNUSTEN KÄYTÖSTÄ
(21.12.1979/947 JA 7.11.2008/838)**

1 §

Punaisen ristin tunnusmerkkiä, punaisen puolikuun tunnusmerkkiä, punaisen kristallin tunnusmerkkiä, nimityksiä punainen risti tai Geneven risti, punainen puolikuu, punainen kristalli sekä väestönsuojelun kansainvälistä tunnusta ei saa käyttää muissa kuin tässä laissa sallituissa tapauksissa. (7.11.2008/838)

Punaisen ristin tunnusmerkillä tarkoitetaan valkoisella pohjalla olevaa punaista ristiä, jonka käytöstä määrätään Geneven yleissopimuksissa (SopS 8/1955) sekä kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta ja kansainvälistä luonnetta vailla olevien aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta tehdyissä Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirjoissa (SopS 82/1980). (7.11.2008/838)

Punaisen puolikuun tunnusmerkillä tarkoitetaan valkoisella pohjalla olevaa punaista puolikuuta, jonka käytöstä määrätään Geneven yleissopimuksissa sekä kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta ja kansainvälistä luonnetta vailla olevien aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta tehdyissä Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirjoissa. (7.11.2008/838)

Punaisen kristallin tunnusmerkillä tarkoitetaan valkoisella pohjalla olevaa punaista kristallia, jonka käytöstä määrätään Geneven yleissopimuksissa sekä uuden tunnusmerkin käyttöönottoa koskevassa Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirjassa (SopS /2009). (7.11.2008/838)

Väestönsuojelun kansainvälisellä tunnuksella tarkoitetaan oranssinvärisellä pohjalla olevaa tasasivuista sinistä kolmiota, jonka käytöstä määrätään kansainvälisten aseellisten selkkausten uhrien suojelemisesta tehdyissä Geneven yleissopimusten lisäpöytäkirjassa.

2 §

(7.11.2008/838)

Sellaisia merkkejä, kuvia tai nimityksiä, jotka muistuttavat 1 §:ssä tarkoitettuja tunnusmerkkejä tai nimityksiä, ei saa käyttää.

3 §

(7.11.2008/838)

Punaisen ristin tunnusmerkkiä ja tarvittaessa tilapäisesti punaisen puolikuun ja punaisen kristallin tunnusmerkkiä sekä nimityksiä käytetään aseellisen selkkauksen aikana suojaamaan lääkintähuoltoa ja hengellistä henkilöstöä siten

kuin 1 §:n 2–4 momentissa mainituissa yleissopimuksissa ja lisäpöytäkirjoissa määrätään sekä rauhan aikana osoittamaan sotilaallista lääkintähuoltoa ja hengellistä henkilöstöä siten kuin 1 §:n 2–4 momentissa mainituissa yleissopimuksissa ja lisäpöytäkirjoissa määrätään.

Punaisen Ristin kansainvälisillä järjestöillä ja niiden asianmukaisesti laillistetulla henkilökunnalla on oikeus käyttää punaisen ristin, punaisen puolikuun ja punaisen kristallin tunnusmerkkejä ja nimityksiä siten kuin 1 §:n 2–4 momentissa mainituissa yleissopimuksissa ja lisäpöytäkirjoissa määrätään. Sama oikeus on Suomen Punaisen Ristin suostumuksella vieraiden valtioiden Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen liikkeen kansallisilla yhdistyksillä Suomessa tapahtuvan toiminnan osalta.

Suomen Punainen Risti saa toimintansa yhteydessä käyttää Punaisen Ristin nimeä ja tunnusmerkkiä ja tarvittaessa punaisen kristallin tunnusmerkkiä siten kuin 1 §:n 2 ja 4 momentissa mainituissa yleissopimuksissa ja lisäpöytäkirjoissa määrätään.

VERIPALVELULAKI (197/2005 muutoksineen)

Tämän pykälän 2 ja 3 momentissa säädetyissä tapauksissa punaisen kristallin tunnusmerkkiä voidaan osoittamistarkoituksessa käyttää myös siten, että sen sisäpuolelle sijoitetaan jokin muu Geneven yleissopimuksilla tunnustettu tunnusmerkki tai näiden tunnusmerkkien yhdistelmä.

Yhdistyneiden Kansakuntien operaatioihin osallistuva lääkintähenkilöstö ja hengellinen henkilöstö voi osallistuvien valtioiden suostumuksella käyttää jotakin 1 §:n 2–4 momentissa mainituista tunnusmerkeistä.

4 § (7.11.2008/838)

Terveydenhuollon oikeusturvakeskus myöntää Suomen Punaisen Ristin suostumuksella luvan punaisen ristin tunnusmerkin käyttämiseksi sairaankuljetukseen tarkoitettujen kulkuneuvojen merkitsemiseen ja sellaisten ensiapuasemien paikkojen osoittamiseen, jotka on varattu yksinomaan vammautuneiden tai sairaiden maksutonta hoitoa varten.

5 §

Väestönsuojelun kansainvälistä tunnusta käytetään aseellisen selkkauksen aikana suojaamaan väestönsuojelutoimintaa siten kuin 1 §:n 5 momentissa mainitussa lisäpöytäkirjassa määrätään. (7.11.2008/838)

Sisäasiainministeriön suostumuksella saadaan väestönsuojelun kansainvälistä tunnusta käyttää rauhan aikana väestönsuojelutoiminnan tunnuksena.

6 §

Joka liiketoiminnassa tai muuten luvattomasti käyttää 1 ja 2 §:ssä tarkoitettuja tunnusmerkkejä, kuvia tai nimityksiä, on tuomittava kansainvälisesti suojatun tunnuksen luvattomasta käytöstä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta.

7 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

Tällä lailla kumotaan eräiden muun muassa kansainvälisesti sairaanhoidossa käytettyjen tunnusmerkkien ja nimitysten suojelemisesta 27. päivänä tammikuuta 1933 annettu laki (14/33).

SISÄLTÖ

1 luku

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 §

Soveltamisala

2 §

Määritelmät

3 §

Verenluovutuksen vapaaehtoisuus ja maksuttomuus

4 §

Toimilupa ja ilmoitus (16.10.2009/777)

2 luku

VERIPALVELUTOIMINNAN

TOTEUTTAMINEN JA -SISÄLTÖ

5 §

Veripalvelulaitoksen vastuuhenkilö

6 §

Henkilöstö

7 §

Laatujärjestelmä (16.10.2009/777)

8 §

Dokumentaatio

9 §

Jäljitettävyyys

10 §

Veriturvatoiminta

11 §

Luovuttajiin liittyvät tiedot (29.6.2016/543)

12 §

Luovutuskelpoisuus

13 §

Luovutetun veren tutkiminen (16.10.2009/777)

14 §

Verenluovuttajarekisteri

15 §

Tietojen säilytys

16 §

Säilytys-, kuljetus- ja jakeluolosuhteet

(16.10.2009/777)

17 §

Laatu- ja turvallisuusvaatimukset (16.10.2009/777)

3 luku

OHJAUS JA VALVONTA

18 §

Ohjaus ja valvonta

19 §

Tarkastukset

20 §

Tarkastuksessa annettava määräys

21 §

Toimiluvan peruuttaminen ja uhkasakon asettaminen

(16.10.2009/777)

4 luku

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

22 §

Veren ja sen osien tuonti Suomeen

23 §

Muutoksenhaku (7.8.2015/1044)

24 §

Kumottu (7.8.2015/1044)

25 §

Voimaantulo

1 luku

Yleiset säännökset

1 § Soveltamisala

Tässä laissa säädetään ihmisveren ja sen -osien luovutuksesta ja tutkimisesta, ei kuitenkaan tieteelliseen tutkimukseen kerätystä verestä eikä verinäytteistä. Laissa säädetään myös verensiirtoon tarkoitettun veren ja sen osien käsittelystä, säilytyksestä ja jakelusta.

Tätä lakia ei sovelleta veren kantasoluihin.

2 § Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *veripalvelutoiminnalla* veren ja sen osien luovutusta, tutkimista, käsittelyä, säilytystä, kuljetusta ja jakelua;
- 2) *veripalvelulaitoksella* toimintayksikköä, joka kerää ja tutkii ihmisverta ja sen osia sekä käsittelee, säilyttää ja jakelee verensiirtoon tarkoitettua verta ja sen osia;
- 3) *verikeskuksella* terveydenhuollon toimintayksikön osaa, joka varastoi ja jakelee sekä voi jatkokäsittelää verta ja sen osia sekä suorittaa niitä koskevia sopivuustutkimuksia terveydenhuollon toimintayksikön johdolla tapahtuvaa verensiirtotoimintaa varten.

3 § Verenluovutuksen vapaaehtoisuus ja maksuttomuus

Veren ja sen osien luovutuksen on oltava vapaaehtoista. Luovuttajalle ei saa antaa luovutuksesta rahallista korvausta eikä muuta siihen rinnastettavaa etuutta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, voidaan luovutuksesta aiheutuvat matkakulut korvata luovuttajalle. Luovutuksen yhteydessä voidaan antaa myös arvoltaan vähäistä tarjoilua ja vähäisiä lahjaesineitä.

4 § Toimilupa ja ilmoitus (16.10.2009/777)

Veripalvelulaitoksella on oltava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen myöntämä toimilupa. Toimilupaan voidaan liittää veripalvelutoiminnan laajuutta koskevia ehtoja. Veripal-

velulaitoksen on tehtävä toimintansa olennaisista muutoksista ilmoitus Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen on myönnettävä kirjallisesta hakemuksesta toimilupa veripalvelutoimintaa varten kunnalle, kuntayhtymälle, yhdistykselle tai muulle vastaavalle yhteisölle, jolla on edellytykset täyttää tässä laissa veripalvelutoiminnalle asetetut laatu- ja turvallisuusvaatimukset. Lupahakemuksessa on oltava laitoksen henkilöstöä, tiloja, laitteita ja tarvikkeita koskevat tiedot sekä tiedot veren ja sen osien luovutusta, tutkimista, käsittelyä, säilytystä, kuljetusta, jakelua ja veriturvatoimintaa koskevista menettelytavoista.

Verikeskuksen on tehtävä toiminnastaan ja sen olennaisista muutoksista ilmoitus Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan säätää veripalvelulaitoksen toimilupahakemuksesta, verikeskuksen toiminnasta tehtävästä ilmoituksesta sekä toimilupahakemuksessa ja ilmoituksessa vaadittavista tiedoista.

2 luku

Veripalvelutoiminnan toteuttaminen ja -sisältö

5 § Veripalvelulaitoksen vastuuhenkilö

Veripalvelulaitoksella on oltava vastuuhenkilö, jonka tehtävänä on huolehtia 4 §:ssä tarkoitetusta toimiluvan hakemisesta sekä 6-17 §:ssä veripalvelulaitokselle säädettyjen velvollisuuksien täytäntöönpanosta.

Veripalvelulaitoksen vastuuhenkilön on täytettävä laatu- ja turvallisuusvaatimusten asettamisesta ihmisveren ja veren komponenttien keräämistä, tutkimista, käsittelyä, säilytystä ja jakelua varten sekä direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/98/EY 9 artiklan mukaiset pätevyysvaatimukset.

Veripalvelulaitoksen on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle 1 momentissa mainitusta vastuuhenkilöstä ja hänen sijaisestaan. (16.10.2009/777)

6 § Henkilöstö

Veripalvelulaitoksen ja verikeskuksen henkilöstöllä on oltava tehtäviin asianmukainen pätevyys ja henkilöstölle on järjestettävä säännöllisesti asianmukaista koulutusta.

7 § Laatujärjestelmä (16.10.2009/777)

Veripalvelulaitoksessa ja verikeskuksessa on oltava dokumentaatiojärjestelmää, henkilöstöä ja toimitiloja sekä veripalvelulaitoksen osalta myös verenluovutuskäytäntöjä koskeva laatujärjestelmä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä laatujärjestelmän sisällöstä ja toteuttamisesta.

8 § Dokumentaatio

Veripalvelulaitoksella ja verikeskuksella tulee olla dokumentaatiojärjestelmä, joka kattaa toiminnan ohjeistuksen, käytössä olevat lomakkeet ja asiakirjat sekä muut toiminnan ja sen valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

9 § Jäljitettävyys

Veripalvelulaitoksessa ja terveydenhuollon toimintayksikössä on oltava järjestelmä, jonka avulla kaikki kerätyt, tutkitut, käsitellyt, säilytetyt tai jaellut verierät ja veren osat voidaan jäljittää luovuttajasta vastaanottajaan ja päinvastoin. Jäljitettävyyttä koskevista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Veripalvelulaitoksella on oikeus erityisestä syystä yksittäistapauksessa saada salassapitosäännösten estämättä luovuttajan jäljittämiseksi tarvittavat tiedot.

10 § Veriturvatoiminta

Veripalvelulaitoksen ja terveydenhuollon toimintayksikön tulee pitää luetteloa kaikista sen tietoon tulleista vereen tai sen osiin liittyvistä vaaratilanteista ja haittavaikutuksista.

Veripalvelulaitoksen tulee ilmoittaa viipymättä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle toimintaansa liittyvät, veren tai sen osien laatuun ja turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavat vakavat vaaratilanteet sekä veren tai sen osien laatupoikkeamasta mahdollisesti johtuvat verensiirron aikana tai sen jälkeen havaitut vakavat haittavaikutukset.

(16.10.2009/777)

Terveydenhuollon toimintayksikön tulee ilmoittaa 2 momentin mukaiset tapahtumat veripalvelulaitokselle, jonka on toimitettava niistä tieto viipymättä Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle. (16.10.2009/777)

Terveydenhuollon toimintayksikkö voi lisäksi ilmoittaa muut verestä tai sen osista johtuvat tai verensiirtoihin liittyvät vaaratilanteet ja haittavaikutukset veripalvelulaitokselle.

Verta ja sen osia, joista on tehty 2 tai 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus, ei saa käyttää ja tällainen veri ja sen osa tulee poistaa jakelusta. Tällainen veri ja sen osa voidaan ottaa käyttöön, jos erillisen selvityksen perusteella voidaan osoittaa, että se täyttää tämän lain mukaiset laatuvaatimukset.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa säännöksiä menettelystä, jolla vaaratilanteet ja haittavaikutukset ilmoitetaan ja ilmoituksessa käytettävästä lomakkeesta.

11 § Luovuttajiin liittyvät tiedot (29.6.2016/543)

Veren ja sen osan luovuttajalle on ennen luovutusta annettava luovutukseen liittyvät tarpeelliset tiedot sekä henkilö-tietolain (523/1999) 24 §:n mukaiset tiedot ja luovuttajaa on informoitava tietojen salassapidosta. Luovuttajalta on pyydettyä hänen yksilöintiään koskevat tiedot, luovutus-kelpoisuutta arvioitaessa hänen terveydentilaansa liittyvät ja välttämättömät luovuttajan luovutuskelpoisuutta koskevat tiedot sekä luovuttajan omakätinen allekirjoitus tai kehittyvät sähköinen allekirjoitus, josta säädetään sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 910/2014. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä luovuttajille annettavista ja heiltä pyydettyistä tiedoista.

12 § Luovutuskelpoisuus

Veren tai sen osan luovutuskelpoisuus edellyttää, että luovuttajan sairaus, lääkitys tai sairauden riski ei vaaranna luovuttajan terveyttä eikä luovutetun veren tai sen osan turvallisuutta. Veripalvelulaitoksen terveydenhuollon ammattihenkilön on ennen verenluovutusta selvitettävä,

että luovutukselle ei ole estettä.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä luovutuskelpoisuuden selvittämisestä ja perusteista, joilla verta ei voi luovuttaa pysyvästi tai määraaikaisesti. (16.10.2009/777)

Veripalvelulaitoksen lääkäri voi erityisestä syystä yksittäistapauksessa poiketa luovutuskelpoisuuden edellytyksistä. Veripalvelulaitoksen on kirjattava nämä tapaukset.

13 § Luovutetun veren tutkiminen (16.10.2009/777)

Veripalvelulaitoksen on tutkittava jokainen luovutettu verierä tai veren osaerä turvallisuuden varmistamiseksi. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä vaadittavista tutkimuksista ja niiden hyväksyttävistä tuloksista.

14 § Verenluovuttajarekisteri

Veripalvelulaitoksen pitää tallentaa verenluovuttajarekisteriin verenluovuttajan nimi, henkilötunnus sekä tarpeelliset yhteystiedot verenluovuttajan jäljittämiseksi sekä hänen suostumuksellaan tapahtuvaa verenluovutukseen kutsumista varten. Lisäksi rekisteriin tulee tallettaa veripalvelutoimintaa varten välttämättömät luovuttajan luovutuskelpoisuutta koskevat tiedot sekä verta koskevat tutkimustulokset.

Henkilöstä, jota ei ole hyväksytty luovuttajaksi, voidaan rekisteriin tallentaa nimi, henkilötunnus, yhteystiedot sekä luovutuskiellon yleinen peruste. Nämä tiedot on hävitettävä välittömästi sen jälkeen, kun näiden tietojen käsittelylle ei enää ole perustetta.

Rekisteriin talletetut sekä muut veripalvelutoiminnan yhteydessä luovuttajista saadut tiedot sekä asiakirjat ovat salassa pidettäviä.

Rekisterin tietojen keräämisessä, käytössä ja säilyttämisessä on lisäksi otettava soveltuvin osin huomioon, mitä arkistolaissa (831/1994) ja henkilötietolaissa säädetään.

15 § Tietojen säilytys

Veripalvelulaitoksen, verikeskuksen ja terveydenhuollon toimintayksikön on säilytettävä 9 §:n mukaiset jäljitettävyyteen liittyvät tiedot 30 vuotta. Veripalvelulaitoksen on säilytettävä

toimintakertomuksensa sekä 11 §:n 1 momentissa ja 12–14 §:ssä tarkoitetut tiedot 15 vuotta.

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä 11 §:n tarkoitettujen tietojen säilyttämisestä. (16.10.2009/777)

Asiakirjojen säilyttämisestä pysyvästi säädetään arkistolaissa.

16 § Säilytys-, kuljetus- ja jakeluolosuhteet (16.10.2009/777)

Veripalvelulaitoksen ja verikeskuksen on varmistettava, että veren ja sen osien säilytys-, kuljetus- ja jakeluolosuhteet ovat asianmukaiset. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä säilytysolosuhteista ja säilytysajasta sekä kuljetus- ja jakeluolosuhteista.

17 § Laatu- ja turvallisuusvaatimukset (16.10.2009/777)

Veripalvelulaitoksen on varmistettava, että veren ja sen osien laatu ja turvallisuus ovat asianmukaiset. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi antaa tarkempia määräyksiä laatu- ja turvallisuusvaatimuksista.

3 luku Ohjaus ja valvonta

18 § Ohjaus ja valvonta

Veripalvelutoiminnan ohjaus ja valvonta kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön alaisena Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle. (16.10.2009/777)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan säännökset valvonnasta perittävistä maksuista ottaen huomioon, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

Verikeskuksen ohjauksesta ja valvonnasta on voimassa, mitä kansanterveyslaissa (66/1972), erikoissairaanhoidolaissa (1062/1989), yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) säädetään.

19 § Tarkastukset

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen tulee tarkastaa veripalvelulaitos säännöllisesti, kuitenkin vähintään kahden vuoden välein. (16.10.2009/777)

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi lisäksi tarvittaessa tarkastaa veripalvelulaitoksen, jos sen toiminnassa havaitaan veren tai sen osien laatuun ja turvallisuuteen liittyvä vakava vaaratilanne tai vakava häirtavaikutus tai jos epäillään, että sellainen on tapahtunut. (16.10.2009/777)

Tarkastaja on päästettävä kaikkiin veripalvelulaitoksen toimitiloihin. Tarkastuksessa on esitettävä salassapitosäännösten estämättä kaikki tarkastajan pyytämät asiakirjat, jotka ovat tarpeellisia tarkastuksen toimittamiseksi. Tarkastajalle on annettava maksutta hänen pyytämänsä jäljennökset tarkastuksen toimittamiseksi tarpeellisista asiakirjoista sekä näytteet toimipisteessä olevista aineista ja valmisteista erikseen tarkemmin tutkittaviksi. Tarkastajalla on erityisestä syystä oikeus salassapitosäännösten estämättä saada 14 §:ssä mainitun verenluovuttajarekisterin sisältämiä tietoja. Tarkastajalla on myös oikeus ottaa valokuvia tarkastuksen aikana.

Tarkastuksesta on pidettävä pöytäkirjaa. Tarkastuksessa erityisesti huomioon otettavista asioista, tarkastusmenettelyn tarkemmasta sisällöstä sekä pöytäkirjasta, sen säilytysajasta ja tiedoksi antamisesta voidaan antaa tarkemmat säännökset sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

20 § Tarkastuksessa annettava määräys

Tarkastaja voi antaa määräyksiä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Tarkastuksessa mahdollisesti annetun määräyksen johdosta on viipymättä ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin.

21 § Toimiluvan peruuttaminen ja uhkasakon asettaminen (16.10.2009/777)

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus voi peruuttaa määräajaksi tai kokonaan veripalvelulaitokselle annetun toimiluvan tai asettaa sakon uhan siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään, jos:

- 1) toimiluvan edellytykset eivät enää täyty;

- 2) veripalvelulaitos on olennaisella tavalla toiminut tämän lain tai toimiluvan ehtojen vastaisesti taikka sen toiminta muutoin vakavasti vaarantaa veren tai sen osien turvallisuuden; tai
- 3) 20 §:n perusteella annettujen määräysten mukaisiin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty.

4 luku

Erinäiset säännökset

22 § Veren ja sen osien tuonti Suomeen

Veripalvelulaitos saa tuoda verta tai sen osia Suomeen Euroopan unionin jäsenvaltiosta tämän lain ja veripalvelulaitoksen toimiluvan ehtojen mukaisesti.

Veren tai sen osien tuominen kolmansista maista Suomeen edellyttää Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuk-

sen lupaa. Lupa voidaan myöntää veripalvelulaitokselle, jos se osoittaa tuotavan, verta tai sen osia koskevan erän täyttävän tässä laissa asetetut laatu-, turvallisuus- ja jäljitettävyyssvaatimukset. (16.10.2009/777)

23 § Muutoksenhaku (7.8.2015/1044)

Tämän lain 4 §:ssä ja 22 §:n 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen sekä 20 §:ssä tarkoitettuun määräykseen saa vaatia oikaisua Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksesta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus tämän lain 20 §:ssä tarkoitettusta määräyksestä on tehtävä 30 päivän kuluessa tarkastuksen päättymisestä. Määräyksen mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä muutoksenhausta huolimatta.

Muuhun tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen toimiluvan peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

24 § Kumottu (7.8.2015/1044)

24 § on kumottu L:lla 7.8.2015/1044.

25 § Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2005.

Tällä lailla kumotaan veripalvelutoiminnasta 4 päivänä marraskuuta 1994 annettu laki (968/1994).

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Suomen Punaisen Ristin on 31 päivään toukokuuta 2005 mennessä ilmoitettava Lääkelaitokselle, että sen veripalvelun toiminta vastaa tätä lakia ja sen nojalla annettua sosiaali- ja terveysministeriön asetusta ja Lääkelaitoksen määräyksiä. Lääkelaitoksen on 31 päivään lokakuuta 2005 mennessä ratkaistava toimilupa-asia.

Suomen Punaisesta Rististä annetun lain 4 §:ssä, Suomen Punaisesta Rististä annetun asetuksen 53, 56, ja 57 §:ssä sekä taloussäännön 35 §:ssä viitataan yhdistyslain kohtiin, joita sovelletaan, järjestön säännöt huomioon ottaen, järjestöön, piireihin, osastoihin ja henkilöjäseniin.

YHDISTYSLAKI (503/1989 muutoksineen)

Otteita

SISÄLTÖ

6 §	Rekisteröinnin oikeusvaikutukset (2 momentti)
8 §	Säännöt
9 §	Kaksikielisyys, yhdistyksen nimi
10 §	Jäsenet
11 §	Jäsenluettelo
12 §	Jäseneksi liittyminen
13 §	Yhdistyksestä eroaminen
14 §	Yhdistyksestä erottaminen
15 §	Erottamismenettely
26 §	Esteellisyys yhdistyksen kokouksessa (2 momentti)
27 §	Päätöksentekojärjestys
28 §	Vaalit
29 §	Vaalien toimittaminen
32 §	Päätöksen moitteenvapaus
33 §	Päätöksen mitättömyys
34 §	Täytäntöönpanokielto
35 §	Hallitus (1 ja 2 momentti)
36 §	Yhdistyksen nimenkirjoittajat
37 §	Esteellisyys
38 §	Tilintarkastus
38a §	Toiminnan tarkastus
39 §	Vahingonkorvausvelvollisuus

6 § Rekisteröinnin oikeusvaikutukset (2 momentti)
Rekisteröidyn yhdistyksen jäsenet eivät vastaa henkilökohtaisesti yhdistyksen velvoitteista.

8 § Säännöt
Yhdistyksen säännöissä on mainittava:

- 1) yhdistyksen nimi;
- 2) yhdistyksen kotipaikkana oleva Suomen kunta;
- 3) yhdistyksen tarkoitus ja toimintamuodot;
- 4) jäsenen velvollisuudesta suorittaa yhdistykselle jäsenmaksuja ja muita maksuja;
- 5) yhdistyksen hallituksen jäsenten ja yhdistyksen tilintarkastajien sekä toiminnantarkastajien lukumäärä tai vähimmäis- ja enimmäismäärä sekä toimikausi; (16.7.2010/678)

- 6) yhdistyksen tilikausi;
- 7) milloin yhdistyksen hallitus ja tilintarkastajat sekä toiminnantarkastajat valitaan, tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaudesta päätetään; (16.7.2010/678)
- 8) miten ja missä ajassa yhdistyksen kokous on kutsuttava koolle; sekä
- 9) miten yhdistyksen varat on käytettävä, jos yhdistys purkautuu tai lakkautetaan

9 § Kaksikielisyys, yhdistyksen nimi

Yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että yhdistys on sekä suomen- että ruotsinkielinen. Tällainen yhdistys voidaan 51 §:ssä säädetyn edellytyksin merkitä rekisteriin kaksikielisenä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentista seuraa, kaikkien yhdistysten säännöissä voidaan määrätä, että yhdistyksellä on suomenkielinen, ruotsinkielinen ja saamenkielinen nimi taikka nimi kahdella mainituista kielistä, jolloin mitä tahansa asianomaisista nimistä voidaan käyttää yhdistyksen nimenä.

10 § Jäsenet

Yhdistyksen jäsenenä voi olla yksityinen henkilö, yhteisö ja säätiö.

Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin, saavat yhdistyksen jäseninä olla vain Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa, sekä sellaiset yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä on jäseninä vain edellä mainittuja henkilöitä. (29.12.1989/1331)

11 § Jäsenluettelo

Yhdistyksen jäsenistä on hallituksen pidettävä luetteloa. Luetteloon on merkittävä kunkin jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka. (30.12.1992/1614)

Yhdistyksen jäsenelle on pyydettyessä varattava tilaisuus tutustua 1 momentissa tarkoitettuihin tietoihin. Jäsenluettelossa olevien tietojen luovuttamisesta muutoin säädetään [henkilötietolaissa (523/1999) – SPR viittauspäivitys lakiteksiin]. Luovuttamisesta voi päättää yhdistyksen hallitus.

12 § Jäseneksi liittyminen

Sen, joka tahtoo liittyä yhdistyksen jäseneksi, on ilmoitettava aikomuksestaan yhdistykselle. Jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus, jollei säännöissä ole toisin määrätty.

13 § Yhdistyksestä eroaminen

Jäsenellä on oikeus milloin tahansa erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle. Jäsen voi myös erota ilmoittamalla siitä yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Säännöissä voidaan määrätä, että eroaminen tulee voimaan vasta määrätyn ajan kuluttua eroamisilmoituksen tekemisestä. Aikaa ei saa määrätä yhtä vuotta pitemmäksi.

14 § Yhdistyksestä erottaminen

Yhdistys voi erottaa jäsenen säännöissä mainitulla erottamisperusteella. Yhdistyksellä on kuitenkin aina oikeus erottamiseen, jos jäsen:

- 1) on jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin hän on yhdistykseen liittymällä sitoutunut;
- 2) on menettellyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä; tai
- 3) ei enää täytä laissa tai yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

15 § Erottamismenettely

Jäsenen erottamisesta päättää yhdistys kokouksessaan, jollei säännöissä ole toisin määrätty. Päätöksessä on mainittava erottamisen syy. Jäsen ei ole yhdistyksen kokouksessa esteellinen äänestämään itseään koskevasta erottamisasiasta.

Ennen päätöksen tekemistä asianomaiselle jäsenelle on varattava tilaisuus selityksen antamiseen asiassa paitsi milloin erottamisen syynä on jäsenmaksun maksamatta jättäminen.

Jos erottamisesta sääntöjen mukaan päättää hallitus, voidaan säännöissä määrätä, että jäsenellä on oikeus saattaa erottaminen säännöissä määrättyssä ajassa yhdistyksen kokouksen ratkaistavaksi.

Säännöissä voidaan määrätä, että yhdistys voi katsoa jäsenen eronneeksi yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa säännöissä määrätyn ajan maksamatta.

26 § Esteellisyys yhdistyksen kokouksessa (2 momentti)

Hallituksen jäsen tai muu, jolle on uskottu yhdistyksen hallintoon kuuluva tehtävä, ei saa äänestää päätettäessä tilintarkastajan tai toiminnantarkastajan valitsemisesta tai erottamisesta, tilinpäätöksen vahvistamisesta taikka vastuuvapauden myöntämisestä, kun asia koskee hallintoa, josta hän on vastuussa. (16.7.2010/678)

27 § Päätöksentekojärjestys

Yhdistyksen päätökseksi tulee, jollei säännöissä ole toisin määrätty:

- 1) se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä;
- 2) äänten mennessä tasan se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa, tai, jos päätös tehdään ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, arvalla ratkaistava tulos; sekä (16.7.2010/678)
- 3) sääntöjen muuttamista, yhdistyksen purkamista tai yhdistyksen omaisuuden pääosan luovuttamista koskevassa asiassa se mielipide, jota on kannattanut vähintään kolme neljäsosaa äänestyksessä annetuista äänistä.

Päätös sääntöjen muuttamisesta 17 §:n 2 momentissa tai 19 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla taikka siten, että enemmistövaalitapa korvataan suhteellisella vaalitavalla, on kuitenkin pätevä, jos päätöstä on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä ja se muutoin on tehty siten kuin sääntöjen muuttamisesta on säädetty tai määrätty.

Sen estämättä mitä jäljempänä säädetään päätöksen mitättömyydestä, on päätös sääntöjen muuttamisesta, joka koskee vaalin toimittamista, jäsenen äänimäärää, toimielimen kokoonpanoa taikka jäsenen maksuvelvollisuutta, pätevä, vaikka muutos johtaisi jäsenelle säännöissä taatun erityisen edun tai jäsenten yhdenvertaisuuden loukkaamiseen, jos päätös on tehty siten kuin 1 momentin 3 kohdassa tai 2 momentissa tarkoitetussa tapauksessa sanotussa momentissa on säädetty.

Jos yhdistys sääntöjensä mukaan kuuluu toiseen yhdistyk-

seen, voidaan säännöissä määrätä, että niiden muuttaminen vaaditaan myös sen yhdistyksen hyväksyminen, johon yhdistys suoraan tai välillisesti kuuluu.

28 § Vaalit (16.7.2010/678)

Kokouksessa toimitettavassa vaalissa noudatetaan enemmistövaalitapaa, jollei henkilövalinta tapahdu yksimielisesti tai jollei säännöissä ole toisin määrätty. Ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla toimitettavassa vaalissa noudatetaan suhteellista vaalitapaa, jollei säännöissä ole toisin määrätty. Kaikille päätösvallan käyttöön oikeutetuille on turvattava oikeus osallistua ehdokkaiden asettamiseen vaalia varten.

29 § Vaalien toimittaminen

Enemmistövaalitapaa käytettäessä tulevat valituiksi eniten ääniä saaneet, jollei säännöissä ole vaadittavasta enemmistöstä muuta määrätty.

Jos vaali lain tai sääntöjen mukaan on toimitettava suhteellisenä vaalina, säännöissä on määrättävä, miten vaali täällin toimitetaan.

Suhteellinen vaali voidaan säännöissä määrätä toimitettavaksi:

- 1) ehdokaslistoja käyttäen siten, että kukin ääni annetaan ehdokaslistalle kokonaisuudessaan, jolloin kullakin ehdokaslistalla ensimmäisenä oleva saa vertauslukuiseen ehdokaslistan saaman koko äänimäärän, toisena oleva puolet äänimäärästä, kolmantena oleva yhden kolmasosan äänimäärästä ja niin edelleen ja valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden vertauslukujen mukaisessa järjestyksessä;
- 2) ehdokaslistoja käyttäen, mutta siten, että kukin ääni annetaan jollekin ehdokaslistassa olevalle ehdokkaalle, jolloin kullakin ehdokaslistalla ääniä eniten saanut saa vertauslukuiseen ehdokaslistan saaman koko äänimäärän, toisena oleva puolet äänimäärästä, kolmantena oleva yhden kolmasosan äänimäärästä ja niin edelleen ja valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden vertauslukujen mukaisessa järjestyksessä;
- 3) ehdokaslistoja käyttämättä siten, että vaalissa jokainen

annettu ääni jaetaan vaalilippuun merkittyjen ehdokkaiden kesken ensimmäisenä olevan ehdokkaan saadessa yhden äänen, toisena olevan puoli ääntä, kolmantena olevan yhden kolmasosan ääntä ja niin edelleen ja valituiksi tulevat määräytyvät ehdokkaiden saamien äänien mukaisessa järjestyksessä; sekä

4) muulla säännöissä määrättyllä tavalla.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin taikka tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käytettäessä vastaavalla teknisellä menetelmällä. Tasatulon vaalissa ratkaistaan arvalla. (16.7.2010/678)

32 § Päätöksen moitteenvaariisuus

Yhdistyksen jäsen, hallitus ja hallituksen jäsen saavat moittia yhdistyksen päätöstä yhdistystä vastaan ajettavalla kanteella, jos päätös ei ole syntynyt asianmukaisessa järjestyksessä ja virhe on voinut vaikuttaa päätöksen sisältöön tai muuten yhdistyksen jäsenen oikeuteen taikka päätös on muuten tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen vastainen. Oikeutta moitekanteen nostamiseen ei ole sillä, joka on kokouksessa myötävaikuttanut päätöksen tekemiseen. (29.6.2016/497)

Kanne on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä tai, jos päätös on tehty ilman kokousta erillisissä äänestystilaisuuksissa, postitse taikka tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla, kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun päätöstä koskeva pöytäkirja on päivätty. Jollei kannaeta nosteta määräajassa, päätöstä on pidettävä pätevä. (16.7.2010/678)

Jos yhdistyksen hallitus on nostanut kanteen, yhdistyksen kokous on viipymättä kutsuttava koolle valitsemaan edustaja vastaamaan yhdistyksen puolesta.

33 § Päätöksen mitättömyys

Päätös on moitekanteesta riippumatta mitätön, jos se loukkaa siviilisen oikeutta.

Mitätön on myös päätös, joka vähentää yhdistyksen jäsenellä sääntöjen mukaan olevaa erityistä etua yhdistyksessä taikka sisällöltään tai päätöksentekotavaltaan olennaisesti loukkaa jäsenen yhdenvertaisuutta, jollei 27 §:n 3 momentissa muuta johdu.

Yhdistyksen jäsen, hallitus tai hallituksen jäsen sekä se,

joka katsoo päätöksen loukkaavan oikeuttaan, voi nostaa kanteen yhdistystä vastaan sen vahvistamiseksi, että yhdistyksen päätös on mitätön.

34 § Täytäntöönpanokielto

Kun kanne yhdistystä vastaan on pantu vireille, tuomioistuimien voi kieltää yhdistyksen päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Tällainen kielto tai määräys voidaan myös peruuttaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun tuomioistuimen päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

35 § Hallitus (16.7.2010/678) (1 ja 2 momentti)

Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä. Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolehdittava hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Hallitus edustaa yhdistystä.

Hallituksella on oltava puheenjohtaja. Puheenjohtaja ei saa olla vajaavaltainen. Hallituksen muiden jäsenten on oltava 15 vuotta täyttäneitä. Konkurssissa oleva ei voi olla hallituksen jäsenenä.

36 § Yhdistyksen nimenkirjoittajat

Hallituksen puheenjohtajalla on oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi, jollei tätä oikeutta ole rajoitettu jäljempänä 3 momentissa tarkoitettuihin tavoin.

Yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että oikeus yhdistyksen nimen kirjoittamiseen on lisäksi:

- 1) yhdellä tai useammalla hallituksen jäsenellä;
- 2) asemansa perusteella muulla henkilöllä; tai
- 3) henkilöllä, jolla on siihen hallituksen erikseen antama henkilökohtainen oikeus.

Vajaavaltainen tai konkurssissa oleva ei voi edustaa yhdistystä eikä toimia sen nimenkirjoittajana. Oikeutta yhdistyksen nimen kirjoittamiseen voidaan säännöissä rajoittaa niin, että kahdella tai useammalla henkilöllä on vain yhdessä oikeus kirjoittaa yhdistyksen nimi. Muuta rajoitusta ei saa merkitä yhdistysrekisteriin.

Yhdistyksen allekirjoituksessa tulee olla yhdistyksen

nimi ja nimenkirjoittajan tai nimenkirjoittajien omakätinen allekirjoitus.

Haaste ja muu tiedoksianto katsotaan yhdistykselle toimitetuksi, kun se on annettu tiedoksi henkilölle, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa kirjoittaa yhdistyksen nimi.

37 § Esteellisyys

Hallituksen jäsen tai yhdistyksen toimihenkilö ei saa osallistua hänen ja yhdistyksen välisestä sopimusta koskevan eikä muunkaan sellaisen asian käsittelyyn eikä ratkaisemiseen, jossa hänen yksityinen etunsa saattaa olla ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa.

38 § Tilintarkastus (16.7.2010/678)

Yhdistyksen tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (459/2007) säädetään.

38 a § Toiminnantarkastus (16.7.2010/678)

Yhdistyksellä on oltava toiminnantarkastaja, jos yhdistyksellä ei ole tilintarkastajaa. Jos valitaan vain yksi toiminnantarkastaja, on lisäksi valittava varatoiminnantarkastaja, johon sovelletaan, mitä toiminnantarkastajasta säädetään.

Toiminnantarkastajan on oltava luonnollinen henkilö.

Toiminnantarkastajalla on oltava sellainen taloudellisten ja oikeudellisten asioiden tuntemus kuin yhdistyksen toimintaan nähden on tarpeen tehtävän hoitamiseksi. Toiminnantarkastajana ei voi olla vajaavaltainen taikka se, joka on konkurssissa tai jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu. Toiminnantarkastajan on oltava riippumaton tarkastusta suorittaessaan.

Jos toiminnantarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, aluehallintovirasto määrää ilmoituksesta toiminnantarkastajan noudattaen vastaavasti, mitä tilintarkastuslain 2 luvun 8 §:n 3 ja 4 momentissa tilintarkastajan määräämisestä säädetään. (18.9.2015/1210)

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen tai valtuutettujen kokoukselle. Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai tätä lakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuk-

sessä.

Yhdistyksen hallituksen velvollisuuteen avustaa toiminnantarkastajaa sekä toiminnantarkastajan läsnäoloon kokouksessa ja salassapitovelvollisuuteen sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 3 luvun 9 ja 10 §:ssä sekä 4 luvun 8 §:ssä tilintarkastajan osalta säädetään. (18.9.2015/1210)

39 § Vahingonkorvausvelvollisuus

Hallituksen jäsen, yhdistyksen toimihenkilö ja toiminnantarkastaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhdistykselle. Sama koskee tätä lakia tai yhdistyksen sääntöjä rikkomalla yhdistyksen jäsenelle tai muulle aiheutettua vahinkoa. Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään erikseen. Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ssä. (12.8.2016/628)

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/74) 2 ja 6 luvussa on säädetty.

Kanne yhdistykselle aiheutetun vahingon korvaamisesta voidaan nostaa myös yhdistyksen kotipaikan tuomioistuimessa.

"Kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys, jonka tulee olla avoin kaikille ja ulottaa toimintansa koko maan alueelle."

Ykseyden periaate

"Punaisen Ristin liike on itsenäinen. Vaikka kansalliset yhdistykset toimivat humanitaarisissa tehtävissä oman maansa hallitusten apuna ja ovat maansa lainsäädännön alaisia, niiden tulee säilyttää itsemääräämisoikeutensa niin, että ne voivat aina toimia Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti. "

Riippumattomuuden periaate

Punainen Risti

ILOA AUTTAMISESTA

Suomen Punainen Risti
ISBN 978-951-658-144-7
Takomo Tuotanto Oy, 2017